TfS
TIDSKRIFT FÖR SCHACK
SVERIGES SCHACKFÖRBUND
ÅRGÅNG NR 100!
NR 2 1994

Tidernas yngste stormästare!

■ **Péter Lékó är bara 14 år men redan färdig för stormästartiteln, som den yngste genom tiderna. I Wijk aan Zee stal han en stor del av uppmärksamheten från FIDE:s VM-kandidater. Reynir Helgason rapporterar, Kjell Krantz och Thomas Ernst kommenterar – SID 80!**

INBJUDAN TILL SM I HAPARANDA – SID 74!

TfS

Tidskrift för Schack är officiellt organ och medlemsblad för Sveriges Schackförbund.

Ägare: Sveriges Schackförbund.

Kansliadress: Box 2246, 600 02 Norrköping, tel 011/10 74 20.

Redaktör och ansvarig utgivare: Bo Plato, Gethornskroken 21, 281 49 Hässleholm, tel 0451/128 50, telefax 0451/147 90.

Prenumerationer och ekonomi: Ingemar Eriksson, Sveriges Schackförbund, Box 2246, 600 02 Norrköping, tel 011/10 74 20 (arb), 011/13 07 96 (bost).

SSF:s TfS-kommitté: Ingvar Carlsson, Bo Plato, Johan Berntsen, Ingemar Eriksson.

Prenumerationer: Samtliga prenumeranter är medlemmar av Tidskrift för Schacks Kamratförbund. Prenumerationsavgiften för 1994 är för medlemmar i Sveriges Schackförbund 275:–, för övriga 325:–. Stödprenumeration 400:-.

Annonspriser: Helsida 2 000:–, halvsida 1 200:–, kvartssida 700:–, sista sidan av omslaget 3 000:–.

För annonsörer som sysslar med schacklig verksamhet utgår 50 % rabatt.

Postgiro: 60 46 34-6.

Bankgiro: 54 41-15 33.

All korrespondens sänds till någon av ovan angivna adresser.

Tryck: Norra Skåne Offset, Hässleholm

Innehåll

Ledare	**65**	**Karlstad Open**	**91**
Allsvenskan	**66**	**Manhems bokauktion**	**93**
Läsarbrev	**70**	**Tävlingskalendern**	**93**
Åke Tapper död	**71**	**Förbundsaktuellt**	**94**
Jultävlingarna	**72**	**Malmö Open**	**96**
Schackfolk	**73**	**Ungdomssidorna**	**99**
Önskemotståndare och idiosynkrasier	**74**	**Europacupen**	**104**
SM-inbjudan	**76**	**Problem**	**106**
Kandidatmatcherna	**80**	**Studier**	**108**
Tidernas yngste stormästare	**81**	**Veteran-VM**	**110**

Omslagsfoto: László Nagy

Nästa nummer

beräknas utkomma vid månadsskiftet mars–april. Ur innehållet: Storturneringen i Linares, Flickskol-SM, den hypermoderna paradoxen och mycket annat. Manusstopp för nr 3: 11 mars, för nr 4 11 april!

Schackintresset

■ Visste ni att närmare 40 procent av svenska folket, alltså 2,8 miljoner människor, någon gång har ägnat sig åt schack? Det framgår av en SIFO-undersökning som Schackakademin har låtit göra.

❑ Enligt undersökningen, som är baserad på intervjuer med 1 000 personer, har 38 procent (felmarginalen är +- 2 procent) av befolkningen någon gång ägnat sig åt schack. 2,3 miljoner har fortsatt att spela åtminstone då och då och 350 000 är så pass intresserade att de spelar i varje fall en gång i kvartalet. De mest entusiastiska spelar schack minst en gång i veckan. Denna grupp består av 42 000 personer, varav 50 procent fler kvinnor (!) än män.

❑ Initiativtagaren till undersökningen, Schackakademins preses (ordförande) Harry Schein, hoppas att det med SIFO-siffrorna som argument ska bli lättare att övertyga t ex sponsorer om att schack är värt att satsa på. Han anser svenskarnas engagemang i schack fullt jämförbart med intresset för fotboll och ishockey, och att medier och företag har underskattat den potentiella publiken.

❑ Sveriges Schackförbund borde givetvis genast sprida kännedom om undersökningen. Med dess siffror i handen kan sedan landets alla schackskribenter stega in till sina respektive chefredaktörer och kräva både löneförhöjning och mer utrymme. Ett exemplar av undersökningen kan lämpligen sändas express till chefen för Riksradions P 1, som för ett år sedan lade ner Schackmagasinet.

❑ Att det finns ett stort s k mörkertal har många haft på känn. Men om intresset är så omfattande – varför har då schackklubbarna inte fler medlemmar? Var är publiken? Var är de tiotusentals kvinnor som spelar schack minst en gång i veckan? Harry Schein skriver i en kommentar:

❑ – Schackspelet drar av tekniska skäl ingen arenapublik. 3 000 eller 30 000 ser knappt schackbrädet, än mindre pjäserna. Det är inte roligt att titta på två personer som tänker 99 procent av tiden. Schackspelet passar heller inte för TV – i Sverige (i vissa länder är schack i TV inte bara billigt utan populärt) – därför att TV-cheferna inte spelar schack och inte förstår dess publika potential…

❑ Schackintresset har förstås flera dimensioner. Att spela i en klubb är en sak, att lira med kompisar, grannar, barn etc på lediga stunder en annan. Att följa ett teleparti eller titta på ett schackproblem i tidningen är något helt annat än att aktivt studera spelöppningsteori och kanske tävla i DM eller SM.

❑ Steget från den ena världen till den andra är nog heller inte så lätt att ta. Entusiaster som söker sig till en schackklubb får bereda sig på att ta emot mycket stryk under i varje fall det första året. Schack går ut på att vinna och modernt schack är starkt tävlingsinriktat. Men så är det med alla idrotter och ingen väntar sig att de miljoner som följer en cupfinal i fotboll på TV själva ska uppträda på planen.

❑ Hur ska man då kanalisera och vidareutveckla det intresse som uppenbarligen finns hos breda befolkningslager? Något förlösande recept gives icke – men här har vi alla mycket att fundera på…

LEDARSKIFTE I ELITSERIEN TRE MATCHER OAVGJORDA

■ Spellediga SK Rockaden fick överlämna ledningen i Elitserien till SK Passanten då Allsvenskans femte omgång avgjordes. Tre matcher slutade 4–4; i den fjärde vann Passanten mot Wasa SK.

Redan i nästa rond ska Passanten upp till bevis. Då möter man Rockaden i ett prestigeladdat derby som kan komma att avgöra serien. Huddingelaget måste ta poäng – annars kan vi betrakta toppstriden som så gott som avgjord.

Passanten ställde upp utan Thomasarna Ernst och Engqvist men med syskonen Cramling på de första borden. Junioren Oskar von Bahr debuterade med den äran och bidrog verksamt till 5–3-segern.

Allsvenskan

De tre övriga matcherna slutade som sagt 4–4. Det innebar bl a att SS Manhems andralag tog sin första poäng och att Schack 08 noterade sin tredje oavgjorda i rad.

Största överraskningen var att Lunds ASK, utan Jesper Hall, tappade poäng mot Manhem II. Mats Eriksson blev matchhjälte för göteborgarna genom att knipa den avgörande halvan mot Christian Jepson.

Manhems förstalag var trots 3–1 på de fyra första borden illa ute i Luleå. Magnus Carlhammar räddade oavgjort genom att vinna mot Matti Piuva.

Limhamns SK, som saknade Ferdinand Hellers och Reynir Helgason, bröt förlustraden mot Schack 08 tack vare att junioren Stefan Schneider lyckades hålla ett damslutspel med bonde under mot Per Thorén. Schack 08 är ännu utan matchnederlag men har inte mött något av de tre Stockholmslagen.

Bäste poängplockare i Elitserien är Anders Lundin, SK Passanten med 4½ poäng av 5. Rikard Winsnes, SS Manhem och Rizo Pepić, Schack 08 har erövrat 4/5. Det har även Per Thorén, Schack 08 men en av hans vinster tillkom på w o. 3½/4 har Patrik Lyrberg, SK Rockaden och Arno Marcussen, SS Luleå medan Mats Sjöberg, SK Rockaden har 3/3.

Inga sensationer inträffade i division I-serierna. Däremot har en del intressanta ting hänt i division II:

Horndals ungdomliga lag har tagit fem raka segrar i II:1 och leder med tre poäng. I de båda avslutande ronderna möter man trean Stockholms SS och tvåan Sandvikens SK. En pinne kan räcka men två är ju säkrast...

Södra SASS leder II:2 med en poäng och har ett i varje fall på papperet överkomligt restprogram. Har man råd att spela i ettan nästa säsong, tro?

I II:3 föll ledande Ervalla SS med stora siffror mot Karlstads ASS varvid Strängnäs SS övertog ledningen med två poäng till godo på Karlstad och Ervalla. I näst sista ronden möts Ervalla och Strängnäs.

Skövde SS vann i II:4 toppmötet mot Jönköpings SS och leder med två poäng före Uddevalla SS. Med skapligt program kvar har västgötarna ett utmärkt utgångsläge.

Kristianstads SK och Rödeby SK har radat upp idel segrar i II:5 och lagen möts i sista ronden. Kristianstad har en partipoäng mer – plus en svår bortamatch mot trean Västerviks ASK i näst sista omgången.

I II:6 tappade ledande Kirsebergs SK poäng mot Malmö AS. Hector & Co, som de två senaste åren har stupat på mållinjen, leder med en poäng före MAS och Helsingborgs SS. HSS har Kirseberg hemma i näst sista.

Mest överlägsna lag i årets seriesystem är Haninge SS i division III:4. Med två ronder kvar att spela leder man med fyra poäng och har 5½ partipoäng så att säga i reserv.

Jämnaste serien är utan konkurrens division IV:13. Den ser ut så här:

Kymbo SK 6 (15), Uddebo SK 6 (14½), Ulricehamns SK 6 (11½), Bollebygds SK 5 (13), Herrljunga SA 5 (12½), Hjo SK 4 (11½), Tidaholms SS och Falköpings SS II 4 (11).

■ RESULTAT

Elitserien: SS Luleå – SS Manhem 4–4, Lunds ASK – SS Manhem II 4–4, Limhamns SK – Schack 08 4–4, Wasa SK – SK Passanten 3–5. Frirond: SK Rockaden.

Ställningen: Passanten 8 (24½), Rockaden 8 (21½), Schack 08 7 (23½), Manhem 4 (21½), Luleå 4 (15), Lunds ASK 4 (14½), Wasa 3 (14), Limhamn 1 (13½), Manhem II 1 (12).

Div I norra: SS Luleå II – SK Rockaden, Umeå 3½–4½, Wasa SK II – SK Rockaden II, Stockholm 2–6, Hässelby SK – SK Rockaden, Sundsvall 4–4, Farsta SK – Upsala ASS 4½–3½, Vällingby SS – Solna SS 1½–6½.

Ställningen: Solna 10 (29½), Rockaden II 8 (24½), Farsta 8 (23), Vällingby 6 (18½), Rockaden, Umeå 5 (22½), Upsala 5 (21), Rockaden, Sundsvall 4 (20½), Hässelby 4 (17½), Luleå II 0 (13), Wasa II 0 (10).

Div I mellersta: Linköpings ASS II – Västerås ÖSK 2–6, Halmstads SS – Skara SS 3–5, Schack 08 II – Växjö SK 3½–4½, Örebro SS – Eksjö SK 3–5, SS Allians – Linköpings ASS 2–6.

Ställningen: Eksjö och Linköping 10 (27), Växjö 9 (27½), Västerås 9 (25), Skara 4 (18½), Allians 3 (17½), Schack 08 II 3 (17), Örebro 1 (15½), Halmstad 1 (12½), Linköping II 0 (12½).

Div I södra: Åstorps SS –Lundby SS 5–3, SK Kamraterna – AK-77 6½–1½, En Passant – Malmö SS 3–5, Lunds ASK II – SS Manhem III 1–7, Majornas SS – Limhamns SK II 6–2.

Ställningen: Åstorp 9 (24½), Malmö SS 8 (24), Majorna 8 (23½), Kamraterna 7 (24½), Manhem III 5 (20½), Limhamn II 4 (22), AK-77 3 (17½), Lunds ASK II, En Passant och Lundby 2 (14½).

Div II:1: Söderhamns Alliansen – Malungs SK 3½–4½, Upsala ASS II – Horndals SK 2–6, Stockholms SS – Sundsvalls SK 5–3, Sandvikens SK – SK Rockaden II, Umeå 6–2.

Ställningen: Horndal 10 (25), Sandviken 7 (22½), Stockholms SS 6 (19), Upsala II 5 (23), Rockaden II 5 (20), Söderhamn 3 (20), Malung 3 (18), Sundsvall 1 (12½).

Div II:2: Upsala ASS III – SK Rockaden III, Stockholm 1½–6½, Sollentuna SK – Kristallens SK 3½–4½, SS Delectus – Södertälje SS 4–4, Södra SASS – Solna SS II 7–1.

Ställningen: Södra SASS 8 (25), Rockaden III 7 (25), Sollentuna 6 (24), Södertälje 6 (20½), Kristallen 5 (21½), Delectus 4 (17½), Solna II 4 (14½), Upsala III 0 (12).

Div II:3: Fagersta SS – Strängnäs SS 1½–6½, Västerås SA – Eskilstuna SK 3–5, KH-Alliansen – Finspångs SK 3½–4½, Karlstads ASS – Ervalla SS 5½–2½.

Ställningen: Strängnäs 10 (27), Karlstad 8 (25½), Ervalla 8 (23½), Finspång 6 (19½), Eskilstuna 4 (19½), KH-Alliansen 2 (16½), Fagersta 2 (16), Västerås SA 0 (12½).

Div II:4: Lerums SK – Uddevalla SS 2–6, SK Kamraterna II – Lidköpings SS 3½–4½, Skövde SS – Jönköpings SS 5–3, Alingsås SS – Tibro SK 6–2.

Ställningen: Skövde 9 (24½), Uddevalla 7 (23½), Jönköping 6 (24), Alingsås 6 (23½), Lidköping 6 (18½), Tibro 4 (16½), Kamraterna II 2 (17), Lerum 0 (12½).

Div II:5: Lessebo/Kosta Alliansen – Nybro SS 3½–4½, Olofströms SK – Rödeby SK ½–7½, Ölands SS – Västerviks ASK 1–7, Kristianstads SK – Markaryds SK 6–2.

Ställningen: Kristianstad 10 (30½), Rödeby 10 (29½), Västervik 6 (22), Nybro 4 (18½), Öland 3 (15½), Olofström 3 (14½), Markaryd 2 (16), Lessebo/Kosta 2 (13½).

Div II:6: Lunds SK – Helsingborgs SS 3–5, Malmö SS II – HG-Schack 2½–5½, Limhamns SK III – Lunds ASK III 3½–4½, Malmö AS – Kirsebergs SK 4–4.

Ställningen: Kirseberg 9 (29½), Malmö AS 8 (26), Helsingborgs SS 8 (24½), HG-Schack 6 (22½), Lunds ASK III 4 (19), Limhamn III 3 (17½), Malmö SS II 2 (11½), Lunds SK 0 (9½).

Här är ett knippe underhållande partier från Elitseriens fjärde omgång:

DAMGAMBIT (D 44)

Ludvig Sandström	**Johan Ingbrant**
Lunds ASK	Schack 08

1. d4 d5 2. Sf3 c6 3. c4 Sf6 4. Sc3 e6 5. Lg5 dxc4 6. e4 b5 7. a4

Starkt och populärt är här 7. e5. Textdraget kan besvaras med 7. – b4, 7. – Lb4 eller som i följande parti med 7. – Db6.

7. – Lb7 8. axb5 cxb5 9. Sxb5 Db6?

Partiet Ribli – Inkiov, Dubai 1986, fortsatte med 9. – Lxe4 10. Lxc4 Lb4† 11. Sc3 Sbd7 12. 0–0 Lxc3 13. bxc3 0–0 14. Ld3 Dc7 med ungefär lika spel.

10. Da4 Sc6?!

Knappast det bästa. Springaren riskerar att bli både spikad och angripen. Bättre var antagligen 10. – Lc6 11. Dxc4 (11. Lxc4? a6) Sxe4 även om vit också då står något bättre.

11. Lxf6 gxf6 12. Lxc4 Lb4† 13. Sc3 0–0

Möjligen hade lång rockad varit bättre.

14. 0–0 Tfd8

15. d5 Sa5

Någon helt tillfredsställande fortsättning för svart är svår att se. Efter textdraget blir svarts springare instängd samtidigt som den till sitt försvar blir beroende av löparen på b4, som vit i sin tur attackerar. Med tanke på detta frågar man sig förstås om inte 15. – Se5 hade bjudit bättre motstånd.

16. Lb5 a6

Enda draget. Efter 16. – Dd6 17. Sa2 hade partiet varit över.

17. Dxb4 axb5 18. Tfd1 Sc4 19. Txa8 Lxa8 20. b3 Sd6 21. h3

Försiktigt spelat. Fullt möjligt var 21. e5!?, vilket även hade öppnat vissa möjligheter att angripa på kungsflygeln. Vits fortsättning är emellertid god nog.

21. – Te8 22. Sd4 exd5 23. exd5 Te5?

Förlorar fort. Segare var 23. – Td8, vilket hade undvikit omedelbar förlust av material.

24. Sc6 Lxc6 25. Dxd6!

Kanske hade svart i tidsnöden väntat sig 25. dxc6, varpå han hade kunnat fortsätta kampen med t ex 25. – Se8.

25. – Tf5 26. Se4 uppgivet.

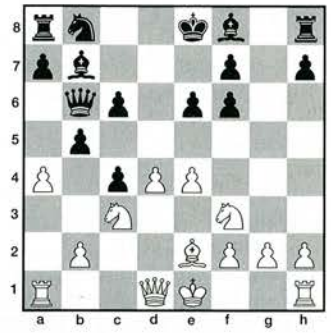
(Kommentarer: Bo Aurell)

DAMGAMBIT (D 44)

Tiger Hillarp Persson Lunds ASK — **Nils-Gustaf Renman** Schack 08

1. d4 d5 2. c4 c6 3. Sf3 Sf6 4. Sc3 e6 5. Lg5 dxc4 4. e4 b5 7. a4 Db6 8. Lxf6 gxf6 9. Le2 Lb7

I Encyklopedin anförs 9. – a6 10. 0–0 Lb7 11. d5 cxd5 (inte 11. – b4? på grund av 12. dxe6 fxe6 13. a5! Dd8 14. Dxd8† Kxd8 15. Sa4 Sd7 16. Lxc4 med fördel för vit enligt partiet Lputian – Odejev, Sovjet 1985) 12. exd5 Sd7 13. axb5 axb5 14. Txa8† Lxa8 med oklart spel.

10. d5 cxd5 11. exd5 a6

Frågan är om det hade gått att bestraffa vit för hans dristiga bondeframryckning genom ett aktivare spelsätt. Vad hade hänt på 11. – b4? På 12. Se4 exd5 hade svart nog stått bra. men 12. dxe6 bxc3 13. exf7† (eventuellt med fortsättningen 13. – Kxf7 14. Lxc4† Kg7 15. Sh4) hade lett till en svåröverblickbar ställning, där vit har en del angreppschanser för den offrade pjäsen. Man förstår att svart inte gärna gav sig in i de förvecklingarna!

12. axb5 axb5 13. Txa8 Lxa8 14. 0–0

Ett alternativ var 14. Lxc4!? bxc4 15. Da4†. Fortsättningen kunde ha blivit 15. – Lc6 16. dxc6 Dxc6 17. Sd2 Dxa4 18. Sxa4 Lb4 19. Ke2 med någorlunda jämnt spel.

14. – Sd7 15. Sd4!?

För vit, som nu offrar ytterligare en bonde, är det angrepp som gäller!

15. – Lxd5 16. Sxd5

Vit har nu eliminerat svarts starka damlöpare som (snart tillsammans med ett svart torn på g8) hade siktet inställt mot g2.

16. – exd5 17. Sf5 Dc6?!

Bonden på d5 behöver försvaras. Frågan är bara om c6 är den rätta rutan för damen med tanke på att vits löpare kan gå till f3 och spika bonden. Kanske hade 17. – Dc5 varit bättre. Men svart hade tänkt sig ha löparen på c5.

18. Lf3 Sb6 19. Dd2?!

En bättre plan var nog 19. Te1† Kd8 20. Se3 osv.

19. – Lc5

■ Lajos Portisch, Ungern vann den traditionella nyårsturneringen i Reggio Emilia, Italien med 8½/11 före Ognjen Cvitan, Kroatien 7½.

Säkert riktat mot en springarplacering på e3. Nu går dock vits dam till aktion på kungsflygeln.

20. Dh6 Kd8

Möjligen för passivt men på 20. – Lf8 kunde följa 21. Te1† Kd8 21. Dh5 Dd7 22. Td1 Lc5 23. Sh6 med dubbelhot med d5 och f7. Efter 20. – Sa4 (om vit förlorar b-bonden bli ju hotet från de svarta bönderna formidabelt) är dock svart fortfarande pressad, t ex 21. Td1 Sb6 22. Dg7 Tf8 23. Dxh7.

21. Dg7 Te8 22. Dxh7?!

Troligen var 22. Dxf7 bättre.

22. – De6?

Svart utsätter sig för en springargaffel i tron att hans följande drag ska ge kompensation för kvalitetsförlusten. Detta visar sig vara felaktigt. Det rätta var 22. – Dc7 varefter avancemang med d-bonden hotar.

23. Sg7 De1

Svart har satt sitt hopp till detta drag. Vit har emellertid en enkel lösning på problemet.

24. g3! Dd2 25. Sxe8 Kxe8 26. Df5 Dxb2 27. Lxd5 Sxd5 28. Dc8†! Ke7 29. Dxc5† Ke6 30. Te1† uppgivet.

(Kommentarer: Bo Aurell)

SPANSKT PARTI (C 66)

Per Larsson SK Passanten — **Jan Clementsson** Limhamns SK

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 d6 4. d4 Ld7 5. Sc3 Sf6 6. 0–0 exd4 7. Sxd4 Le7 8. Te1 0–0 9. Sxc6 bxc6

Den ställning, där parterna står ungefär lika, uppkom, om än via annan dragföljd, i partiet Tarrasch – Steinitz, Wien 1898. Här fortsatte man med 10. Ld3 Te8 11. h3.

10. Lf1 Tb8 11. b3 Sg4 12. h3 Lf6 13. Lb2 Se5 14. Tb1

För att kunna flytta springaren (14. Se2 Sf3†).

14. – Sg6 15. g3 Te8 16. Lg2 Sf8 17. Kh2 Se6 18. Dd2 g6 19. f4 Lg7 20. e5!

Svart har använt åtskilliga tempon till omgruppering och börjar stå trångt. Textdraget ökar vits terrängfördel och gör det möjligt att utnyttja de svaga svarta fälten i svarts kungsställning.

20. – d5

Att slå på e5 skulle ha gjort svarts bondeställning på damflygen mycket sårbar.

21. Sa4 De7 22. Tbd1 c5?!

Tack vare att svart hotar vinna pjäs (23. Dxd5? Lxa4 24. bxa4 Txb2) kan han avancera med sina bönder utan att förlora d-bonden. Emellertid möjliggör manövern ett inhopp av den vita springaren i svarts ställning.

23. Sc3 c6

24. Se4! Ted8 25. Sf6† Kh8

Svart undviker i det längsta att slå på f6. Han känner sig dock snart tvungen till detta. Efter 25. – Lxf6 26. exf6 Df8 27. Df2 skulle ställningar liknande dem i partiet uppkomma, med fördel för vit.

26. Df2 c4

På 26. – d4 hade kunnat följa 27. c3, t ex 27. – Lxf6 28. exf6 Dxf6 29. cxd4 med stor fördel för vit (29. – cxd4 30. Txd4!).

27. g4 Lxf6 28. exf6 Dc5?

Dambyte är ingen lösning på svarts problem. Ett av de vita tornen får en idealisk placering på e7. Bättre hade möjligen varit 28. – Db4, även om vit med 29. f5 får fortsatt angrepp på kungsflygeln.

29. Dxc5 Sxc5 30. Te7 Kg8?

Det hade varit bättre att först byta bönder på b3 (30.– cxb3 31. cxb3 Kg8). Nu kommer avgörandet snabbt.

31. Le5 Tbc8 32. bxc4 dxc4 33. Td4 Le6 34. Txa7 Sd7?!

Segare motstånd bjöd 34. – Ld5.

Lottat i PCA:s VM-cykel

PCA:s kvartsfinaler spelas i New York i juni. Lottningen har utfallit enligt följande: Nigel Short, England – Boris Gulko, USA, Vladimir Kramnik, Ryssland – Gata Kamsky, USA, Viswanathan Anand, Indien – Oleg Romanisjin, Ukraina samt Michael Adams, England – Sergej Tiviakov, Ryssland.

35. Lc7! Ta8 36. Txa8 Txa8 37. Lxc6 Tc8 38. Lxd7 Txc7 39. Lxe6 fxe6 40. g5 h6

Påskyndar slutet, men naturligtvis fanns ingenting att göra.

41. Td8† Kf7 42. gxh6! Kxf6 43. Tf8† uppgivet.

Avslutningen hade blivit 43. – Ke7 44. h7! osv.

(Kommentarer: Bo Aurell)

NIMZOINDISKT FÖRSVAR (E 59)

Conny Holst	**Anders Lundin**
Limhamns SK	SK Passanten

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. e3 0–0 5. Ld3 c5 6. Sf3 d5 7. 0–0 Sc6 8. a3 Lxc3 9. bxc3 dxc4 10. Lxc4 Dc7 11. La2 e5 12. d5 e4!?

Lugnare är 12. – Sa5 13. c4 med obetydlig fördel för vit. Nu måste vit slå på c6. Efter 13. Sd2 Se5 14. c4 Seg4 15. g3 De5 skulle svart ha fördel.

13. dxc6 Lg4!?

Eller 13. – exf3 14. Dxf3 Lg4 15. Dg3 Dxc6 16. f3 Le6 17. c4 Tfd8 18. Lb2 Se8 som i partiet Reshevsky – Lombardy, USA 1955/56 med lika spel.

14. h3 Tad8 15. Da4 b5

T o m detta drag har man följt partiet Shamkovich – Abrosimov, Sovjet 1968, där man fortsatte med 16. Dc2 exf3. I den därvid uppkomna ställningen kan vit inte ta löparen på g4 på grund av 17. hxg4 Sxg4 18. g3 De5 19. Lb1 g6 och vit kan inte parera hotet 20. – Dh5.

16. Dxb5 exf3 17. Dxc5

17. – Dc8?!

Svart hade här kunnat fortsätta med 17. – fxg2 18. Kxg2 Le2 19. Te1 Se4, varefter han torde ha mycket god kompensation för de offrade bönderna. Textdraget skapar en möjlighet att under vissa omständigheter slå på h3 med löparen. Vit kan för ögonblicket inte ta denna pjäs på grund av 18. hxg4 Dxg4 19. g3 Dh3 osv. Vit har emellertid vissa andra möjligheter, och det faktum att han har två merbönder krävde resoluta åtgärder från svarts sida.

18. c7! Tde8 19. gxf3?

Efter detta feldrag kommer den svarta damen att stå alldeles utmärkt på c8. En intressant möjlighet var 19. Ld5.

19. – Lxf3! 20. Kh2 Se4 21. Da5

Detta för att hindra svarts dam från att ta diagonalen b8–h2 i besittning. Men svarts figurspel har plötsligt blivit mycket effektivt. Vits dam har brist på fält och känner sig nog ganska ensam.

21. – Dd7!

Nu hotar 22. – Dd6† 23. Kg1 Dg6† med snar matt.

22. Tg1 Dd6† 23. Tg3 Sxg3 24. fxg3 Dd1 25. g4 Dd6† 26. uppgivet.

Det blir matt i senast fyra drag.

(Kommentarer: Bo Aurell)

Läsarbrev

Historik kring Allsvenskan

I TfS nr 10/93 talar AK/Göran Ohlson om "den moderna Allsvenskans 30-åriga historia". Riktigt så gammalt är inte seriesystemet.

Under min tid i Cs 1964–67 fick jag bl a uppdraget att omorganisera den gamla "Allhelgona-Allsvenskan", som främst stöddes av Jacob Ekelund, Örebro. Jag bildade en kommitté bestående av Ekelund, Lars Bäckström, Sören Björnlert och Sixten Kennerud från Östergötland, C G Carlsson, Nässjö, Tore Johansson från Norrland m fl.

Efter många sammanträden 1966–67 lades ett förslag till kongressen i Stockholm 1967 som byggde på 32 klubblag uppdelade i två divisioner. Förslaget antogs men eftersom jag lämnade alla uppdrag vid samma kongress på grund av "interna stridigheter inom Cs" blev Allsvenskan 1967 vid det gamla.

Jacob Ekelund var en fantastisk arbetsmyra men med tanke på att han då var 77 år fyllda må en viss konservatism vara honom förlåten. Det förelåg också hårt motstånd mot nyordningen, främst från Stockholm, som inte ville integrera sina lokala serier, men även från Västergötland, av liknande skäl, samt från Göteborg och Mälardalen.

Resekostnaderna var – och är – ett svårt problem och redan från början föreslogs "resefördelning". Jag minns ett mycket fint förslag, framlagt av Jacob Ekelund – sitt eget motstånd till trots!

Storstadsklubbarna har **alltid** klagat över långa bortamatcher, men det är en fråga för AK att balansera och hantera så rättvist som möjligt, både med hänsyn till sport och till ekonomi.

Jag kan för övrigt nämna att ett år i Alldanskan gnällde Köpenhamnsklubbarna till den grad över långa och många bortamatcher i Jylland/Århus att det resulterade i strejk – man vägrade spela! Problemet är således inte nytt.

Spelåret 1968–69 är det första för den moderna Allsvenskan. Som gammal "pappa" har jag med tillfredsställelse sett utvecklingen till division III–IV!

Stellan Persson
Malmö

Spelaren som satt för högt

Det kvarstår några missförstånd efter den allsvenska matchen Vällingby SS – SK Rockaden, Sundsvall i förra säsongens slutsammandragning i division I norra.

Enligt Per Söderberg i TfS nr 1/94 säger jag (i TfS nr 8/93) "att det är tillåtet att bryta mot inlämnad laguppställning bara det sker av misstag! Men om det sker avsiktligt är det inte tillåtet."

Jag har faktiskt aldrig sagt eller skrivit att sådan avvikelse skulle vara tillåten. När det trots allt skedde får man söka beakta omständigheterna samt finna en påföljd och lösning i reglernas anda, och det behöver inte innebära partiförlust.

Söderberg hävdar vidare att mitt beslut inte hade stöd i reglerna. Regelläget var i detta fall oklart, så inget tänkbart beslut kan sägas ha direkt stöd i de allsvenska tävlingsbestämmelserna. Då gäller det övergripande "Förord till FIDE:s spelregler", som kan vara värt att begrunda:

"Spelreglerna kan inte reglera alla tänkbara situationer som kan uppstå under ett parti, ej heller kan de reglera alla organisatoriska frågor. I de fall, som inte kan regleras exakt, skall det vara möjligt att fatta ett korrekt domslut genom att studera analoga situationer i reglerna. Spelreglerna förutsätter att domare har erforderlig kompetens, sunt omdöme och absolut objektivitet. En alltför detaljerad regel kan hindra domarens frihet vad det gäller att avkunna domslut där hänsyn tas till rättvisa, logik och speciella faktorer."

Ulf Norevall
Huvuddomare i matchen

Åke Tapper död

Åke Tapper, Uppsala har avlidit. Han var född i Uppsala 1914 och växte upp i en schackspelande familj. Tävlingsspel blev det från 1931 och i UASS kunde han snabbt avancera till högsta grupp och få en plats i klubbens lag i Mälardalsserien. En period var han föreningens sekreterare.

Utbildningen till automatsvarvare gav 1951 Tapper en tjänst i huvudstaden och starka Wasa SK blev hans schackliga hemvist. Hans spel hade nu mognat och hans bästa individuella placering blev särspelet om KM mot suveräne Erik Lundin år 1958 – alla elitspelare deltog i dåtidens mästerskap!

Åkes yrkesval vittnade om känsla för noggrannhet och precision, egenskaper som också präglade hans spel. Han blev därigenom en uppskattad och pålitlig poängplockare i dåtidens prestigefyllda DM-lagserie, liksom tidvis i Wasas allsvenska elitlag. Åkes specialitet var slutspelet, vilket åtskilliga storspelare fått erfara.

I Wasa blev Åke Tapper hedersmedlem, likaså en flitig besökare vid Wasa-veteranernas månatliga träffar. Privat och i kamratfesten syntes Åke korrekt och lågmäld. Men hans slagfärdighet och humor avslöjades, ej minst vid de "lätta" partierna och blixten.

Den sena SM-debuten skedde i Sundsvall 1989. En sensation var på gång ännu två ronder från slutet i Vet Elit, men han fick nöja sig med 50-procentig utdelning. Det blev sedan ytterligare ett par SM.

I samband med pensioneringen återvände Åke och Mary till Uppsala. Detta innebar en intensiv schacklig verksamhet. Bl a ställde han upp som sekreterare i ledargruppen för SM 1985. Spelstyrkan behöll han förbluffande väl och nådde sålunda i sin sista tävling, individuella DM 1993, hela 6/9.

Tiden tillät nu också denne mångfrestare att samla all schacklitteratur i prydliga, egenhändigt bundna volmer, där hans cirka 1 500

Jultävlingarna

Tävlingarna i TfS 10/93 tycks inte ha varit alltför svåra – i varje fall fick vi in ovanligt många rätta lösningar då det gällde julkrysset. Några fallgropar fanns emellertid. En av dem var den parisiske taxichauffören Nicolas Rossolimo, utnämnd till stormästare 1953. Ett par lösare hade stavat hans namn Rosselimo, vilket inte gick ihop med Andras Adorjáns tes "Black is OK".

Nyckelordet "Målargeni" syftade på Paul Klee. Några lösare föredrog Roed, en dansk konstnär. Begynnelsebokstaven fick Bobbys stol att knirra i stället för att knirka. Vi godkände även denna "bivariant".

Med lottens hjälp fick vi fram följande fyra pristagare:

Sigurd Perlström, Herrgårdsgatan 8 C, 693 31 Degerfors;

Artur Andersson, Poppelvägen 25, 291 49 Kristianstad;

Olle Smith, Centrum 14 B, 455 30 Munkedal;

Peter Alver, Vankivavägen 38 B, 281 50 Hässleholm.

Av julnötterna var uppgift nr 2, hämtad från den första VM-matchen, den som vållade mest huvudbry. Så gott som alla knäckte den men endast två, Antero Harju och Mats Hylén, hade hittat den elegantaste lösningen.

Här är de rätta svaren:

1) Se5!! dxe5 2. g6! och vinner (2. – Dxg6 3. Dc4†). På 1. – Dxe5 följer 2. Dxe5 dxe5 3. g6 osv och på 1. – g6 2. Th8† Kg7 3. T1h7† matt. En bekant kombination av Aljechin, utförd i en simultanmatch i Holland 1933.

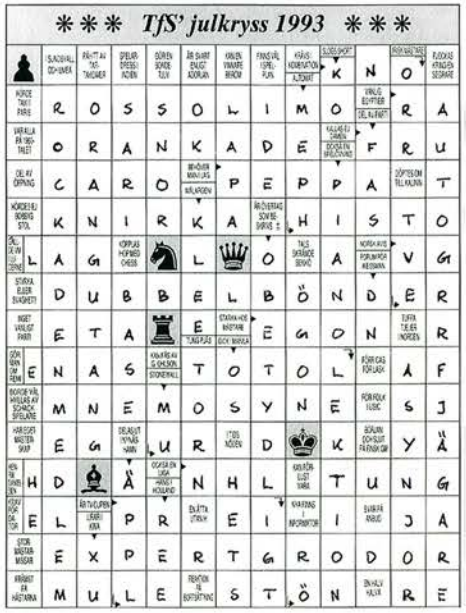
2) 1. – Le5†!! 2. f4 Lxf4†! 3. Dxf4 Dh1† 4. Kg3 Dg1†! 5. uppgivet. Eller 2. Dxe5 Dh1† 3. Kg3 Dg2† 4. Kh4 (4. Kf4 Dxf2† matt) Dxf2† 5. Dg3 g5† osv. Här finns även det vackra 2. f4 Dh1† 3. Kg3 g5!! som leder till matt i några få drag (Zukertort – Steinitz, 7:e matchpartiet, St Louis 1886).

---

egna, maskinskrivna partier intar en hedersplats. Och självfallet saknas inte ett kartotek över hans motståndare!

Vi vänner och konkurrenter till Åke kommer alltid att minnas honom som en prydnad för det ädla spelet. Före partiet hälsningen med det timida leendet och efter avslutat verk samma hjärtliga handslag oavsett utgången. En gentleman har lämnat arenan.

Sven Hagberg

3) 1. – Se4!! 2. uppgivet. Det följer t ex 2. Dxc7 Te1† 3. Kg2/h2 Tf2† matt eller 2. Lf4 Sxg3 3. Lxc7 Tf1† matt (Pillon – Mme Chaudé de Silans, Vichy 1951).

4) 1. Txe5†! dxe5 2. Dxe5†!! Dxe5 (2. – Le7 3. Lc6†!) 3. Lc6†! Txc6 4. Td8† matt. Om kungen flyr blir det ändå matt: 1. – Kd7 2. Dg4† osv (Mackenzie – N N, 1881).

5) 1. – Le4†! 2. dxe4 Txf1† 3. Txf1 Txh2† 4. Kg1 Se2† matt (Löwenton – Folmer, korr 1910).

6) 1. – Dxe3†!! 2. uppgivet på grund av 2. fxe3 Tf1† 3. Sd1 Lxb2† 4. Kb1 Sa3† 5. Kxb2 Txc2† 6. Kxa3 Kxh7 (Kaunonen – Suttles, korr 1978–81).

Två pristagare var givna:

Antero Harju, Sorronrinne 9 A 18, SF-04400 Järvenpää, Finland;

Mats Hylén, Ragnvallagatan 32 B, 256 63 Helsingborg.

Med lottens hjälp fick vi fram ytterligare två:

Per Olof Ahlberg, Bellmansgatan 78, 754 26 Uppsala;

Stig Härwell, Fredriksbergsgatan 1 B, 212 11 Malmö.

Vi gratulerar vinnarna (en prisbok kommer med posten inom kort) och tackar alla som var med!

Schackfolk

Nej, det var inte **Sven Hagberg** som hade skrivit om sig själv i reportaget "En schackspelares memoarer" i TfS nr 10/93, vilket tydligen en del har fått för sig. Den skyldige var tidskriftens redaktör. I publicistiska sammanhang gäller en oskriven regel som säger att osignerade artiklar är skrivna av redaktionen.

Smålands piggaste 80-åring? Förmodligen Eksjö SK som i höstas gav ut en trevlig skrift med anledning av bildandet år 1913. Redaktören **Bernt Andersson** har koncentrerat sig på den senaste tioårsperioden men "scoopar" med en omslagsbild från 1932, föreställande utomhusblixt under överinseende av musikfanjunkaren **Axel Dehlin**, en av klubbens grundare. Sedan 1976 är **Håkan Åkvist** ordförande. Han är också den meste Eksjömästaren – sedan 1961 har han vunnit 23 gånger!

Världsfemman **Aleksej Sjirov**, Lettland har gift sig i Buenos Aires med **Veronica Alvarez**, en ung argentinska som också spelar schack.

Svenska Dagbladet har publicerat en serie artiklar under vinjetten "Hjältar och offer". Bland **Andy Warhol**, **Gunder Hägg**, **Elvis Presley** och **Torgny Mogren** m fl hittade vi en bild av en "modern specialhjältinna", nämligen **Pia Cramling**. Framtidsforskaren **Åke E Andersson**:

– Tänk vad hon betyder för alla svenska tjejer som spelar schack…

Något mindre blodtörstigt än **Jesper Hall**, tjugonde man på den svenska elolistan, kan man knappast föreställa sig. Men nyligen var han med om att iscensätta 37 mord. Det skedde i egenskap av regiassistent åt **Staffan Valdemar Holm** på Malmö Stadsteater. Just nu tycker Jesper, konstigt nog, att teater är roligare än schack…

1977 och 1979 spelade **Peter Östberg** i SM-gruppen men sedan mitten av 80-talet har han varit borta från tävlingsschacket. **Roland Lundberg**, redaktör för Vanneberga SK:s klubbtidning, hittade honom i Borås, där han är verksam som sjukgymnast och massör vid Elfsborgs matcher. Ett och annat halvtimmesparti och korranalyser är vad som gäller idag.

I den engelska ligan, 4 nations Chess League, som startade i höstas, deltar sex lag. De spelar en dubbelrondig turnering under fem veckoslutssammandragningar. Ett dambord är obligatoriskt och det kan ha sina problem. Bristols WFM **Jane Richmond** måste köras till sjukhus just som sjätte ronden skulle börja – en baby var i antågande…

Norges **Sylvia Johnsen** har nu över 2000 i elo. Därmed är hon berättigad till ett stipendium på 2 000 kronor ur en fond som ska främja norskt damschack – något för Sverige att ta efter?

Mera norskt guld: **Jonathan Tisdall** (GM-norm i Skien Masters) och **Ingrid Dahl** (delad seger i zonturneringen) har tilldelats 1993 års bragdpremier på vardera 1 000 kronor.

I Ryssland hyllar man **Garri Kasparov** och inte **Anatolij Karpov** som världsmästare. Nyligen erhöll Garri en orden som synbart bevis på sin värdighet. Därmed står det 1–1 – Karpov fick också en utmärkelse när han hade slagit **Viktor Kortchnoi** för andra gången…

Södra Smålands SF, bildat 1948, har nu upplöst sig själv vid en avslutande kongress i Lessebo. För mångåriga insatser belönades **Ivar Norbeck**, Uppvidinge, **Birger Elm** och **Ulf Hedvall**, båda Lessebo, **Göthe Gustafsson**, Emmaboda och **Alf Isaxon**, Växjö med Collijnplaketten i silver. Rogardplaketten i silver tilldelades **Sture Johansson**, Nybro och **Rolf Lekander**, Växjö.

Inbjudan till Schack-SM Haparanda den 2–17 juli 1994

SPELPROGRAM

VECKA 1	SM, JSM Mästar Elit	Mästar-klassen (2-veckors)	I,II,III 8 manna Flickklass Vet allmän CS-gruppen	Junior Kadett	I,II,III 10 manna Mästarklass (1-veckas)	Veteran Elit
Lördag 2/7			1 16-22	1 16-22	1 16-22	
Söndag 3/7	1 16-22	1 16-22	H 12-14 2 16-22	2 09-15 3 16-22	2 09-15 3 16-22	
Måndag 4/7	H 10-12 2 14-20	H 10-12 2 14-20	H 10-12 3 14-20	H 10-12 4 14-20	H 10-12 4 14-20	
Tisdag 5/7	H 10-12 3 14-20	H 10-12 3 14-20	H 10-12 4 14-20	H 10-12 5 14-20	H 10-12 5 14-20	
Onsdag 6/7	H 10-12 4 14-20	H 10-12 4 14-20	H 10-12 5 14-20	H 10-12 6 14-20	6 09-15 7 16-22	
Torsdag 7/7	H 10-12 5 14-20	H 10-12 5 14-20	H 10-12 6 14-	H 10-12 7 14-	H 10-12 8 14-	1 14-20
Fredag 8/7	H 10-12 6 14-20	H 10-12 6 14-20	7 10-	8 10-	9 10-	H 10-12 2 14-20
Lördag 9/7	**KONGRESS**					

VECKA 2			I,II,III 8 manna Damklass Vet allmän	Kadett final	I,II,III 10 manna Mästarklass (1-veckas)	
Söndag 10/7	H 12-14 7 16-22	H 12-14 7 16-22	1 16-22	1 16-22	1 09-15 2 16-22	H 12-14 3 16-22
Måndag 11/7	H 10-12 8 14-20	H 10-12 8 14-20	H 10-12 2 14-20	H 10-12 2 14-20	H 10-12 3 14-20	H 10-12 4 14-20
Tisdag 12/7	H 10-12 9 14-20	H 10-12 9 14-20	H 10-12 3 14-20	H 10-12 3 14-20	H 10-12 4 14-20	H 10-12 5 14-20
Onsdag 13/7	H 10-12 10 14-20	H 10-12 10 14-20	H 10-12 4 14-20	H 10-12 4 14-20	5 09-15 6 16-22	H 10-12 6 14-20
Torsdag 14/7	H 10-12 11 14-20	H 10-12 11 14-20	H 10-12 5 14-20	H 10-12 5 14-20	H 10-12 7 14-20	H 10-12 7 14-20
Fredag 15/7	H 10-12 12 14-	H 10-12 12 14-	H 10-12 6 14-	H 10-12 6 14-	H 10-12 8 14-	H 10-12 8 14-
Lördag 16/7	13 10-	13 10-	7 10-	7 10-	9 10-	9 10-
Söndag 17/7	SM-blixten spelas kl. 10.00					

SPELLOKAL
Folkets Hus, HAPARANDA. Gott om fria parkeringsplatser finns i närheten av spellokalen.

KLASSINDELNING OCH SPELFORMER
Spelformen blir Berger (alla mot alla) eller Schweizer (lottning efter varje rond och partier mot bara en del i gruppen)
SM, JSM och Mästar Elit spelar 13 ronder Berger.
Mästarklassen spelar efter två varianter
Alt 1. Traditionell mästarklass över 13 ronder, spelform beroende på deltagarantalet.
Alt 2. Spelar 9 ronder Schweizer (ca 21-28 deltagare) över 1 vecka.
Veteran Elit spelar 9 ronder Berger.
Veteran Allmän spelar 7 ronder i en grupp båda veckorna, spelform beroende på deltagarantalet.
Klass I, II, III spelar 7 eller 9 ronder Berger båda veckorna.
Junior- och kadettklassen spelar 8 ronder Schweizer första veckan.
Kadettfinalen spelar 7 ronder Berger andra veckan.
CS-gruppen och flickklassen spelar 7 ronder första veckan, spelform beroende på deltagarantalet.
Damklassen spelar 7 ronder första veckan, spelform beroende på deltagarantalet.

ÅLDERSGRÄNSER
Veteranklasser: Födda 1929 och tidigare
Juniorklasser: Födda 1974 och senare
Kadettklasser : Födda 1978 och senare
Flickklasser: Födda 1974 och senare

ANMÄLNINGSAVGIFTER
Mästar Elit och Mästarklass: 350:-
CS-gruppen, Veteran Elit, Veteran Allmän, Klass I, II, III: 300:-
Junior, Kadett, Dam och Flick: 250:-

ANMÄLAN
Spelarna anmäler sig genom att betala in startavgiften på postgirokonto 497 99 79-4, Schack SM-94, senast den 27 maj 1994. Använd helst de förtryckta blanketter som distribueras till alla klubbar. Gör anmälan i god tid. Vid eventuella förhinder återbetalas anmälningsavgiften (minus en expeditionsavgift på 25:-) om spelaren meddelar det skriftligen till Lennart Wuopio, Fågelvägen 1, 953 35 HAPARANDA senast 20 juni.

KLASSKONTROLL
Anmäl dig till rätt klass. Arrangörerna kontrollerar i samarbete med
REDO samtliga anmälningar mot SSF:s klassregister.

DISPENS
Start i högre klass (M, I och II) kan beviljas om ranking 940501 är högre än medelranking i aktuell klass.
Ansökan till SSF (REDO) senast 31 maj.

EFTERANMÄLNINGAR
Tas emot i mån av plats mot en extra avgift på 100:-.

BEKRÄFTELSE AV ANMÄLAN
Omkring 15 juni erhåller spelare anmälda i tid bekräftelse, karta och preliminär lottning.

PÅ ANMÄLNINGSTALONGEN SKALL ANGES
Namn, adress, telefonnummer och personnummer. Klubbtillhörighet och rankingtal den 1 maj. **OBSERVERA:** Spelare som byter klubb under sommaren registreras inte för sin nya klubb förrän den 1 september. Önskad gruppstorlek (8- eller 10-manna, gäller klass I-III). Spelare som kan tänka sig båda alternativen markerar 1-2. Spelvecka (gäller klass M, I, II, III samt allmänna veteranklassen). Önskad klass. Markera med siffror (1-2-3) om mer än ett alternativ kan bli aktuellt. Gäller spelare som är osäkra på om de platsar i Mästar Elit, JSM eller Veteran Elit. Anmälan till SM- och JSM-grupperna görs skriftligen till Ove Attefall, Furuvägen 26, 953 33 HAPARANDA. Uppge namn, adress, telefonnummer och personnummer. Till Junior SM-gruppen blir minst 5 spelare uttagna efter rankingtal. De som har över 2000 i ranking uppmanas att anmäla sig till JSM-gruppen. Sista anmälningsdag för SM-gruppen är 22 april, för JSM-gruppen den 27 maj. Ansökan om CS-platser i SM-gruppen ska göras till Sveriges Schackförbund senast den 22 april.

PERSONLIG ANMÄLAN
Startberättigade är endast de som till SM-sekretariatet på Folkets Hus, Haparanda gjort personlig anmälan före följande tider:

Vecka 1:
Klass M (1 veckas), CS-gruppen, Klass I, II, III, Veteran Allmän, Junior-, Flick. & Kadettklassen lördagen den 2 juli Kl. 12.00.

SM, JSM, Mästar Elit och övriga Mästarklassgrupper söndagen den 3 juli Kl. 12.00.
Veteran Elit torsdagen den 7 juli Kl. 12.00.

Vecka 2:
Klass M (1 veckas), Damklassen, Veteran Allmän, I, II, III lördagen den 9 juli Kl. 18.00.
Kadettfinal söndagen den 10 juli Kl. 12.00.

SPELREGLER OCH TÄVLINGSBESTÄMMELSER
FIDE:s (Världsschackförbundet) spelregler och Sveriges Schackförbunds tävlingsbestämmelser gäller. Dessa finns tillgängliga på alla svenska schackklubbar. I tävlingsbestämmelserna finns mer information om bland annat kvalificering, prisplaketter, upp- och nedflyttning.

FIDE-REGISTRERING
Turneringarna i SM, JSM-gruppen och Mästarelit är FIDE-registrerade.

DRAGSERIER
Dragserien är 40 drag på 2 timmar och därefter 20 drag per timme. Första avbrott sker efter 6 timmars spel.

GÄSTSPELARE
Utländska spelare, som är medlemmar i svenska klubbar, har rätt att deltaga i Mästarklassen, Klass I, Klass II och Klass III. Om utländsk spelare vinner sin grupp flyttas tvåan upp.

PENNINGPRISER
SM-gruppen: 10 000, 7 500, 4 000, 3 000, 1 500, 1 000, 1 000 kronor.
JSM-gruppen: 2 000, 1 200, 800, 500 kronor.
Mästar Elit: 2 500, 1 200, 800, 500, 500 kronor.
Mästarklassen: 1 500, 1 000, 500 kronor.
Klass I: 700 kronor.
Vid lika poäng delas penningpriserna endast i SM, JSM och Mästar Elit.

MINNESPRISER
I samtliga klasser kommer minnespriser att utdelas.

PRISUTDELNING
SM-gruppen, JSM-gruppen, Mästar Elit, Veteran Elit och Kadettfinal: Lördagen den 16 juli ca Kl. 18.00.
Övriga klasser: Så snart gruppen eller klassen färdigspelats.

KONGRESS
Sveriges Schackförbunds centralstyrelse kallar enligt förbundets stadgar paragraf 20 distriktsförbunden till ordinarie kongress i Haparanda, lördagen den 9 juli 1994. Tid och plats meddelas i separat kallelse.

KONGRESSMÄSTERSKAP FÖR FÖRENINGAR
Bästa föreningen erhåller en inteckning i vandringspriset gällande kongressmästerskap för föreningar. Föreningen erhåller 3 poäng för gruppseger, 2 poäng för andraplats och 1 poäng för tredjeplats.

SM-BLIXTEN
Inofficiella SM i blixt spelas söndagen den 17 juli Kl. 10.00. Startavgift 100 kronor.

ÖVRIGT
Rökförbud råder i lokalerna.
Cafeteria finns i anslutning till spellokalerna.
Arrangörerna förbehåller sig rätten till ändringar i programmet.

TÄVLINGSLEDNING

Överledare och CS-representant: Ove Attefall, Furuvägen 26, 953 33 HAPARANDA
Tel: 0922-112 06 bostad, 0922-15083 arbete

Sveriges SF:s representanter: Jonas Sandbom (första veckan), Ulf Norevall (andra veckan), Arne Nyberg (domare SM-gruppen).

Tävlingsledare: Lars-Göran Carlsson, Björnvägen 388, 906 43 UMEÅ, Tel: 090-11 26 83
Gösta Johansson, Orrvägen 1, 953 35 HAPARANDA, Tel: 0922-104 47
Lennart Wuopio, Fågelvägen 1, 953 35 HAPARANDA, Tel: 0922-116 25

Sekretariat: Lennart Wuopio, se ovan

Press/Info: Ove Attefall, se ovan

Telefon: Under tävlingarna 0922-135 96

Fax: 0922-102 60 före 1994-06-27
0922-146 88 efter 1994-06-27

Tävlingsläkare: Ingemar Kenttä, Haparandahälsan AB

LOGI

OBS. Boka logi i god tid då Haparanda är turistattraktivt sommartid.

Norrbottens Resebyrå tel 0922-115 60 förmedlar resor och logi (även i Torneå)

Haparanda Stadshotell	tel 0922-114 90	400 m från spellokalen
Vandrarhemmet	tel 0922-111 71	600 m från spellokalen
Sundholmens Camping	tel 0922-118 01	2 km från spellokalen
Kukkolaforsen	tel 0922-310 00	15 km från spellokalen
Seskarö Camping	tel 0922-201 50	25 km från spellokalen
Tornedalsskolans elevhem	tel 0922-112 06, 15083	500 m från spellokalen
Sverigefinska Folkhögskolan	tel 0922-129 05	400 m från spellokalen

SCHACK 64 kan ordna grupplogi för 40 kr per natt på skolor i närheten av spellokalen. Liggunderlag o.dyl medtas.

OBS! Alkohol i grupplogin accepteras inte. Påverkade personer kommer att avvisas från grupplogin.

VÄLKOMMEN

S64
SCHACK 64 HAPARANDA

HAPARANDA KOMMUN

Fr v: Tarrasch kunde inte spela mot Rubinstein som inte kunde spela mot Spielmann...

ÖNSKEMOTSTÅNDARE OCH IDIOSYNKRASIER

■ Så gott som alla schackspelare har sina speciella önskemotståndare, som de nästan alltid tar poäng mot. Men vi har också våra *Angstgegner*, våra mardrömsmotståndare som vi regelbundet får stryk av.

Denna idiosynkrasi (egentligen en medicinsk term som betyder att man hyser en omotiverad avsky för vissa födoämnen, föremål etc) uppträder på alla nivåer, från klass III till världselit.

Varför drar man så gott som alltid det kortaste strået mot en viss motståndare? Och varför kan sådant pågå år efter år?

Under 15 år lyckades Lev Polugajevskij, trots att han under denna tid var VM-kandidat tre gånger, inte vinna ett enda parti mot Vlastimil Hort, den tjeckiske stormästaren som numera bor i Tyskland. I en av sina böcker skriver "Polu":

– Problemets existens har aldrig fått någon förnuftig förklaring...

Man har kommit fram till att det kan ha en viss betydelse hur det allra första partiet avlöper. Den ryske stormästaren Nikolaj Krogius, själv psykolog, har berättat om sitt första möte med Leonid Stein, den i förtid bortgångne ukrainaren som under sin bästa tid tillhörde den yppersta världseliten:

– Det uppstod en ställning som jag tack vare hemanalyser obetingat kunde påstå var fördelaktig för mig. Men Stein hittade en ny, oväntad fortsättning och vann i stor stil. Det var en smärtsam förlust, som kom att påverka de följande mötena med denne motståndare...

Krogius talar om ett psykologiskt initiativ för vinnaren samtidigt som förlorarens självförtroende har fått sig en knäck.

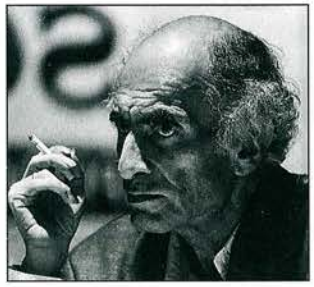
Stein hade för övrigt en annan önskemotståndare, Svetozar Gligorić, som han slog fem gånger av sex. Vid ett enda tillfälle lyckades den annars så starke jugoslaven klara remi.

Den disciplinerade Nürnbergläkaren Siegbert Tarrasch, som under en period utgjorde ett av de största hoten mot Laskers VM-tron, kunde inte spela mot Akiba Rubinstein. De drabbade samman i 19 partier varav Tarrasch förlorade åtta. Han vann inte en enda gång.

Rubinstein å sida förlorade nästan alltid mot Rudolf Spielmann. Den polske giganten, vars storhetstid inföll före det första världskriget, radade upp den ena vackra turneringssegern efter den andra medan den ojämne Spielmann inte sällan hamnade långt ner i fältet. Dock, den i sina bästa stunder briljante österrikaren hade oftast en säker etta att hämta mot Rubinstein.

Till och med världsmästare har haft sina idiosynkrasier. Tigran Petrosian lyckades under en period av 14 år aldrig besegra Lajos Portisch. De möttes fyra gånger medan Petrosian höll VM-titeln – Portisch vann tre av partierna, det fjärde blev remi. Petrosian sökte förgäves efter en förklaring till fenomenet, som han jämförde med de sju inseglens hemlighet.

Endast två stormästare har plusstatistik

... och Fischer hade alltid problem mot Tal som sällan eller aldrig vann mot Kortchnoi...

mot Bobby Fischer – Efim Geller har vunnit hälften av de tio partier de har spelat. Den andre var Michail Tal (+4 =5 –2). Men Tal kunde som regel bara hoppas på en halva mot Viktor Kortchnoi. Dessa två möttes i mer än 40 partier och Tal vann bara tre. Kortchnoi har aldrig kunnat förstå de spelare som var rädda för Trollkarlen från Riga...

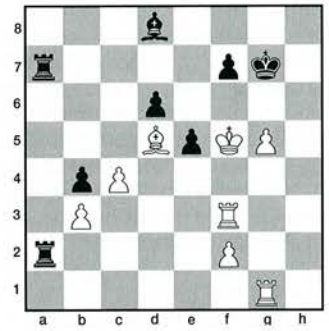
Inte ens Garri Kasparov är immun mot denna mystiska sjukdom, eller vad vi nu ska kalla det. Vid OS i Manila, när Kasparov prisades för sin vinst mot Gata Kamsky, erbjöd sig spelledige Boris Gulko, högt och ljudligt, att visa vem som helst hur man ska gå till väga för att slå världsmästaren. Gulko har 3–0 mot honom, ett faktum som Kasparov inte gärna vill bli påmind om.

I Skellefteå 1989 var Yasser Seirawan lycklig som ett barn när han hade slagit Ulf Andersson. Det hade sin förklaring – det var första gången på ett dussin möten som amerikanen lyckades vinna.

Stellan Brynell har fasansfull minusstatistik mot 1993 års Malmömästare Esam Mohamed. Å andra sidan hade Brynell aldrig förlorat mot Ferdinand Hellers förrän de möttes i stormästarturneringen i Malmö i somras.

Finns det då inget sätt att forcera dessa osynliga psykologiska barriärer? Nikolaj Krogius menar att man i sina förberedelser inför mötet med en speciell mardrömsmotståndare bör studera enbart dennes förlustpartier för att på så vis övertyga sig om att han verkligen kan besegras. Hur pass effektivt detta är tål att diskuteras.

Den tyske författaren Helmut Wieteck ger i sin för ett par år sedan utgivna bok *Schach und Schächer: Caissas wundersame Kinder* flera exempel på idiosynkrasi. Liksom alla andra står han frågande inför dess orsaker och han har heller inget recept på hur man ska hantera problemet. Uppenbarligen är hårt arbete inte nog, vilket följande exempel ur hans bok visar:

Detta är en avbrottsställning från ett parti i Moskva 1942 med Isaak Boleslavskij som vit mot Aleksander Kotov. Det var allmänt känt att Kotov inte kunde vinna mot Boleslavskij (+1 =5 –7), men nu hade han tillsammans med sin gode vän, mästaren Ilja Kan, offrat 30 timmar (!) på att analysera avbrottet. Då spelet återupptogs följde:

1. – e4? 2. g6! uppgivet.

Fischer är en av de få som har visat att det faktiskt går att bryta en oträck förlustrad. Före VM-matchen 1972 hade han aldrig lyckats besegra Boris Spasskij. De hade mötts fem gånger och Bobby hade bara fått två remier. Han förlorade dessutom det första partiet i Reykjavik (vem minns inte 29. – Lxh2?) och lämnade walk over i det andra. Sedan vann han det tredje, det femte, det sjätte osv.

I Skopje 1967 förlorade Fischer som vit efter bara 23 drag för tredje gången i rad mot Geller. Bobby kommenterade partiet i *My 60 Memorable Games*. Han avslutade med att citera Tarraschs underfundiga ord:

– Det räcker inte med att vara en bra spelare, man måste också spela bra...

Kandidatmatcherna i Wijk aan Zee:
FAVORITERNA VIDARE

■ Den första omgången kandidatmatcher i FIDE:s VM-cykel avverkades i samband med den årliga (56:e) Hoogoventurneringen i Wijk aan Zee, Holland. Reynir Helgason var där:

Förutom kandidatmatcherna spelades två Bergerturneringar med deltagande av många starka stormästare och flera undergrupper av varierande styrka. Detta garanterade att besökaren alltid hade något intressant att titta på. Men så har också arrangörerna i Wijk aan Zee varit med förr.

Turneringshallen var ljus och relativt rymlig och tillfälliga väggar samt draperier dämpade ljud utifrån. TV-skärmar med diagram, dragnummer och respektive spelares använda betänketid fanns uppställda vid VM-kandidaternas partier. Jag blev särskilt imponerad av en stor neonskärm som gav information om de senaste resultaten i kandidatmatcherna och de två stormästargrupperna.

Spelarna hade ett speciellt rum bakom scenen, där dryck och lätt mat fanns till förfogande. Man har ju hört hur det går till på rockkonserter men efter att jag lyckats smyga mig in såg jag till min besvikelse varken lättklädda damer eller starka drycker...

I de sex kandidatmatcherna gällde bäst av åtta partier och sedan särskiljande snabbschackspartier. Så långt gick det inte i något fall och det blev heller aldrig särskilt spännande. Kvaliteten på partierna var ganska varierande och favoriten vann ofta genom att motståndaren spelade bort mer eller mindre vunna ställningar.

Det verkade som om skillnaden kunde mätas i att de högst rankade var i stånd att vinna "vunna" partier, inte därför att de spelade bättre i största allmänhet. Ett par undantag fanns: Viswanathan Anand och Valerij Salov som vann övertygande. Artur Jusupov och framför allt Aleksander Chalifman kom aldrig in i sin respektive match.

Den normalt så säkre och matcherfarne Jusupov bjöd mycket lite motstånd mot Anand och speciellt i öppningsfasen råkade han illa ut. Anand gav däremot ett säkert, ibland på gränsen till nonchalant intryck. Just denna inställning kan vara indierns svaghet och han verkar inte särskilt pigg på att försvara sig. Under Jusupovs enda vinstparti fortsatte Anand att spela som om ingenting hade hänt trots att han stod sämre. Sedan försökte han bryta sig loss med hjälp av ett dåligt bondeoffer i stället för att försöka försvara en ställning som var långt ifrån förlorad.

Den mest överlägsna segern togs av Salov mot Chalifman, som på sex partier endast lyckades skrapa ihop två remier. Till historien hör att Salov alltid har varit något av en skräckmotståndare för Chalifman.

Salov bor numera i Madrid och Chalifman i Tyskland, om jag inte misstar mig, men deras gemensamma juniortid i Leningrad (St Petersburg för unga läsare) har satt sina spår hos den sistnämnde. Salov är dessutom känd som en världens tekniskt sett starkaste spelare. Han går gärna in i ett lika eller lite bättre slutspel och lyckas sedan ofta mala ner sin motståndare.

I komplicerade ställningar har Kasparov vid flera tillfällen gjort mycket starka spelare desperata och fått dem att spela under sin normala förmåga. På samma sätt har Salov byggt upp ett rykte som gör att hans motståndare känner sig "obekväma" även i till synes ganska enkla slutspel. Chalifman gav tidigt i matchen ett uppgivet intryck men det var ändå överraskande att se hur utklassad en spelare med 2650 i ranking kan bli.

Salov menade efteråt att Chalifman borde ha förberett sig bättre i stället för att delta i PCA:s interzonturnering.

Just goda förberedelser gjorde att matchen mellan Gata Kamsky och Paul van der Sterren blev jämnare än de flesta hade trott. van der Sterren lade ner mycket tid på att studera Kamsky medan denne tävlade i PCA:s turnering.

Som vit spelade holländaren bort flera vinstställningar sedan Kamsky i de tre inledande svartpartierna lite överraskande hade valt att försvara sig med Kungsindiskt. Detta kunde faktiskt ha kostat honom segern.

Amerikanen förlorade det andra partiet efter att ha misskött sina avbrottsanalyser och det sades lite elakt att Gata inte borde ha tagit hjälp av pappa Rustam. Denne klagade för övrigt över tandvärk, något som han till en början försökte bota med Genever. Till slut fick exboxaren boka tid hos en tandläkare. Han kom tillbaka fem tänder fattigare!

För att vinna matchen behövde Gata egentligen "bara" spela ett par bra partier och ta vara på ett par "bjudningar".

Vladimir Kramnik hade större svårigheter än väntat med den till Israel utvandrade Leonid Judasin. Som vit var Kramnik nöjd med att spela snabbremier och avgjorde sedan genom att vinna ett par skarpa sicilianska partier som svart. Det visade sig vara en farlig taktik eftersom Judasin gavs ett par lägen som kunde ha utnyttjats bättre.

Det blir ofta ganska intressanta partier när Judasin är i farten. Han spelar alltid stenhårt på vinst och väjer inte för komplikationer. Nu vann Kramnik genom att vid ett par tillfällen ta död på Judasins angreppsförsök och sedan kontra.

Den jämnaste matchen utkämpades mellan den unge fransmannen Joël Lautier och den holländske vicevärldsmästaren Jan Timman. Före matchen var Lautier säker på seger. Han sade bl a att Timman aldrig hade slagit någon bra motståndare i matchspel och han såg sig själv som en framtida världsmästare.

Det är möjligt att Lautiers lite arroganta uttalanden har att göra med den givmilda sponsring som den f d juniorvärldsmästaren erhåller från ett franskt företag. Detta vill säkert ha valuta för sina pengar.

Lautier är onekligen en lovande spelare men jag tror inte han är ett världsmästarämne. Även om fransmannen hade tio elopoäng mer än Timman så höll de flesta holländaren som favorit. Och Timman hade sin taktik klar:

Han gick som svart in i något sämre slutspel och räknade med att bättre slutspelsteknik och större rutin skulle fälla utslaget. Efter mycken möda och stort besvär fick han till slut rätt. Det åttonde partiet avbröts i bättre ställning för Lautier. Fransmannen spelade sedan bort sin fördel efter att ha nonchalerat Timmans enda chans till motspel. Därmed behövdes ingen förlängning och Lautier får vänta ett tag med att bli världsmästare.

Péter Lékó stal glansen

I den högsta stormästargruppen (kategori XIV) i Wijk aan Zee, som vanns överlägset av Predrag Nikolić, riktades all uppmärksamhet mot ungraren Péter Lékó, som klarade sin tredje och sista GM-norm.

Han blev då med sina 14 år och fyra månader den yngste stormästaren genom tiderna, mer än ett år yngre än Judit Polgár. Förutom dessa två är det endast Bobby Fischer som har uppnått stormästarvärdighet före 16 års ålder.

I sista ronden accepterade Nikolić ett tidigt remianbud från Lékó. Efteråt sade den bosniske stormästaren:

– Jag ville inte gå till historien som den som förstörde en ung spelares drömmar...

Péter Lékó bor med sin mor, mormor och bror i Szeged, Ungerns näst största stad, nära gränsen till f d Jugoslavien. Där har han haft tränare som András Adorján och Gennadi Sosonko. En turneringsarrangör i Budapest har skräddarsytt tävlingar åt honom.

I fjol gjorde Péter Lékó två stormästarresultat, ett i Budapest och ett i León, Spanien, där han tog lika många poäng som Karpov! Han tänker försöka komma över 2700 inom två år och någon gång runt sekelskiftet spela om VM-titeln. Det är inte helt omöjligt att hans drömmar uppfylls, ty Péter Lékó är säkerligen en talang utöver det vanliga.

Med tanke på all den uppbackning som Polgár och Lékó har haft vill jag dock värdera Fischers prestation högre – Bobby blev stormästare helt på egen hand.

Resultat, A-gruppen: 1) Predrag Nikolić, Bosnien-Hercegovina 7 (av 9), 2) Sergej Tiviakov, Ryssland 5½, 3) Péter Lékó, Ungern, Jeroen Piket, Holland och Curt Hansen, Danmark 5, 6) Loek van Wely, Holland och Ilja Smirin, Israel 4, 8) Iván Morovic Fernández, Chile och Ivan Sokolov, Bosnien-Hercegovina 3½, 10) John van der Wiel, Holland 2½.

B-gruppen: 1) Lars Bo Hansen, Danmark 6 (av 9), 2) Friso Nijboer, Holland 6, 3) Gabriel Schwartzman, Rumänien, Aleksander Wojtkiewicz, Polen och Luc Winants, Belgien 5½ etc.

Reynir Helgason

Den på förhand mest intressanta matchen var enligt min mening duellen mellan vitryssen Boris Gelfand och engelsmannen Michael Adams. Tillställningen kryddades med en dos extra rivalitet sedan Gelfand övertagit Adams' flickvän.

Efteråt kan man kritisera engelsmannens förberedelser och matchtaktik. Adams var en av dem som valde att delta i PCA:s turnering medan Gelfand stannade hemma. Det var tydligt att Adams skulle få problem i sina svartpartier men han hade kanske kunnat agera annorlunda som vit.

I de två inledande vitpartierna gick Adams in i skarpa sicilianska varianter, bl a med den förgiftade bonden i det tredje partiet, utan att få ut något. Sedan spelade han 2. c3. Detta ledde till inte fullt så teoretiska ställningar, i vilka Gelfand inte hade stor nytta av sina förberedelser.

Statistiken talar sitt tydliga språk: Adams vann det femte partiet och stod på vinst i det sjunde. Vad hade hänt om han hade spelat 2. c3 från början? Som det nu blev försmådde engelsmannen flera lovande fortsättningar i det sjunde partiet. Gelfand behövde bara hålla remi som vit i det åttonde men kom så bra att han beslöt sig för att vinna det.

I samband med prisutdelningen och avslutningsceremonin förrättades lottning för kvartsfinalerna. Den utföll så här:

Anand – Kamsky, Kramnik – Gelfand, Salov – Timman.

Datum och plats för nästa rond är inte bestämda men matcherna kommer att avverkas någon gång under sommaren.

Kramnik och Gelfand, som är goda vänner, var inte särskilt nöjda med att få möta varandra. Anand får räknas som favorit mot Kamsky medan Timman inte medvetet bör gå in i sämre slutspel mot Salov. Men holländaren har faktiskt vunnit mot honom tidigare, i en kandidatmatch i St John 1988.

Reynir Helgason

Jan Timman, Holland	**2620**	½	1	0	½	1	½	½	½	4½
Joël Lautier, Frankrike	**2625**	½	0	1	½	0	½	½	½	3½
Boris Gelfand, Vitryssland	**2685**	½	½	½	1	0	1	½	1	5
Michael Adams, England	**2660**	½	½	½	0	1	0	½	0	3
Gata Kamsky, USA	**2695**	1	0	1	1	½	½	½		4½
Paul van der Sterren, Holland	**2605**	0	1	0	0	½	½	½		2½
Valerij Salov, Ryssland	**2685**	1	½	1	1	½	1			5
Aleksander Chalifman, Ryssland	**2660**	0	½	0	0	½	0			1
Viswanathan Anand, Indien	**2715**	½	1	1	0	1	½	½		4½
Artur Jusupov, Tyskland	**2665**	½	0	0	1	0	½	½		2½
Vladimir Kramnik, Ryssland	**2710**	1	½	½	½	1	½	½		4½
Leonid Judasin, Israel	**2625**	0	½	½	½	0	½	½		2½

Kjell Krantz och Thomas Ernst kommenterar kandidatmatcherna:

ANDRA MATCHPARTIET
NIMZOINDISKT FÖRSVAR (E 32)

Joël Lautier **Jan Timman**

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. Dc2 0–0 5. a3 Lxc3† 6. Dxc3 b6 7. Lg5

Populärt på 40-talet, liksom nu.

7. – c5!?

van der Wiels drag. Meningen är bl a att avvakta med Lc8 och kanske placera den på a6. I sjätte och åttonde matchpartierna spelades 7. – Lb7 8. f3 h6 9. Lh4 d5 10. e3 Sbd7 11. cxd5 Sxd5 12. Lxd8 Sxc3 13. Lh4 Sd5 14. Lf2 f5 15. Lb5 c616. La4 etc. Lautier fick som vit mininal fördel i båda partierna, vilka slutade med remi. Trots framgången för svart i vårt parti återkom inte 7. – c5. Man kan alltså misstänka att Lautier sumpade en del.

8. dxc5 bxc5 9. e3 d6

På 9. – Sc6 finns förutom 10. Sf3 Timmans eget drag 10. Sh3!? (se TfS 9/93, sid 444–445).

10. Ld3 Sbd7 11. Se2 Db6

Alternativet 11. – a5!? finns behandlat i senaste Informator 58/581.

12. Td1 Tb8 13. Td2 La6 14. Lf4! e5

Ett vanskligt beslut, men alternativet 14. – Se8 har testats tidigare till svarts nackdel.

15. Lg3 Dc6 16. 0–0 Tb6 17. Sc1

Säkert bättre än 17. Tfd1 Lb7 18. f3 e4 19. fxe4 Sxe4 20. Lxe4 Dxe4 och svart bör ha tillräckligt motspel.

17. – Lb7 18. f3 e4 19. Lb1 d5

Så här långt har Lautier spelat perfekt. Strax ger han sig in en tvivelaktig springarmanöver. Sunt var 20. fxe4 Sxe4 21. Lxe4 dxe4 22. Td6 Dc8 (22. – Da4 23. b3) 23. Tfd1 och ett åtföljande b2–b4.

20. Sb3?! La8 21. Sa5

Här blir kantspringaren stående i 40 drag!

21. – De6 22. f4 Te8 23. Te1?

Alldeles för tamt. Han kunde ha försökt med 23. f5 De7 24. Lc7 Ta6 25. b4 och sedan t ex 25. – Sb6 26. Lg3.

23. – Ta6 24. Tdd1

Tog idéerna helt slut?

24. – Db6 25. b4

Bonden blir svag, så i den allmänna reträttens tecken var kanske 25. Sb3 bättre.

25. – cxb4 26. axb4 Tb8 27. cxd5 Sxd5 28. Dc4

En nödtorftig gardering. Om nu 28. – Sxe3? 29. Txe3 Dxe3† 30. Lf2 +-.

28. – S7f6 29. La2 Tf8!

Inte 29. – Sxb4 30. Dxf7† Kh8 31. Sc4. Textdraget är faktiskt mycket starkt. Om nu 30. Td4 Sxb4! med bondevinst.

30. Tb1 Sxe3! 31. De2

På 31. Txe3 Dxe3† 32. Lf2 fanns nu paraden 32. – Dd3!.

Stormästarna av idag tycks vara ganska ljumt inställda till begreppet avdragsschackar. Här har vi ett exempel, där svart inte får ut något särskilt av sitt avdragshot.

31. – Sed5† 32. Lf2 De6

Det kan lätt bli dragupprepning, om svart tar f4-bonden, t ex 32. – Sxf4 33. Df1 Dd6 34. Lg3 g5? 35. Tbd1 Db6† 36. Lf2 +-.

33. Lc4

Här tycks vit ha gott motspel, då 33. – Td6 34. Lxa7 ger honom en farlig b-bonde.

33. – Tb6!

Ett vackert kvalitetsoffer. Timman är medveten om att e-bonden och ett rörligt springarpar ger utmärkt kompensation.

34. Lxb6 Dxb6† 35. Df2 e3 36. Dh4

Återigen en avdragsmöjlighet, dock inte så svårkalkylerad.

36. – Sc3 37. Tb3 Sfe4 38. h3 Dd4

Timman trycker på i god ordning, men fransmannen försvarar sig duktigt.

39. Kh2 Sd2!?

Kanske var 39. – Dd2 lurigare i tidsnöden.

40. Txc3 Dxc3 41. f5!

Bravo! 41. – Dxb4?? 42. Lxf7†. En annan poäng är 41. – Sxc4 42. Sxc4 Dxb4 43. Txe3 Ld5 44. Tg3! med remihotet 45. Txg7†.

41. – Dc2 42. Te2 Dxf5 43. Txe3

Det var skickligt av Lautier att överleva den persen. Men Timman står förstås ändå på vinst med sin merbonde.

43. – Se4 44. Tf3 De5† 45. Df4 De7 46. Td3 Sf6 47. Dd4 h6 48. Dc5 De4 49. Tg3 Df4

Med burriga hot.

50. De3 Dd6 51. Dd3 De5

Lurigt igen. Om 51. – Dxb4 52. Dg6 Se8 53. Dxh6 Dxa5 54. Ld3 och vit håller nästan på att vinna! Om vidare 54. – f5 55. De6† Kh8 56. De7 etc.

52. Dc3 Df4 53. De3 Db8 54. Kg1 Dxb4 55. Dxa7

Ska vit klara sig?

55. – De1† 56. Kh2 De5!

Vinstdraget. Det hänger på den olycksaliga kantspringaren, som blev ogarderad när b4-bonden försvann. Svart har alltså i princip

ett ogarderbart dubbelhot (mot Tg3 och Sa5). Vits dam skulle behöva komma till c3.
57. Lxf7† Txf7 58. Dxa8† Tf8 59. Db7 Se4 60. Db3† Kh8 61. Sc4 Dc7 62. Da3 Td8 63. Sb2 Sd2! 64. uppgivet.

Om 64. Da1 Df4.

Ett trevligt kampparti. Lautier är som synes mycket svårfjällad.

(Kommentarer: Kjell Krantz)

FÖRSTA MATCHPARTIET
SICILIANSKT PARTI (B 96)

Michael Adams **Boris Gelfand**

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Lg5 e6 7. f4 Sbd7 8. Df3 Dc7 9. 0–0–0 b5 10. Ld3!

Den vilda varianten 10. Lxb5 ger numera ingen fördel, t ex 10. – axb5 11. e5 Lb7 12. Sdxb5 Db6 13. De2 h6! (TN) med fördel för svart (Hellers – Ivanov, USA 1992).
10. – Lb7 11. The1 0–0–0!

Det bästa draget enligt Nunn. I partiet Tjiburdanidze – Dvojris, Sovjet 1980, följde 11. – Db6? 12. Sd5!! och vit vann efter stora förvecklingar.
12. a3

I mötet Ernst – Gutman, Lugano 1987, spelades 12. f5!? e5 13. Sb3 Sc5? 14. Lxf6 gxf6 15. Kb1 Sa4 16. Sd5! ±, men starkare är 13. – Le7.
12. – Le7 13. De2

Svart fick utjämning efter 13. Df1 Db6 14. Sf3 The8 15. h3 Sc5 16. f5 exf5! 17. exf5 d5 i partiet Georgadze – Schneider, Lvov 1986.
13. – h6 14. Lh4 Sc5 15. Lf2 d5 16. e5 Sfe4 17. Lxe4 dxe4 18. Kb1

18. – Sa4!

Gelfand spelar på vinst i den öppna ställningen, där löparparet utgör kompensation för svarts sämre kungsställning.
19. Sxa4

Här strandade 19. Sxe4? på 19. – Lxa3! 20. bxa3 Lxe4 och svart har avgörande fördel.
19. bxa4 20. f5 Lc5

Naturligtvis inte 20. – Dxe5? på grund av 21. fxe6 fxe6 22. Dc4† ±. Textdraget eftersträvar en ställning med olikfärgade löpare.
21. fxe6 Lxd4 22. e7 Dxe7 23. Txd4 Txd4 24. Lxd4 De6

Vits enda vinstchans består i att kombinera ett angrepp med dam och löpare på diagonalen g1–a7 med c-bondens avancemang.
25. Dd2 Kb8 26. Db4 Dc6 27. Td1 Tc8 28. Td2 Db5 29. Dd6† Ka8 30. Le3 Lc6 31. Dd4

Det första målet är nått.
31. – Db7 32. c4 Dc7 33. Ka1 Db7 34. g3 h5 35. h3 Dc7 36. Dc5

En annan idé var 36. Dc3 med hotet Lc5–d6. Då finns paraden 36. – Tb8 varefter tornet tränger in på b3.
36. – Ld7 37. Db4 Le6

Nu däremot föll 37. – Tb8? på 38. De7 +-.
38. c5 Dc6 39. Td6 Db5 40. Dxe4†

Om h-bonden hade stått på h2 i stället för på h3 hade vit haft stora vinstchanser efter 40. Dxb5 axb5 41. c6 osv. eller 41. Ta6† Kb7 42. Tb6† med bondevinst.
40. – Ka7

Svart har fått motspel på diagonalen g8–a2.
41. c6† Kb8 42. Dh1 Dc4 43. Db1 Txc6 44. Td4 Dc2 45. h4 Dxb1† 46. remi.

(Kommentarer: Thomas Ernst)

FJÄRDE MATCHPARTIET
ANTAGEN DAMGAMBIT (D 20)

Boris Gelfand **Michael Adams**

1. d4 d5 2. c4 dxc4 3. e3!?

Adams hade säkert hoppats på 3. e4. Textdraget leder i regel till ett spel liknande semi-Tarrasch med vit isolani på d4. Ofta leder detta i sin tur till skarpt angreppsspel – som i vårt parti.
3. – e5 4. Lxc4 exd4 5. exd4 Sf6 6. Sf3 Le7 7. 0–0 0–0 8. h3

Den här ställningen kan uppkomma ur flera öppningar. Mest egendomlig är väl transpositionen från Ryskt parti: 1. e4 e5 2. Sf3 Sf6 3. Sxe5 d6 4. Sf3 Sxe4 5. d4 Le7 6. Ld3 d5 7. 0–0 0–0 8. c4 Sf6 9. h3 dxc4 10. Lxc4.
8. – Sc6

Alternativet är 8. – Sbd7.
9. Sc3 Sa5

Och här är 9. – Lf5 beaktansvärt. Idén är bl a 10. Sh4? Sxd4 11. Le3 Le6!.

10. Ld3 Le6 11. Te1 Sc6 12. a3 Dd6 13. Le3 Sd5 14. Dc2 Kh8 15. Tad1

Adams' nästa drag ser suspekt ut men det ger faktiskt en del motchanser. Dåligt var förstås 15. Lxh7? g6 16. Lxg6 fxg6 17. Dxg6 Lf7 etc.
15. – f5!? 16. Lc1 Tad8

Nu är Dd6 ganska inklämd.
17. Te2 Lf6 18. Tde1 Lc8 19. Lc4

Så måste Sd5 förklara sig. 19. – Sb6? strandar på 20. Sb5 Dd7 21. Le6 men svart har 19. – Sf4!. Jag ser inget fel med det draget. Om vidare 20. Sb5 Sxe2† 21. Txe2 Dd7 22. Le6 Dxe6 23. Txe6 Lxe6 och svart har full kompensation för damen.
19. – Sxc3? 20. bxc3 h6 21. a4 b6 22. h4 Sa5 23. La2 c5 24. Sg5!

Inledningen till ett trevligt slagsmål. Till att börja med konstaterar vi snabbt att avslag på g5 är förkastligt. Mera fog för sig har då 24. – cxd4. Därefter följer 25. Sf7† Txf7 26. Lxf7 d3 27. Te8† Kh7 och poängen 28. h5!. Matthotet måste åtgärdas, alltså 28. – g5 29. hxg6† Kg7 30. Dd1! med hoten 31. Dh5 och 31. Txd8 Dxd8 32. Te8. Sannolikt har Gelfand sett ännu mycket mer, ty…
24. – La6 25. Te6 Dd7 26. Dxf5!! Lxg5 27. Dg6

Partiets kulmen. Vits primärhot är 28. Lb1. Om t ex 27. – Lxh4 28. Lb1 Kg8 29. Dh7† Kf7 30. Lg6† matt! Ingen större skillnad innebär 27. – Tf6 28. Te8† Tf8 29. Lb1 Kg8 30. Dh7† Kf7 31. Lg6† Kf6 32. hxg5† hxg5 33. T8e5! Dg4 34. Lxg5† Dxg5 35. Te6† matt!

Därför finns enbart mothot. Om 27. – Ld3 28. Dxd3 Lxc1 29. Lb1 g6 30. Dxg6 har vit sekundärhotet 31. Te7, vilket vinner tillbaka pjäsen med gott spel. Exempelvis efter 30. – Tg8 31. Df6†.
27. – Df7 28. Dxf7 Txf7 29. hxg5 cxd4 30. cxd4 Lc4

Svart är klart förlorad. Om 30. – Txd4 31. Te8† respektive 30. – hxg5 31. Lxg5.
31. Te8† Txe8

Eller 31. – Tf8 32. Txf8† Txf8 33. Lxc4 Sxc4 34. gxh6/g6.
32. Txe8† Kh7 33. Lb1† g6 34. gxh6

Eller tuffare 34. d5! med hotet 35. Lb2. Adams borde hur som helst gett upp partiet.
34. – Sc6 35. Le3 Te7 36. Tc8 Ld5 37. Ld3 Sb4 38. Le2 Le6 39. Td8 Sd5 40. Lg5 Td7 41. Te8 Lf7 42. Tb8 Le6 43. Lf3 Tf7 44. Td8 Tf5 45. Ld2 Sf6 46. Ta8 g5 57. Txa7† Kxh6 48. Ta6 Sd7 49. a5! Tb5 50. axb6 uppgivet.

(Kommentarer: Kjell Krantz)

ANDRA MATCHPARTIET
SPANSKT PARTI (C 95)

Gata Kamsky **Paul van der Sterren**

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0–0 Le7 6. Te1 b5 7. Lb3 d6 8. c3 0–0 9. h3 Sb8 10. d4 Sbd7 11. Sbd2 Lb7 12. Lc2 Te8 13. Sf1 Lf8 14. Sg3 g6 15. b3

Judit Polgárs specialvariant.
15. – Lg7

I partiet Sherzer – Lesiège, Biel (izt) 1993 spelades 15. – d5 16. Lg5!? h6 17. Lh4 g5 18. Sxg5 hxg5 19. Lxg5, varefter det bästa försvaret är 19. – exd4!. Det är dock föga utforskat.

En annan möjlighet, som prövades i partiet Justin – Orel, slovakiska mästerskapet 1993, är 15. – h6 16. d5 c6 17. c4 Tc8 18. Le3 Da5 19. a4 bxc4 20. bxc4 Dc7 21. Tc1 med något bättre ställning för vit.
16. d5 Sb6!

Efter 16. – Lf8 17. Lg5! h6 18. Le3 c6 19. c4 a5 20. Dd2 Kh7 21. Sh2! (andra matchpartiet Polgár – Spasskij, Budapest 1993) vann vit i stor stil.
17. Le3!

I ett par partier har vit försökt med 17. De2 c6 18. c4 cxd5 19. cxd5 men överraskats av 19. – Sfxd5!! 20. exd5 e4 (Unzicker – Tal, 1960, och Kovalev – Gabriel, Bundesliga 1992/93).

17. – Tc8 18. De2 c6 19. c4 cxd5 20. cxd5

20. – Sbxd5!

Ett offer som förstör vits centrum. van der Sterren har en jättespringare på c3 i sikte.

21. exd5 Sxd5 22. Le4

Här borde vit ha spelat 22. Dd2.

22. – Sc3 23. Lxb7

Inte 23. Dd3? d5 -+.

23. – Sxe2† 24. Sxe2

Vit har tre lätta pjäser för damen och dessutom två bönder. Om han kan blockera d5 har han ingenting att frukta.

24. – d5! 25. Lxc8 Dxc8 26. Tac1 Da8 27. Lb6 d4 28. Sg3 f5 29. Sf1 d3 30. S3d2 Tc8 31. b4

Vit vill ha en stödjepunkt för löparen på c5.

31. – e4 32. f3

Fel vore 32. Se3? Lc3 -+.

32. – Txc1 33. Txc1 Db7 34. Le3 exf3 35. Sxf3 Lb2

Svart tänker lägga beslag på samtliga vita bönder på damflygeln. Första offret är b4.

36. Tc5

Eller 36. Td1 De4 37. Lc5 Lc3 38. S1d2 Dd5 39. a3 Da2 osv.

36. – La3 37. Tc3

Om 37. Ld2 så 37. – a5 38. Sd4 De4!.

37. – Lxb4 38. Txd3 Le7 39. S1d2 Dc7 40. Ld4 Dc1† 41. Kf2 Dc2 42. Te3 Kf8

Här var 42. – Lc5 ett alternativ. Löparbyte skulle öka säkerheten för svarts kung.

43. a3 Da2 44. g4 Lxa3

Nu ådrar svart sig en svag bonde på f5. Det hade kunnat undvikas: 44. – fxg4 45. hxg4 Lxa3.

45. gxf5 gxf5 46. Te5 Dc2 47. Le3 Lb2

Sämre var 47. – Ld6 48. Sd4! och den svaga bonden hade fallit.

48. Tc5 Dd3 49. Tc8† Kf7 50. Sg5† Ke7 51. Tc7† Ke8

Med hotet 52. – Ld4.

52. Sdf3 h6 53. Se6 Dd6 54. Tc8† Kf7

Enda draget om inte damen ska gå förlorad.

55. Sd8†

En annan möjlighet var 55. Tc6.

55. – Kg7 56. Lf4!

Svarts kungsställning är väsentligt sämre än vits och nu går ju inte 56. – Dxf4 på grund av 57. Se6†. Därför offrar van der Sterren strax damen för torn och springare.

56. – Db6† 57. Kg3 Lf6 58. Tb8 Lxd8!

Efter 58. – Da5 59. Tb7† Kg6 60. Se6 inleder vit ett mattangrepp med Lf4–d2 och Se6–f4.

59. Txb6 Lxb6 60. Le5† Kf7 61. Kf4 Ke6 62. Lg7 Lc7† 63. Ke3 Lb6†

64. Kd3?

På 64. Kf4 hade nog svart måst nöja sig med dragupprepning: 64. – h5 65. Kg5 a5 66. Kxh5 b4!? (66. – Kd5? 67. Kg6 Ke4 68. Sg5† Kd3 69. h4 +-) 67. Kg6 a4 68. h4 b3 69. Sd2 Kd5 (69. – Le3 70. Sc4 Lc1 71. h5 f4 72. h6 f3 73. h7 f2 74. h8D f1D leder till en lustig ställning i vilken bara vit har vinstchanser) 70. h5 Le3 71. h6 Lxh6 72. Kxh6 f4 73. Lb2? (73. Kg5! f3 74. Sxf3 a3 75. Sd2 b2 76. Kf4 Kc5 77. Lc3 +-) Kc5 74. Kg5 Kb4 75. Kxf4 a3 med remi.

64. – h5 65. Lc3 a5 66. Ld2 a4 67. Sd4† Lxd4 68. Kxd4 a3 (-+) 69. Lb4

Eller 69. Kc5 f4 och svart vinner.

69. – a2 70. Lc3 b4 71. La1 Kd6 72. Kc4 Kc6

Även 72. – f4 var spelbart.

73. Kb3

Efter 74. Kxb4 Kd5 75. Kc3 Ke4 75. Kd2 Kf3 76. Ke1 Kg2 har svart det tempo som behövs.

73. – Kd5 74. Kxa2 f4 75. Lf6 f3 76. Lh4 Kd4 77. Kb3 Ke3 78. Kxb4 f2 79. Lxf2† Kxf2 80. uppgivet.

(Kommentarer: Thomas Ernst)

ANDRA MATCHPARTIET
GRÜNFELDINDISKT FÖRSVAR (D 89)

Artur Jusupov – Viswanathan Anand

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 d5 4. cxd5 Sxd5 5. e4 Sxc3 6. bxc3 Lg7 7. Lc4 c5 8. Se2 Sc6 9. Le3 0–0 10. 0–0 Lg4 11. f3 Sa5 12. Ld3 cxd4 13. cxd4 Le6 14. Tc1 Lxa2 15. Da4

15. – Lb3!!

Anand har tidigare inte spelat Grünfeld så ofta. Nu levererar han en prima teoretisk nyhet, som direkt ger svart fördel i ett av de populäraste systemen i denna öppning. Här har 15. – Le6 rutinmässigt spelats i mängder av partier efter mötet Spasskij – Shamkovich, Sotji 1967.

16. Db4 b6 17. d5

Bättre är kanske 17. Tb1 Le6 18. d5 följt av 19. Sd4.

17. – Dd6!

Anand sätter genast press på motståndaren. Vill vit byta dam med bonde under?

18. Ld2 Tfd8 19. Dxd6 exd6

Den bondestruktur som har uppstått efter dambytet gör det lättare för svart att blockera vits centrum.

20. Lg5 Tdc8 21. La6 Tc5 22. Txc5 bxc5

Naturligtvis inte 22. – dxc5? som skulle ge vit två förbundna fribönder.

23. Tc1

För att förhindra Lb3–c4.

23. – Tb8 24. Ld2 Tb6 25. Lxa5

Här hade 25. Ld3 besvarats med 25. – Sb7 jämte 26. – a5.

25. – Txa6 26. Lc3 Lh6!

Det är mycket viktigt att behålla löparparet.

27. Tb1 Tb6 28. Kf2 Lc4 29. Ta1 a6 30. Ta4 Ld3 31. Ta3 Tb1 32. e5 Lf8 33. exd6 Lxd6

Löparen är en utmärkt blockadpjäs på d6.

34. Le5!

Vits bästa chans ligger i att likvidera svarts löparpar.

34. – Lxe5 35. Txd3 Ld6!

Vit får motspel efter 35. – c4 36. Ta3 Tb6 37. Ta4 c3 38. f4 Lf6 39. Tc4 Tb3 40. Tc6! osv.

36. Ta3 Tb6 37. Ta4 Kf8

Kungen ska understödja de egna fribönderna och angripa den svaga d5-bonden.

38. h3 Ke7 39. Ke3 Le5 40. f4 Lg7 41. f5 Kd6

Målet är nått.

42. Th4 h5 43. fxg6 fxg6 44. Ta4 Le5

Sämre var 44. – Kxd5? 45. Sf4† Ke5 46. Te4† Kf5 47. g4† hxg4 48. hxg4† Kg5 49. Se6† och vit har motspel.

45. g4

Nu gick inte 45. Ke4 på grund av 45. – Tb4† med tornbyte.

45. – h4

Även 45. – Kxd5 46. gxh5 gxh5 47. Th4 Th6 borde vara tillräckligt för vinst.

46. g5 Lg3 47. Sc3

Efter 47. Sxg3 hxg3 avgör fribonden.

47. – Le1 48. Se4† Kxd5 49. Sf6† Kc6 50. Te4 Kb5 51. Kd3 Td6† 52. Kc2 Lb4 53. Txh4 Td2† 54. Kc1 c4

Den avgörande framryckningen inleds.

55. Se4 Te2 56. Kd1 Te3 57. Sf6 Te1† 58. Kc2 Te2† 59. Kd1 Td2† 60. Kc1 c3 61. uppgivet.

Mot 61. – La3† 62. Kb1 c2† finns inget försvar.

(Kommentarer: Thomas Ernst)

FJÄRDE MATCHPARTIET
GRÜNFELDINDISKT FÖRSVAR (D 93)

Artur Juspov – Viswanathan Anand

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 d5 4. Sf3 Lg7 5. Lf4 0–0 6. e3 c5 7. dxc5 Da5 8. Tc1 dxc4 9. Lxc4 Dxc5 10. Lb3 Sc6 11. 0–0 Da5 12. De2

Denna variant upplevde en renässans i och med VM-matchen Karpov – Kasparov, London/Leningrad 1986.

12. – Sh5

I partiet Faragó – Portisch, Ungern 1974, utjämnade svart efter 12. – Lg4 13. h3 Lxf3 osv.

13. Lg5 h6?

Den rätta vägen till utjämning är fortfarande 13. – Lg4. Jämför gärna med partiet Hort – Øgaard, Nice (OS) 1974.

14. Lh4 g5 15. Tfd1!

Nu strandar 15. – gxh4? på 16. Td5 och vit vinner tillbaka pjäsen med stor fördel.

15. – e6 16. Lg3 Sxg3 17. hxg3 Td8 18. Se4

Den svarta kungsflygeln är försvagad och på damflygeln har vit bekväma inbrytningsfält på d6 och c5.

18. – Ld7 19. Sd6 Dc7 20. Tc2

Förbereder torndubblering på d-linjen.

20. – Le8 21. Sxe8 Txd1† 22. Dxd1 Txe8 23. La4!

Nu är en avgörande försvagning av svarts damflygel oundviklig.

23. – Td8 24. Dc1 Dd6 25. Td2!

Efter 25. Lxc6? Dd1† skulle svart ha haft goda remichanser.

25. – De7 26. Lxc6 bxc6 27. b3 Txd2 28. Sxd2 Dd7 29. Dc2 Dd5 30. g4 Kf8 31. Sc4

Springaren på c4 är en klenod.

31. – f5

Detta skapar bara nya svagheter.

32. f3 Lf6 33. Kf2 Kg7 34. Kf1 Ld8 35. e4 fxe4 36. fxe4 Dc5 37. Df2

Om svart byter dam skulle det kunna följa 37. – Dxf2† 38. Kxf2 Kf6 39. Ke3 (hotar (Ke3–d4–c5 osv) e5?! 40. Sd6! Lb6† 41. Kd3 Kg6 42. Sc8! med hotet 43. Se7†.

37. – De7 38. Dd4† Kg8 39. Ke2 Lb6

Svart är nästan i dragtvång, t ex 39. – Lc7? 40. Dxa7 eller 39. – Kh7 40. Se5 med många hot.

40. Sxb6 axb6 41. Dxb6 Da3 42. Dd8† Kf7 43. Dd2 Ke8 44. Kf3 c5 45. Dd6

Tiden är mogen för ett avgörande damintrång.

45. – Kf7 46. Dd7† Kf6 47. Dd8† Kf7 48. e5

Med hotet 49. Df6†.

48. – Da6 49. Dd7† Kg8 50. Ke3 Dxa2

Svart var åter i dragtvång.

51. Dxe6† Kf8 52. Dxh6† Ke8 53. De6† Kf8 54. Df5† Ke8 55. Dc8† Kf7 56. Dd7† Kf8 57. Dd8† Kf7 58. Dd5† uppgivet.

På 58. – Kg6 är 59. e6 starkt. Ännu bättre är 59. Dg8† Kh6 60. Dh8† Kg6 61. Dh5† och ännu en bonde faller. På andra kungsdrag följer t ex 59. Kd3 Da6† 60. Ke4 osv.

Anand använde bara en timme och 41 minuter. Trots att han spelade snabbt i flera partier vann han ändå matchen med klara siffror. Mycket starkt!

(Kommentarer: Thomas Ernst)

Match Agdestein – Adams

Simen Agdestein och Michael Adams möts i en match om fyra partier i Sandvika vid Oslo under påskhelgen. Arrangemanget ingår i en festival för att fira det norska schackförbundets 80-årsjubileum.

FEMTE MATCHPARTIET
SPANSKT PARTI (C 74)

Viswanathan Anand – **Artur Juspov**

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 d6 5. c3 f5!?

Ett trevligt val. Jusse vann ju förra partiet och ville säkert utjämna ställningen. Anand är dock hemma på det allra mesta i öppningsväg. Lite överraskad blev han säkert.

6. exf5 Lxf5 7. 0–0!?

Personligen är jag mindre förtjust i detta drag som, om än tillfälligt, ger svart initiativet. En vassare fortsättning är 7. d4 e4 8. d5!? (Capablanca) exf3 9. dxc6 b5 10. Dxf3 Lxb1 11. Lb3 med den fina poängen 11. – Lg6? 12. 0–0 Sf6 13. Lh6! (Karklins).

Ett eget korrparti Krantz – Baturinskij, VM XV 3/4 1989–91, gick i stället: 11. – De7† 12. Kd1 Le4 13. Dh3 Sf6 14. Te1 d5 15. f3 Td8 16. fxe4 dxe4† 17. Kc2 Dd6 18. Lg5 Le7 19. a4 Dxc6 20. axb5 axb5 21. Ta7! Dd7 22. Dh4 Kf8 23. Kb1 Dc6 24. Tf1 Td6 25. Dh5! g6 (25. – De8 26. Ta8!) 26. Dh3 Ke8 27. Txf6! 1–0.

7. – Ld3 8. Te1 Le7

Anses bäst mot vits hot 9. Sd4. Intressant är dock även 8. – e4 9. Lc2 Kd7 10. Lxd3 exd3. Korrpartiet Bengt Hammar – Cross (US), OS VIII 1977–78, fortsatte därefter: 11. Te3 Sh6 12. Df1 Sf5 13. Te1 Df6 14. Dxd3 g5 15. De4 Tg8 16. d4 g4 17. d5 gxf3 18. dxc6† bxc6 19. Dxf3 d5 20. Lf4? (bättre 20. Le3) Lc5 21. Sd2 Taf8 22. Tad1 Sh4 23. Dh3† Kd8 24. Se4 Lxf2†! 25. Sxf2 Txg2† 0–1.

9. Lc2 Lxc2 10. Dxc2 Sf6 11. d4 0–0!?

Här finns flera möjligheter:

a) 11. – exd4 12. cxd4 0–0 13. Sc3 Kh8 (!) (Vorotnikov);

b) 11. – Dd7 12. dxe5 dxe5 (12. – Sxe5!?) 13. Sxe5 (13. Sbd2 [Rittner]) Sxe5 14. Txe5 0–0–0 med högst oklart spel.

Anands nästa drag finns inte i teorin, men det ser gott ut. Den gängse fortsättningen är annars 12. dxe5 Sxe5 13. Sxe5 dxe5 14. Sd2 med liten fördel för vit.

12. d5 (!) e4

Naturligtvis inte 12. – Sxd5?? 13. Db3 +-.

13. Sg5 Se5

Och inte heller här går 13. – Sxd5?? på grund av 14. Dxe4 Lxg5 15. Dxd5†.

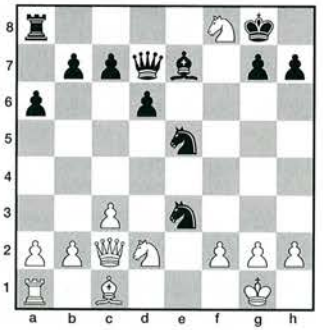
14. Se6 Dd7 15. Sd2!

Mycket riskabelt var 15. Sxf8 (?) Dg4!.

15. – e3?

Har en distinkt minuspost som Anand demonstrerar i drag 18. Ej heller spegelinhoppet 15. – Sd3 tycks spelbart. Vit svarar då med 16. Txe4!. Bäst är nog att flytta på Tf8, antingen till e8 eller c8. Men då har man ju också frånsagt sig motspelet på f-linjen.

16. Txe3 Sxd5 17. Sxf8 Sxe3

18. Dxh7†!

Det hade nog Jusupov missat, får man förmoda.

18. – Kxf8 19. fxe3 Te8

Motangreppet 19. – Dg4 håller inte efter 20. Dh8† Kf7 21. Dxa8 De2 22. Sf1 jämte 23. Ld2.

20. e4! d5!

En farlig ripost. Vit måste gardera hotet 21. – Lc5†. Om 21. Dh8† Kf7 22. Dh5† Kg8! och nu går inte 23. Dxe5? Lc5†.

21. Sb3 dxe4 22. Le3

Starkt verkar också 22. Lh6!? med hotet 23. Tf1† Sf7 24. Dh8† matt! Textdraget hotar främst 23. Tf1† Lf6 24. Txf6†!.

22. – Lf6?

Bättre var 22. – Sg4 jämte 23. – Sf6.

23. Tf1 Sg4 24. Ld4!

Mycket starkare än automatschacken på c5. Nu hotar avslag på f6.

24. – Dc6

Förlorar direkt. Segast tycks 24. – Kf7. Annars kan följa 24. – Dd5 25. h3 Se5 26. Lc5† Kf7 27. Dh5† respektive 24. – Ke7 25. Lxf6†/ Txf6 Sxf6 26. Dxg7†.

25. Lc5† uppgivet.

Partiet avgjorde denna match. Jag tycker ändå Jusupov gjorde rätt som satte allt på ett kort.

(Kommentarer: Kjell Krantz)

FÖRSTA MATCHPARTIET
SICILIANSKT PARTI (B 33)

Leonid Judasin – **Vladimir Kramnik**

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 e5

I femte matchpartiet valde Kramnik 5. – e6. Därmed fråntas vit möjligheten 7. Sd5. Partiet fortsatte sedan: 6. Sxc6 bxc6 7. e5 Sd5 8. Se4 Dc7 9. f4 Da5† (Ivantjuk) 10. Ld2?! (bättre 10. c3 Le7 11. Ld3 Db6 12. De2!) Db6 11. Ld3 Le7 12. Tb1 La6 13. De2 Lxd3 14. Dxd3 f5 15. exf6? (15. Sf2) gxf6 16. f5? 0–0–0! 17. a3 The8 18. Kf1 exf5 19. Sg3 f4 20. Sf5 Lf8 21. b4 Se3† 22. Lxe3 fxe3 23. Ke2 d5 24. Thf1 Te4 25. c3 Ld6 26. Tf3 Lb8! 27. g3 Tde8 28. Tbf1 a5 29. Sg7 T8e7 30. Sh5 axb4 31. cxb4 (31. axb4 Ta7 32. Txe3 Txe3† 33. Dxe3 Db5† 34. Kf2 Ta2† 35. Kg1 La7 -+) Td4 32. Df5† Kb7 33. Dxf6 Da6† 34. Ke1 Tee4 35. Dg7† Ka8 36. Tf8 Td1†! 37. Kxd1 e2† 0–1. Om 32. Kd2 exf1S†!.

6. Sdb5 d6 7. Sd5!?

Lite tamt men Judasins favoritsystem. Man vill ju helst kunna sätta in en rejäl pompe på d5 i denna öppning!

7. – Sxd5 8. exd5 Se7

Även det andra alternativet testades till full

belåtenhet för svarts vidkommande. Här Judasin – Kramnik, sjunde matchpartiet: 8. – Sb8 9. c4 Le7 10. Le2 a6 11. Sc3 0–0 12. 0–0 f5 13. f4 Lf6 14. g3!? Sd7 15. Dc2 exf4 16. gxf4 Ld4† 17. Kh1 Sc5 18. Lf3 Ld7 19. Tb1 b5 20. b4 Se4! 21. Sxe4 fxe4 22. Lxe4 bxc4 23. Dxc4 Df6 24. Td1 Tae8! 25. Dxd4 Txe4! 26. Dxe4 Lf5 27. Dd4 Lxb1 28. Dxf6 gxf6 29. a3 Le4† 30. Kg1 Tc8 31. Lb2 Kf7 remi.

9. a4 Sf5 10. c3 g6!?

Ganska ovanligt. Normalt är 10. – Le7.

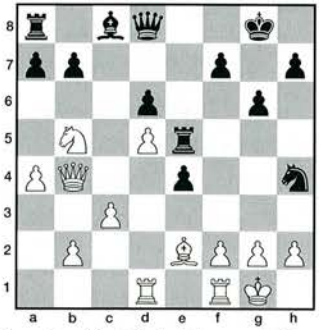
11. Le2!?

Det är möjligt att 11. Ld3 (!) är exaktare. Tredje matchpartiet fortsatte sedan: 11. – Lg7 12. 0–0 0–0 13. Db3 Te8 14. Te1 b6 (?) 15. a5! a6 16. axb6 Tb8 17. Sa3 Txb6 18. Da4 Se7 19. Sc4 Tb5 20. Sa5 Tb8 21. Da2 Lf5 22. Lf1 Lc8 23. Ld2 Sf5 25. b4 och här var Kramnik ordentligt pressad (dock remi efter 62 drag).

11. – Lg7 12. 0–0 0–0 13. Db3 Te8 14. Db4 e4!

Det var alltså denna manöver Judasin förhindrade i det tredje matchpartiet.

15. Lf4 Le5 16. Lxe5 Txe5 17. Tad1 Sh4 (!)

Att bondeoffret är helt korrekt framgår av följande varianter:

a) 18. Sxd6? a5 19. Dc5 Dg5 20. g3 Lg4! -+;

b) 18. Dxd6 Dg5 19. g3 Lh3 20. Tfe1 Sg2/Td8. En miss vore däremot 19. – Lg4?? 20. gxh4 Lf3†/Lxe2† 21. hxg5 Txg5† 22. Dg3 +-.

Ändå är det inte säkert att textdraget är det allra vassaste. Alternativen var t ex 17. – Dg5/Dh4/h5/a5. Nyttigast är kanske det sistnämnda.

18. Kh1 Dg5 19. Tg1

Inte 19. g3? på grund av det tematiska 19. – Lg4! 20. gxh4? Lxe2 21. hxg5 Lf3† 22. Kg1 Txg5† matt!

19. – Lg4

Naturligtvis inte 19. – Txd5? 20. Txd5 Dxd5 21. Sc7.

20. Lxg4 Dxg4 21. Tde1 Df4

Den kritiska ställningen, där Judasin gör bort sig. Korrekt var 22. Sxd6!, varefter 22. – Th5? 23. Txe4 Sf3 strandar på 24. Te8†! (Anand). Kramniks egen intention var 22. – a5!. Därefter leder 23. Txe4 Txe4 25. Dxe4 Dxd6 25. Dxh4 Dxd5 till minst remi för vit.

Antagligen finns inte mer att hämta. Mycket riskabelt var således (22. Sxd6 a5) 23. Dxb7 (?) Tf8 24. h3 Sf3!, t ex 25. gxf3 Dxf3† 26. Kh2 (eller 26. Tg2? Tg5 27. Tg1 Dxh3† 28. Th2 Df3† jämte matt) Dxf2† 27. Kh1 Df3† 28. Tg2 (om 28. Kh2 Th5 29. Dd7 Df4† jämte 30. – Txd5) Tg5 29. Te2 e3! och jag ser inget försvar för vit: 30. Db6 Txg2 31. Txg2 e2 32. Dg1 Df1.

22. Dxd6?? Sf5 23. Dc7

På 23. Db4 uppkommer en ny finess, 23. – Sh6!!. Vitsen är dels 24. h3 Sg4 25. hxg4 Th5† 26. gxh5 Dh4† matt, och dels 24. f3 Th5 25. h3 Dg3, t ex 26. Tgf1 exf3 27. Txf3 Txh3†!.

Mindre bra vore 23. Db4 Dxf2? på grund av 24. Txe4 Tae8 25. Tf4 etc.

23. – e3! 24. Txe3 Dxe3!

På detta vackra damoffer borde Judasin gett upp, eftersom han blir ett helt torn under. Om nu 25. fxe3 Sg3† 26. hxg3 Th5† matt. **25. Sd6 Te7!** (-+) **26. Sxf5 gxf5 27. Dd6 De5 28. Db4 Tae8 29. Dh4 f6 30. h3 Dxd5 31. uppgivet.**

En strålande upptakt i matchen!

(Kommentarer: Kjell Krantz)

Delad seger för Ernst

Thomas Ernst delade segern i Troll Masters i Gausdal med den amerikanske stormästaren Nick De Firmian. Av utrymmesskäl måste Richard Wessmans utlovade rapport vänta till nästa nummer.

KARLSTAD OPEN:

Bosnisk seger i jämn turnering

■ Borislav Ikonić, Växjö SK segrade i Karlstad Open, som traditionsenligt spelades i mellandagarna med 200 deltagare. Turneringen avgjordes i den sjätte och näst sista ronden då Ikonić vann mot stormästaren Lars Karlsson och därmed tog sin sjätte etta i följd.

I slutronden behövde Ikonić bara en halv poäng för att vara säker på att åtminstone dela segern. Det blev ett kort remiparti mot Franko Lukez och eftersom ingen av de närmaste konkurrenterna förmådde vinna blev Ikonić ensam om förstapriset.

Borislav Ikonić har rötterna i den lilla staden Visoko nära Sarajevo. Han kom till Sverige våren 1993, bor i Lenhovda i Småland och spelar för Växjö SK.

Han satte segern i Karlstad mycket högt men menade att han haft tur. I två vinstpartier, bl a mot Lars Karlsson, tyckte han att han hade stått på förlust.

Tävlingen samlade som nämnts 200 deltagare, däribland 14 norrmän, en dansk och en finländare. Topprankade förhandsfavoriten Lars Karlsson inledde i likhet med Ikonić, Franko Lukez, den starke norske junioren Frode Elfsness, Lars Madebrink och Jan-Olov Lind med fyra segrar i rad. I femte ronden blev det remi mellan Lukez och Elfsness samt mellan Madebrink och Karlsson medan Ikonić slog Lind.

I näst sista ronden imponerade Elfsness genom att besegra Ikonićs landsman, andrarankade Samir Lejlić. Det viktiga partiet mellan Karlsson och Ikonić fick följande förlopp:

ENGELSKT PARTI (A 30)

Lars Karlsson	**Borislav Ikonić**
SK Rockaden	Växjö SK

1. c4 c5 2. Sc3 Sf6 3. g3 e6 4. Sf3 b6 5. Lg2 Lb7 6. 0–0 Le7 7. b3 0–0 8. Lb2

Här har även spelats 8. d4 cxd4 9. Dxd4.

8. – d6 9. e3 Sbd7 10. d4 Se4 11. Dc2 Sxc3 12. Lxc3 Sf6 13. d5!? exd5 14. Sg5 h6 15. Lxf6 hxg5 16. Lb2 Tb8 17. cxd5 Lf6 18. f4 gxf4 19. Lxf6 Dxf6 20. gxf4 Tfe8 21. Dd3

Inte 21. e4? La6! och bonden på f4 går förlorad (22. Tf2 Dxa1†).

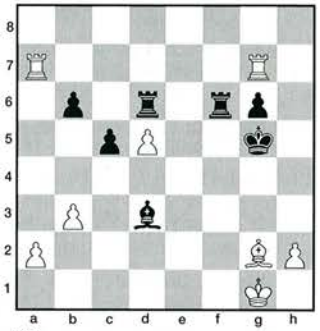
21. – Dg6 22. Dxg6 fxg6 23. e4 La6!? 24. Tfe1

Förmodligen är det riktigt att släppa garderingen av f-bonden. På 24. Tf2 hinner svart dubblera tornen på e-linjen.

24. – Tf8 25. e5 Txf4 26. exd6

Sämre var 26. e6 Te8 och bonden kommer inte vidare (27. e7? Kf7).

26. – Td8 27. Te7 Txd6 28. Txa7 Ld3 29. Te1 Kh7 30. Te6 Tf6 31. Tee7 Kh6 32. Txg7 Kg5

33. Tac7?!

Antagligen är det här som vit går vilse. Han måste förhindra motstöten c5–c4 men tar fel torn: 33. Tgc7 och a-bonden är garderad. På 33. – Tf4 kan följa 34. Tc6 Td8 35. Txb6 och om nu 35. – c4 36. bxc4 Lxc4 37. Ta3!? med idén 37. – Lxd5 38. Td3 Tf5 39. Tb5 osv. Nu darrar det till några gånger i tidsnöden…

33. – Lb1 34. Tc6 Td8?

Det var absolut inget fel på 34. – Lxa2. Vit får inte ut något med 35. Le4 eftersom han aldrig kan slå på g6 och 35. b4 cxb4 är livsfarligt.

35. Tb7?

Nödvändigt var 35. Txf6. Efter t ex 35. – Kxf6 36. Tb7 Td6 37. a3 La2 38. b4 cxb4 39. axb4 Lxd5 40. Lxd5 Txd5 41. Txb6† Kf5 har vit en merbonde men kan nog inte få ut mer än remi.

35. – Tf4 36. Tbxb6 Td4! 37. Tf6?

Det sista, och avgörande, misstaget. Efter 37. Txc5 Td1† 38. Kf2 Td2† 39. Kg1 får svart nöja sig med remischackar (37. – Lxa2? 38. d6† jämte 39. Td5/Ld5).

37. – Lf5! 38. Kf2 Te8 39. Lf3 Th8 40. Lg2
Bonden gick inte att rädda.
40. – Txh2 41. Kg3 Thh4 42. Txf5† gxf5 43. Tb8 Td3† 44. Kf2 Td2† 45. Ke3 Thd4
Inte 46. Txg2? Tg8†.
46. Tg8† Kf6 47. Lf1 Tc2 48. Tf8† Ke5 49. Te8† Kxd5 50. Lc4† Kc6 51. Te6† Kd7 52. Te5 f4† 53. Kf3 Tc3† 54. Kg4 f3† 55. Kg3 Td1 56. Txc5 Tg1† 57. Kh2 Txc4! 58. Td5† Ke6 59. Kxg1 Tc1† 60. uppgivet.

Då sista ronden började ledde Ikonić med en halv poäng före Lukez, Elfsness och Madebrink. De båda sistnämnda utkämpade ett hårt parti:

KUNGSINDISKT FÖRSVAR (E 85)

Frode Elfsness	**Lars Madebrink**
Norge	Karlskoga SK

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 5. f3 0–0 6. Le3 Sbd7 7. Dd2 e5 8. Sge2 exd4 9. Sxd4 Te8 10. 0–0–0 Se5
En annan möjlighet är 10. – Sf8 men vit anses komma bättre efter 11. g4 Se6 12. Sc2 b6 13. Lh6 Lh8 14. h4 Lb7 15. h5 (Benkö – Dorn, Bad Gastein 1948).
11. Lg5 c6!? 12. Sb3 Le6 13. Dxd6 Dxd6 14. Txd6 h6
Det gick inte att slå på c4: 14. – Sxc4? 15. Lxc4 Lxc4 16. Lxf6 osv.
15. Lxf6 Lxf6 16. f4 Sg4 17. e5 Le7 18. Td4
Inte heller på 18. Td2 Se3 kan vit behålla merbonden.
18. – f6! 19. exf6 Lxf6 20. Td6 Lxc3 21. bxc3 Sf2 22. Tg1 Se4 23. Td4 Sxc3 24. Kb2 Sa4† 25. Ka3 Sb6 26. Ld3 Lf7 27. Td1 Tad8!
På 27. – Kg7 hinner vit med 28. Sc5!.

28. Lxg6! Sxc4† 29. Kb4 Txd4 30. Lxf7† Kxf7 31. Txd4 Sb6 32. remi.

Här är ytterligare ett spännande parti från sista ronden:

RÉTI (A 04)

Leif Svensson	**Curt Gruvæus**
AK-77	Örebro SS

1. Sf3 g6 2. g3 Lg7 3. Lg2 e5 4. d3 d6 5. 0–0 f5 6. c3 Sf6 7. Sbd2 0–0 8. a4 h6 9. Se1 d5 10. e4 dxe4 11. dxe4 f4 12. Db3† Kh7 13. Sef3 Sc6 14. a5 De7 15. gxf4 exf4 16. a6 Tb8 17. axb7 Lxb7 18. Dc4 Sg4 19. De2 Ta8 20. Db5 Tab8 21. Sc4 a6
Bonden på e4 är indirekt garderad: 21. – Dxe4? 22. Sg5†.
22. Da4 Tbd8 23. Dc2 Dc5 24. b3 Dh5 25. La3 Tfe8 26. Tad1 Sf6 27. Txd8 Sxd8 28. Sfd2 Sg4 29. h3 Se5 30. f3 Lc8 31. Kf2 Dh4† 32. Ke2 Dg3 33. Tg1 Sdf7
Kanske hade svart kunnat ta bonden. På 33. – Lxh3 34. Sf1 fanns 34. – Dg5.
34. Lc5 Dh4 35. Lf2 Dh5 36. Da2?
Nu minskar skyddet av fältet e4. Vit bör nog göra 36. h4.
36. – Sg5 37. Da4 Ld7 38. Dxa6

38. – Sexf3! 39. Lxf3 Sxf3 40. Sxf3 Txe4† 41. Kd2 Lb5! 42. Sg5† Dxg5 43. Da8 De7 44. Kd1 Dd7† 45. Kc1 Dd3 46. Le1 Te2 47. Sd2 Lxc3 48. Da2 De3 49. Dc2 och vit gav samtidigt upp.

En intressant come back gjordes av Lennart Asplund som har varit borta från turneringsschack i många år. 1967 vann han den andra Hallsbergsturneringen och samma år belade han femte plats i Junior-VM (efter bl a Jan Timman och Robert Hübner). Nu tog han goda 5½ poäng och genomförde tävlingen utan nederlag.

I Karlstad Open ingår som bekant en mängd deltävlingar, vars resultat följer nedan. Nye tävlingsgeneralen Göran Persson gjorde en fin debut och arrangörsstaben i sin helhet kan vara mycket nöjd med sitt jobb.

Resultat: 1) Borislav Ikonić, Växjö SK 6½ (av 8), 2) Franko Lukez, Nybro SS 6, 3) Frode Elfsness, Norge 6, 4) Lars Madebrink, Karlskoga SK 6, 5) Rolf Bergström, Västerås ÖSK 6, 6) Lars Karlsson, SK Rockaden 5½, 7) Nils-Gustaf Renman, Schack 08 5½, 8) Samir Lejlić, Växjö SK 5½, 9) Rikard Backelin, Vällingby SS 5½, 10) Anton Åberg, Lundby SS 5½, 11) David Nygren, SS Luleå 5½, 12) Curt Gruvæus, Örebro SS 5½, 13) Ari Ziegler, AK-77 5½, 14) Björn Andersson, Burgsviks SK 5½, 15) Petter Haugli, Norge 5½, 16) Lennart Asplund, Forshaga SK 5½.

Old Gentlemens Cup (1850>): Derik Lardot, Finland och Bengt Andersson, Kymbo SK 5, (<1850): Thor Nättorp, Lidköpings SS 4.

Äldre juniorer: Frode Elfsness, Norge 6, yngre: Mats Persson, Karlstads ASS och Max Karle, Alingsås SS 4.

Största rankingplus: Derik Lardot, Finland (+88) och Andreas Landgren, Västerås ÖSK (+81).

All Lady Cup (1850)>: Susanne Hansson, SS Manhem 3½, (<1850): Eva Johansson, Alingsås SS 4.

Elof Bodgren

Manhems bokauktion

Manhems 33:e internationella schackboksauktion ägde rum lördagen den 11 december i Göteborgs Schackcentrum, som vanligt under ledning av Sten Jansson. Höstens auktion innehöll mest nyare material – mer för den aktive schackspelaren alltså.

Men en del finare objekt bjöds det förstås på. Högsta inropspriset blev den här gången 3 300 kronor, vilket betingades av B Bonifazio: *Historia ludicre. Opus ex omni disciplinarum genere, selecta & jucunda eruditione refertum*, ett verk från 1646 som inte bara behandlar schack utan även närliggande ämnen som kabbala, jakt och dryckenskap. Bland turneringsböckerna gick *Rom 1886* och *Nürnberg 1896 – Budapest 1896 – Berlin 1897* för vardera 2 550 kronor.

Av de svenska verken kostade *Hand-Bibliothek för sällskapsnöjen eller systematiskt ordnade spel, lekar och konster del I och II* från 1839 2 800 kronor.

Nästa bokauktion är redan förberedd och kommer att äga rum lördagen den 28 maj, också i Göteborgs Schackcentrum. Som vanligt inleds budgivningen klockan 13 00. Två timmar dessförinnan börjar böckerna visas.

Mats Eriksson

Tävlingskalendern

4–6 mars: Skol-SM flickor, Falkenberg.
6 mars: Arne Berglunds Minnesturnering, Falköping – se annons i TfS nr 1!
11–13 mars: Elitserien, rond 7–9, Stockholm.
18–20 mars: Allsvenskan div I, rond 7–9, Uppsala, Eksjö och Göteborg.
18–26 mars: 10:e Vårfestivalen, Budapest. 9 r. Inf: László Nagy, tel/fax (36) 1 114 9304.
18–27 mars: 15:e festivalen, Bled, Slovenien. Flera olika turn. Inf: Vojin Perovic, tel (386) 64 713 351, fax 64 221 377.
20 mars: Allsvenskan div II, III och IV, rond 7.
25 mars–3 april: Påskfestival, Hotel Oslofjord, Sandvika (strax utanför Oslo), flera olika turneringar, bl a Oslo Open International. Inf: Bjørn Haaveland, tel (47) 67 13 32 73 (a), 67 13 92 04 (b).
1–10 april: Öppna SM, Öppna Junior-SM samt SM i snabbschack, Avesta – se annons i TfS nr 1!
4–10 april: Öppna NM, Gausdal. Inf: Arnold J Eikrem, tel (47) 2 67 95 20, fax 2 67 95 13.
10 april: Snabbschack, Malmö (Kirsebergs SK) – se annons i TfS nr 1!
23 april: Talangjakten, final, Lidköping.
23 april: Schack-4:ans riksfinal, Västerås.
24 apr–1 maj: Gausdal Arnold Cup, Gausdal. Inf: Arnold J Eikrem – se ovan!

Första lördagen i varje månad startar GM-, IM- och ratingturneringar i regi av László Nagy i Budapest. Under 1994 planerar han även ett halvt dussin damturneringar (kat II–IV). Inf: László Nagy, 1101 Budapest, Hungária krt 5–7, XI. ép I em 7. Tel/fax (36) 1 183 65 16.

Pia fyra i Sevilla

Pia Cramling delade i början av året fjärde plats i en starkt besatt öppen turnering i Sevilla. Kevin Spraggett, Kanada, Mihai Suba, Rumänien och Anthony Miles, England segrade med 7½/9 medan Pia stannade på 7 liksom bl a Zurab Azmajparasjvili, Georgien, Manuel Rivas Pastor, Spanien och Daniel Campora, Argentina. Jaan Eslon tog 6½ och delade tolfte plats. Närmare 300 spelare deltog.

Förbundsaktuellt

CENTRALSTYRELSEN

Från Cs-mötet i Jönköping den 12–13 februari kan följande rapporteras:

❑ Schack-Gideon 1993 tilldelas stormästaren Thomas Ernst.

❑ Cs avråder stormästaren Pia Cramling från att ställa upp i en turnering i Belgrad, f d Jugoslavien.

❑ Lars Borgström blir ansvarig för årets verksamhetsberättelse.

❑ Ingvar Carlsson redogjorde för hur långt man har kommit i diskussionerna om en eventuell sammanslagning av TfS och Schacknytt.

❑ Bidragsansökningar beträffande Schack 4:an-pengar från Posten överläts till UK.

❑ Schackakademin hade beställt en SIFO-undersökning om schackintresset i Sverige. Se ledaren!

❑ Budgeten spikades.

❑ Öppna SM 1995 spelas i Sollentuna.

❑ Ett överklagande – om resebidrag – från SS Manhem lämnades utan avseende.

❑ Lidköping har anmält intresse för att arrangera SM 1996.

❑ Kommittén som arbetar med en eventuell flyttning av kongressen informerade om sitt arbete.

En distriktsledarkurs arrangeras på Hotel Gillet i Uppsala den 5–6 juni. Inbjudan med anmälan skickas direkt till distriktens korresponderande.

ALLSVENSKA KOMMITTÉN

Vid AK-sammanträde i Örebro den 31 januari togs följande beslut:

❑ Det blir oförändrade startavgifter för nästa säsong.

❑ Reseersättningen höjs från 30 till 35 kronor per mil.

❑ Speltiden i division IV ändras tillbaka till sex timmar.

❑ Det blir inga förändringar av Allsvenskans utformning 1994/95.

❑ Den enkät som varit ute bland klubbarna kommer att redovisas vid distriktsledarkonferensen i mars.

❑ En undersökning görs för att ta reda på om man vill ha fyra eller fem man i laget under nästa säsong i division IV-grupperna 1–4.

❑ Slutspelet i Elitserien arrangeras på Schacksalongerna i Stockholm den 11–13 mars.

❑ Slutspelet i division I äger rum i Uppsala, Eksjö och Göteborg den 18–20 mars.

❑ Sista ronden, den sjunde, i övriga serier spelas den 20 mars.

❑ Travcupen flyttas till hösten med kvalspel den 15–16 oktober samt final den 17–18 december.

UNGDOMSKOMMITTÉN

Talangjaktens final spelas i Lidköping och ingen annan stans den 23 april. Samma dag spelas finalen i Schack 4:an i Västerås.

Riksfinalen i Skollag-SM spelas i Göteborg den 28–29 maj. Regionfinalerna spelas den 7–8 maj. Två platser är klara: Linköping och Skåne.

REDO

Det är dags att börja uppdatera klassregistret. De klubbar som har haft sanktionerade turneringar och inte skickat in resultat med förändringar till kansliet måste omgående göra detta så att rätt klass kommer in i registret.

KANSLIET

Adresslistan har skickats ut.

Aktivitetsbidragen sändes ut från kansliet den 12 februari så när detta läses bör alla ha fått sina pengar.

FRÅGOR OCH SVAR

■ Var ska en reserv gå in i laget?

SVAR: Frågan har kommit upp även den här ronden. Jag ska försöka svara så att alla förstår:

Viktigt är att rankinglistan som lämnas in till kansliet och som också ska finnas i spellokalen är OK! Rankinglistan ska "tala om" hur spelarna är rankade – det är så att säga vitsen med den. Då är det viktigt att spelarna placeras i rankingordning i första hand, inte i fallande skala efter rankingtalet. Om sedan detta sammanfaller är det ju desto lättare.

Rankingordningen på listan måste överensstämma med laguppställningen/arna.

Rankinglistan **måste** innehålla alla spelare som kan tänkas bli med i något av klubbens lag under säsongen.

Rankinglistan kan innehålla spelare som **inte finns med på ordinarie laguppställning/ar**, dvs "reserver" som går att ta till i krislägen eller spelar när de har tid och möjlighet. Rankinglistan kan under säsongen kompletteras med spelare. Ofta "vaknar" ju någon till efter ett par ronder och blir spelsugen. Kompletteringar i rankinglistan **måste anmälas till kansliet**.

När reserv sätts in i laget måste han gå in på den plats som han har i förhållande till de andra i laget **på rankinglistan**. Observera att det inte är rankingtalet som styr utan platsen han **rankad** på.

Exempel 1: En spelare är rankad som nr 10. Han spelar normalt på andra bord i lag II men kallas som reserv i lag I, vars fjärdebordsspelare är sjuk. Spelarna på bord 5–8 flyttas upp ett bord och reserven går in på nr 8.

Exempel 2: En "vilande" reserv – rankad som nr 6 – kallas in. Spelaren på bord 5 flyttas upp till bord 4, reserven går in på bord 5 och spelarna på bord 6–8 sitter kvar (de är rankade efter reserven).

Ingemar Eriksson

Ernst Åhmans Minnesturnering

Under Allhelgonahelgen arrangerade SS Manhem den sjunde upplagan av Ernst Åhmans Minne parallellt med ungdomsturneringen Manhem Open. Spellokal var för sjätte gången Hvitfeldtska gymnasiet i centrala Göteborg.

57 spelare hade mött upp till en tävling som fick lokal profil med hälften av deltagarna från arrangörsklubben. En av dem var 18-årige Arvid Wikner som inregistrerade en stor framgång. På åtta 45-minuterspartier tog han 7 poäng och vann med en hel poängs marginal. Det skedde efter remi mot Rikard Winsnes och vinster mot bl a Ingvar Andréasson och Bengt Svensson.

SICILIANSKT PARTI (B 33)

Arvid Wikner	**Bengt Svensson**
SS Manhem	SK Kamraterna

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 e5 6. Sdb5 d6 7. Sd5 Sxd5 8. exd5 Sb8 9. c4 a6 10. Sc3 Le7 11. Le2 0–0 12. 0–0 f5 13. f4

Vit hejdar svart på kungsflygeln för att sedan själv kunna spela på damflygeln.

13. – Sd7 14. Tb1 Lf6 15. Dc2 exf4 16. Lxf4 Se5 17. Kh1 Sg6

Kanske är 17. – g6 bättre.

18. Le3 Le5 19. Ld3 Dh4 20. Lg1

Svart har påbörjat ett kungsangrepp, men alltför få pjäser deltar för att det ska bli riktigt farligt.

20. – Ld7 21. c5

Efter 21. Lxf5 Lxf5 22. Txf5 Dxc4 står svart bättre.

21. – Dg5 22. Db3 Sf4?

23. Txf4! Dxf4 24. c6

Vit står nu klart bättre.

24. – Le8

Även 24. – Lc8 25. cxb7 Tb8 26. bxc8D är bra för vit.

25. cxb7 Tb8 26. Lxa6 Tf6 27. Se2 Dh4 28. Tc1 Th6 29. h3 Ld7 30. Tc8† Lxc8 31. bxc8D† Txc8 32. Lxc8 Dd8 33. Le6† och vit vann.

(Kommentarer: Arvid Wikner)

Resultat: 1) Arvid Wikner, SS Manhem 7 (av 8), 2) Rikard Winsnes, SS Manhem 6, 3) Ingvar Andréasson, SK Kamraterna 6, 4) Ulf Nyberg, SK Kamraterna 6, 5) Daniel Ronneland, AK-77 6, 6) Lars Bergström, SS Manhem 6, 7) Bengt Svensson, SK Kamraterna 5½, 8) Stefan Schneider, Limhamns SK 5½, 9) Olle Häggström, SS Manhem 5½, 10) Ingvar Jiretorn, Bräkne-Hoby SK 5½.

Rankingpriser erövrades av Nyberg, Jiretorn, Bergström, Hashim Hattab, SS Manhem, Gert Nilsson, Lundby SS, David Fendrich, SS Manhem samt Peter Berthelsen, SS Manhem.

Blixtturneringen Åskbollen, som spelades på fredagskvällen före helgen, vanns av Stefan Schneider.

Mats Eriksson

HECTOR PUBLIKFAVORIT I STARKT MALMÖ OPEN

■ Tre man delade segern i den 23:e upplagan av Malmö Open, Aleksander Ryskin, Vitryssland, Jevgenij Agrest, Ryssland samt Jonny Hector. Den sistnämnde dömdes som etta i kraft av bättre kvalitetspoäng. Fullt rättvist, tyckte publiken, för det var Hectors turnering.

Stormästaren från Kirseberg låg i täten från start till mål och före slutronden delade han ledningen tillsammans med Ryskin. Eftersom möjligheten att vinna samtliga partier var borta säkrade han delsegern med en professionell snabbremi.

Det var tredje gången Hector tog hem Malmö Open, men det var ett tag sedan sist. 1984 delade han segern med Carsten Høi och året därpå vann han ensam med 7/7.

Turneringen var nu tillbaka där den hör hemma, dvs i Rådhushallen. Sannolikt bidrog detta till den goda deltagarsiffran, totalt 229 startande, den näst bästa under 90-talet. Samma spelschema som tidigare användes, alltså fyra ronder med entimmespartier och tre med tvåtimmes.

Tre stormästare och ett halvt dussin IM fanns på startlinjen. Stort manfall inträffade i andra ronden då dansken Nikolaj Borge försov sig i Köpenhamn och försvann efter att bara ha spelat ett parti. Här noterades också förluster för Harry Schüssler mot Rolf Lekander och för Stellan Brynell mot Christian Jepson.

Hector och Johan Hellsten bjöd på fyrverkeri:

SPANSKT PARTI (C 60)

Johan Hellsten	**Jonny Hector**
Limhamns SK	Kirsebergs SK

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 Lb4

Alapins drag som Hector har provat vid några tidigare tillfällen.

4. c3 La5 5. Lxc6 dxc6 6. Sxe5 Dg5 7. Sf3 Dxg2 8. Tg1 Dh3 9. Txg7 Se7 10. Tg3 Dh5 11. Tg5 Dh3

Allt detta har spelats förr, enligt den teorikunnige Lars Grahn i *Sydsvenska Dagbladet*. Nu bör vit nöja sig med draguppprepning, men Hellsten är inte ute efter remi...

12. Txa5 Lg4 13. Sg5 Dh4 14. Db3 Dxh2 15. Dxf7† Kd7 16. Dc4 Taf8 17. f3 (?)

På 17. Df1 kan svart framtvinga remi med 17. – Txf2 18. Dxf2 Dh1† 19. Df1 Dh4† osv.

17. – Txf3! 18. Dd4†

På 18. Sxf3 följer 18. – Dg3† 19. Kd1 (19. Kf1 Dxf3† 20. Kg1 Le6) Dxf3† 20. Kc2 Dd1† 21. Kd3 Le2†.

18. – Sd5! 19. Sxf3 Lxf3 20. Txd5†

Efter 20. Dg7† Se7 21. Dd4† Ke8 22. Dxh8† Kf7 är vit förlorad.

20. – cxd5 21. Dxd5† Ke7 22. Dc5† Kd8 23. Dd5† Ke7 24. Dc5† Ke8 25. Df2 Dh1† 26. Df1 Dh4† 27. Df2 Dh3 28. Df1 Dh4† 29. Df2 Dh5 30. d4 Tf8 31. Sa3 Lg4 32. Dg1 Dh4† 33. Kd2 Tf2† 34. Kd3 Le2† 35. Ke3 Df4† matt.

I rond 3 var den stora sensationen att topprankade Ryskin förlorade en halv poäng mot Ingvar Jiretorn, Bräkne-Hoby SK. Efter fyra omgångar hade endast två spelare full pott – Hector och Ernst. Båda var i denna rond inblandade i rafflande partier:

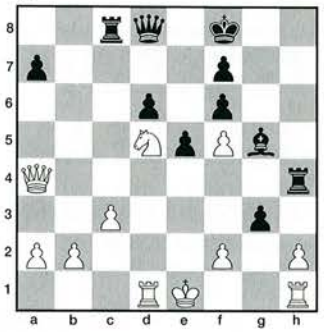
SICILIANSKT PARTI (B 81)

Jonny Hector	**Björn Ahlander**
Kirsebergs SK	Malmö SS

1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 d6 6. g4 e5

Vanligen följer här 6. – h6. Textdraget spelas sällan men är antagligen bättre än sitt tidigare tvivelaktiga rykte. I ett parti Suba – Tisdall, Manchester 1989, följde 6. – e5 7. Lb5† Ld7 8. Lxd7† Dxd7 9. Sf5 h5 10. f3 med remi efter 20 drag.

7. Sf5 h5 8. Lg5 hxg4 9. Sd5 Lxf5 10. Lxf6 gxf6 11. exf5 Sc6 12. c3 Th4 13. Da4 Lh6 14. Lb5 Lg5 15. Lxc6† bxc6 16. Dxc6† Kf8 17. Td1 Tc8 18. Da4 g3

19. Dxh4!? Lxh4 20. hxg3 Tc4

Svart kan inte gärna gå in i det slutspel som uppstår efter 20. – Lg5 21. Th8† Kg7 22. Txd8 Txd8.

21. Txh4 Txh4 22. gxh4 Dd7 23. Se3 Dc6 24. c4 Kg7 25. b3 Kh6 26. Ke2 Kh5 27. Sd5 Da6 28. Sxf6† Kxh4 29. a4 Db7

Här tycks vit inte ha något speciellt. Men Hector har en sällsam förmåga att skapa chanser ur praktiskt taget ingenting...

30. Tg1! Db4

På 30. – Dxb3 följer förstås 31. Tg4† Kh3 32. Tg3† och svart måste ge damen.

31. Tg4† Kh3 32. Tg5 Da3 33. Tg3† Kh4 34. Kf1! och svart är i ett mattnät.

Här slutade spelarna föra protokoll men svart tvingades offra damen och kunde sedan inte hålla slutspelet.

SPANSKT PARTI (C 78)

Thomas Ernst	**Christian Jepson**
SK Passanten	Lunds ASK

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0–0 b5 6. Lb3 Lb7 7. Te1 Lc5 8. c3 d6 9. d4 Lb6 10. Lg5 h6 11. Lh4 De7

Encyklopedin anger 11. – 0–0 12. Dd3 Te8 13. Sbd2 Sa5 14. Lc2 c5 med oklart spel efter 15. d5 c4 16. De2 Kh8 enligt partiet Gheorghiu – Westerinen, Helsingfors 1972.

12. a4 g5!? 13. Lg3 h5 14. axb5 axb5 15. Txa8† Lxa8 16. h3 h4 17. Lh2 g4 18. hxg4 Sxg4 19. Sa3 Df6 20. Sxb5 h3 21. Lg3 Dg7 22. Dd2 Tg8 23. Sh4 Dh7 24. Ld5 Sf6 25. De2 Kd7 26. Df3 Sxd5 27. exd5 Se7 28. dxe5 Lxd5 29. Df4 dxe5 30. Dxe5 f6 31. Df4 Dd3

32. Sxc7! Dxg3 33. Txe7†! Kd8

På 33. – Kxe7 följer 34. Sxd5† med överlägsen ställning för vit.

34. Dxg3 Txg3 35. Sxd5 Td3 36. Te6 Lc5 37. Se3 hxg2 38. Kxg2 Kd7 39. Txf6 och vit vann.

Ernst och Hector möttes i femte ronden i ett hårt parti som slutade med remi. Agrest, som i ronden dessförinnan tvingats nöja sig med remi mot Mikael Johansson, blev av med ytterligare en halva, mot Rolf Lekander.

Då sjätte ronden började delades ledningen av Ryskin, Hector och Ernst, vilka hade sällskap på 4½ poäng av Samir Lejlić, en av Växjös starka bosnier, samt danske IM Sune Berg Hansen.

Ryskin utmanövrerade Lejlić medan Ernst och Schüssler förgäves försökte överlista varandra. Hector samlade som vanligt publik:

PREUSSISKT PARTI (C 55)

Sune Berg Hansen	**Jonny Hector**
Danmark	Kirsebergs SK

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lc4 Sf6 4. d4 exd4 5. e5 d5 6. Lb5 Se4 7. Sxd4 Ld7 8. Lxc6 bxc6 9. 0–0 Lc5

Här ska enligt böckerna 9. – Le7 10. f3 Sc5 11. f4 Se4 12. f5 c5 leda till oklart spel. Hector går inte oväntat sina egna vägar.

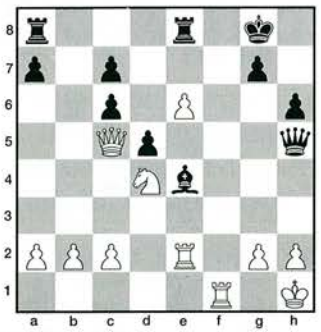
10. f3!? Sg5 11. f4 Se4 12. Le3 0–0 13. Sd2 Sxd2 14. Dxd2 f6 15. Sb3 Lb6 16. Dc3 Te8 17. Kh1 fxe5 18. fxe5 De7 19. Lc5 Dg5

Inte 19. – Dxe5? 20. Tf8†.

20. Tae1?

Bättre var 20. Df3 som hade förhindrat svarts kommande löparmanöver.

20. – Lf5! 21. Sd4 Le4 22. Sf3 Dg6 23. Te2 h6 24. Sd4 Dh5 25. e6 Lxc5 26. Dxc5

26. – Txe6! 27. Kg1

Naturligtvis gick inte 27. Sxe6 Dxe2 jämte 28. – Lxg2†.

27. – Tae8 28. Tff2 Tg6 29. Sxc6 Kh7 30. Se7 Txg2†! 31. Txg2 Lxg2 32. Db5

Eller 32. Txg2 Dd1† 33. Kf2 Tf8† 34. Kg3 Df3† 35. Kh4 Tf4† och matt i nästa drag.

32. – Lf3 33. Dd3† Le4 34. Txe4 dxe4 35. Dxe4† g6 36. uppgivet.

I sista ronden delade som nämnts Hector och Ryskin poängen, vilket gav flera spelare möjlighet att gå i kapp. Den ende som lyckades var Agrest som med klockans hjälp besegrade Schüssler. Nära var också Tiger Hillarp Persson som emellertid till slut måste nöja sig med remi mot Richard Wessman. Johan Hellsten, som i näst sista omgången slog Stellan Brynell, spelade remi mot Ernst.

Resultat: 1) Jonny Hector, Kirsebergs SK 6 (av 7), 2) Jevgenij Agrest, Ryssland 6, 3) Aleksander Ryskin, Vitryssland 6, 4) Thomas Ernst, SK Passanten 5½, 5) Johan Hellsten, Limhamns SK 5½, 6) Tiger Hillarp Persson, Lunds ASK 5½, 7) Teodor Hellborg, Wasa SK 5½, 8) Ludvig Sandström, Lunds ASK 5½, 9) Richard Wessman, Wasa SK 5½, 10) Magnus Eriksson, Limhamns SK 5½, 11) Mats Andersson, Lunds ASK 5½, 12) Samir Begleroviç, Växjö SK 5½.

På 5 poäng slutade Christian Jepson, Lunds ASK, Rolf Lekander, Växjö SK, Björn Ahlander, Malmö SS, Tomas Olsson, Lunds ASK, Arvid Wikner, SS Manhem, Dan Östergaard, Limhamns SK och Lennart Jönsson, Malmö AS.

Breddtävlingen MSF Open, som spelades för åttonde gången, samlade 87 startande, däribland en hel del ungdomar som nu gjorde sin första "riktiga" turnering. Jörgen Blixt, Uppvidinge SK visade redan från början var skåpet skulle stå och efter sex segrar i följd säkrade han segern med en avslutande remi.

Resultat: 1) Jörgen Blixt, Uppvidinge SK 6½ (av 7), 2) Martin Jakobsson, Lunds ASK 6, 3) Markus Svensson, Osby SK 6, 4) Lindegård Vilhelmsen, SK Tidsnöd, Malmö 5½, 5) Mattias Ullman, Lunds ASK 5½, 6) Kaveh Golestani, Malmö AS 5, 7) Robert Ruonala, Skövde SS 5, 8) Alf Oredsson, Skultelyckans SK, Lund 5, 9) Daniel Andersson, Åhus SK 5, 10) Andreas Brunner, Lunds ASK 5, 11) Mazdak Malekian, Malmö AS 5, 12) Anders Aldin, Lunds ASK 5.

Deltagarrekord i Enköping

Med 112 startande sattes med bred marginal nytt deltagarrekord i snabbschackturneringen Arne Görlings Minne i Enköping, som den 8 januari arrangerades för tredje gången. Robert Åström, SS Luleå – som segrade 1992 – var den här gången helt omutlig och vann samtliga partier. I femte ronden slog han värste konkurrenten Lars Karlsson och sedan var det raka spåret mot mål.

Trots tuffa tidshandikapp var tävlingen starkt besatt med en stormästare och fyra IM bland de högst rankade. Goda insatser gjordes av bl a Christin Andersson, Limhamns SK (6 poäng) och Eva Jiretorn, Bräkne-Hoby SK (5½), vilka gick in på 19:e respektive 22:a plats.

Resultat: 1) Robert Åström, SS Luleå 9 (av 9!), 2) Lars Karlsson, SK Rockaden 7½, 3) Miralem Dzevlan, Haninge SS 7½, 4) Robert Bator, SK Rockaden 7, 5) Henryk Dolata, Upsala ASS 7, 6) Niklas Johansson, KH-Alliansen 7, 7) Anders Eriksson, Västerås ÖSK 6½, 8) Mikael Didriksson, Västerås ÖSK 6½, 9) Börje Jansson, Upsala ASS 6½, 10) Ove Lundberg, Upsala ASS 6½.

Estland vann

I TfS nr 10/93 påstod vi att Lettland vann en match mot Estland över 100 bord med 57–43. Siffrorna blev tyvärr omkastade – det var Estland som segrade. Det var för övrigt sjunde gången sedan 1976 som en sådan jättematch ägde rum. Länderna har vunnit vardera tre gånger och en match har slutat oavgjord.

Ungdomssidorna

REDAKTÖR: Mats Eriksson, Pärt-Antons Gata 53, 421 79 Västra Frölunda

FÖRSTA SVENSKA SEGERN I HALLSBERG PÅ FYRA ÅR

■ Sedan början av 1980-talet, då Gösta Svenn vann tre år i följd, har bara två svenska spelare lyckats erövra förstapriset i Hallsbergsturneringen. Per Vernersson segrade 1989/90; 1993/94 upprepade Johan Hellsten bedriften.

Med 7 poäng av 9 möjliga var den 18-årige schackgymnasisten från Limhamns SK en halv poäng före danske IM Mikkel Antonsen och Rolands Berzinž, Lettland. Segern säkrades inte förrän i sista ronden, då Hellsten i ett mer än sex timmar långt parti lyckades besegra Johan Eriksson, Västerås ÖSK.

Den 29:e turneringen i Arne Nybergs regi innehöll 28 deltagare, varav 16 svenskar. Nästan samtliga spelare hade elotal och mer än hälften låg över 2200. Det utländska inslaget var måhända inte lika framträdande som under de senaste åren men gott nog – Antonsen var topprankad före Berzinž och Adrian Musat, Rumänien med Hellsten på fjärde och Eriksson på femte plats. Av den inhemska eliten saknades bara Jonas Barkhagen och Patrik Lyrberg, vilka föredrog att tävla i Rilton Cup.

Hellstens seger var välförtjänt. Limhamnaren stod aldrig riktigt dåligt i något parti och genomförde turneringen utan nederlag. Flera andra hemmaspelare svarade för goda insatser. Erik Malmstig, SK Rockaden, Umeå, rankad som nr 18, och Mikael Jonsson, SK Rockaden, Stockholm delade fjärde plats, medan Johan Eriksson kom snäppet efter.

Av de utländska deltagarna gjorde Antonsen det säkraste intrycket. Även han var obesegrad men av hans fem remipartier pågick endast ett i mer än 20 drag. Berzinž visade sig inte oväntat vara en stark spelare medan Musat aldrig hittade rytmen efter en dålig start med 1½/4.

Berzinž tappade en halva redan i inledningen mot Daniel Ronneland medan Antonsen i andra omgången tog en snabbremi mot Musat. Rond 2 bjöd annars på flera livliga och intressanta partier, bl a dessa två:

Rockadenjunioren

Den 11–12 december spelades Rockadenjunioren i Stockholm med 74 fyrmannalag vilket innebar nytt deltagarrekord (det tidigare löd på 70 lag). Arrangörsklubben svarade för nästan häften av lagen och dominerade stort. Tävlingen gick över sju ronder snabbschack. Resultat:

Gymnasiet: 1) SK Rockaden 76 222, 2) SK Passanten 202, 3) SK Rockaden 73–74 18 (11 lag).

Högstadiet: 1) SK Rockaden 79A 22, 2) SK Rockaden 78A 182, 3) SK Rockaden 80A 18 (16 lag).

Mellanstadiet: 1) SK Rockaden 81A 27, 2) Vargen, Värmland 18, 3) SK Rockaden 82A 17 (23 lag).

Lågstadiet: 1) SK Rockaden 26, 2) SS Manhem 23, 3) Boo SK (24 lag).

CARO-KANN (B 12)

Nikolai Engedal Norge — **Johan Hellsten** Limhamns SK

1. e4 c6 2. d4 d5 3. e5 Lf5 4. Sc3 e6 5. g4 Lg6 6. Sge2 c5 7. Le3

Encyklopedin rekommenderar 7. h4 cxd4 8. Dxd4 Sc6 9. Da4 h5 10. Sf4 Lh7 11. Sxh5 a6 (med Boleslavskijs idé b7–b5 och oklart spel).

7. – Sc6 8. dxc5 Sxe5 9. Sd4 a6 10. f4 Sc6 11. Sb3 h5 12. f5 Lh7 13. fxe6 fxe6 14. gxh5 Sge7 15. Dd2 Sf5 16. 0–0–0 Le7 17. Kb1 Lf6 18. Se2 e5 19. Sg3 Sxg3 20. hxg3 d4 21. Lf2 Dd5 22. Tg1 0–0 23. g4

23. – Lg5!

Som en blixt från en klar himmel.

24. Dxg5

Andra drag att överväga var 24. Lg2, 24. De1 och 24. Le3, alla med svåröverskådliga konsekvenser.

24. – Lxc2†!

En blixt till. Om även detta offer antas följer 25. – Sb4† 26. Kc1 (26. Kb1 De4†) Sxa2† och vit är illa ute.

25. Ka1 Txf2 26. h6 Tf7 27. Sd2

Här kunde vit ha lagt ut en fälla: 27. Tc1 Lxb3? 28. axb3 Dxb3 29. Lc4!. Svart har inget mellandrag i form av Tf7xf1 på grund av matthotet på g7 men 27. – d3 var bra nog.

27. – d3

GM-norm för ung vietnames

15-årige Hai Dao Thien från Vietnam delade med 8/11 segern i en turnering av kategori IX i Münster, Tyskland med Stefan Kindermann och erövrade därmed en inteckning i stormästartiteln. I det slagna fältet fanns bl a Vasilij Smyslov och Zsófia Polgár.

Det gick förstås inte att ta tornet: 28. Lxd1? 28. Lc4.

28. Lg2 Dd8 29. Dg6 Df6 30. Dxf6 Txf6 31. Ld5† Kh8 32. g5 Tf2 33. Se4 Tf4 34. hxg7† Kxg7 35. Td2 Th8 36. g6!

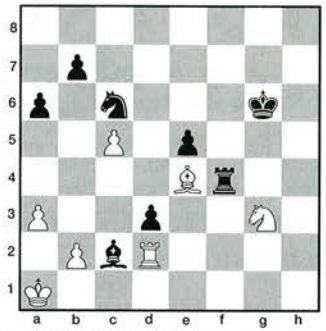
Med hotet 37. Sg5 jämte 38. Se6†.

36. – Thf8!

Hot och mothot avlöser varandra och nu hägrar en matt på f1.

37. Sg3 Tg4 38. a3 Txg6 39. Sh5† Kh6 40. Txg6† Kxg6 41. Sg3 Tf4 42. Le4†?

Bättre var t ex 42. b4.

42. – Txe4! 43. Sxe4 Kf5 44. Sd6† Kf4 45. b4 e4 46. Kb2 e3 47. Txc2 e2?!

Snabbare vinst gav 47. – dxc2 48. Kxc2 Kf3. Vit kommer aldrig åt fältet d4, t ex 49. Sf5 e2 50. Kd2 Kf2 eller 49. Kd1 Sd4!. Nu får svart slita i ytterligare 25 drag och det krävs exakt spel innan han har betvingat sin tappre motståndare.

48. Tc4† Kf3 49. Te4 d2 50. Txe2 d1D

Fel vore 50. – Kxe2? 51. Se4 d1D 52. Sc3†.

51. Tc2 Sd4 52. Tc3† Kf4 53. Sc4 De2† 54. Kb1 Sb5 55. Tc2 Dd3 56. Kb2 a5 57. bxa5 Dd4† 58. Kb3 Dxc5 59. Td2 Sxa3 60. Sb2 De7 61. Td4† Kf3 62. Tb4 Sc2 63. Tb6 Sd4† 64. Kc4 Ke4 65. Sa4 Df7† 66. Kc3 Df3† 67. Kb2 De2† 68. Ka3 Dd3† 69. Kb2 Dd2† 70. Ka3 Dd3† 71. Kb2 Dd2† 72. Ka3 Dxa5 73. Txb7 Kd3 74. Td7 Kc4 75. uppgivet.

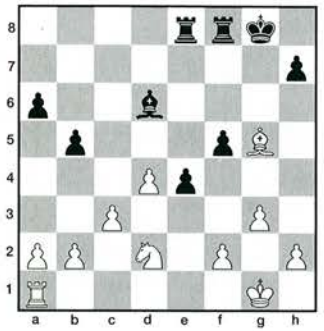
SPANSKT PARTI (C 89)

Mikael Jonsson SK Rockaden, Stockholm — **Rolands Berzinž** Lettland

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0–0 Le7 6. Te1 b5 7. Lb3 0–0 8. c3 d5 9. exd5 Sxd5 10. Sxe5 Sxe5 11. Txe5 c6 12. d4 Ld6 13. Te1 Dh4 14. g3 Dh3 15. Te4 g5 16. Df3 Lf5 17. Lxd5 cxd5 18. Te3 Le4 19. Txe4 dxe4 20. Df6

Allt detta är känt (Blackstock – Radovici, England 1972). Svart sägs ha de bästa chanserna…

20. – Dh5 21. Dxg5† Dxg5 22. Lxg5 f5 23. Sd2 Tae8

… men med damerna borta och två bönder som ersättning för kvaliteten ska väl vit inte behöva förtvivla om han nu gör t ex 24. Te1. Detta drag håller svarts e- och f-bönder på plats. I stället följer en bondeframstöt som så småningom visar sig vara den yttersta orsaken till att partiet förloras.

24. a4? f4 25. Te1 e3! 26. fxe3

Tvunget. På 26. Sf3 följer 26. – exf2† 27. Kxf2 hxg3† 28. hxg3 Txf3!†.

26. – fxg3 27. hxg3 Lxg3 28. Tf1 bxa4 29. e4 Txf1† 30. Kxf1 Tb8 31. Sc4

Och vit tycks ha rett ut alla problem…

31. – Txb2!! 32. d5

… men i själva verket är partiet slut. Efter 32. Sxb2 kan a-bonden inte stoppas: 32. – a3 33. Lc1 a2!.

32. – Tb3 33. d6 Lxd6 34. uppgivet.

I rond 3 vann Hellsten sitt tredje parti i rad, mot klubbkamraten Stefan Schneider, medan Musat blev överlistad av Arvid Wikner. Engedal kom starkt tillbaka och slog Berzinž som anlade partiet alltför passivt:

Nikolai Engedal
Norge

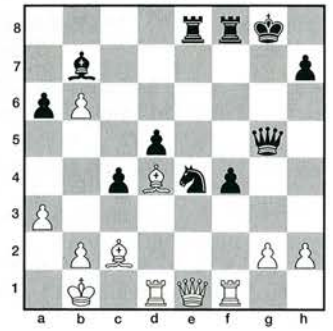
Rolands Berzinž
Lettland

Inför en hotande bondeförlust försöker vit kompensera sig på taktisk väg (33. Sc4 Sxd3!).

33. Sxd4 Dxd3 34. Dxc5 Dg3! 35. Tg1 Sd3! 36. uppgivet.

Johan Eriksson, som turneringen igenom gav prov på stor kreativitet, avslutade så här:

Eddy van Beers
Belgien

Johan Eriksson
Västerås ÖSK

29. – Sg3? 30. hxg3! Txe1 31. Tdxe1 Lc6

Bättre var nog 31. – Lc8 med idén Lc8–f5.

32. Th1 Tf7 33. Te6 Lb5 34. Tg6†! Dxg6 35. Lxg6 Te7 36. Txh7 uppgivet.

Efter tre ronder delade Hellsten ledningen på 3 poäng tillsammans med engelsmannen James Poulton, rankad som sexa, som slagit tre svenskar – Simon Silseth, Erik Hedman och Per Wikström. Situationen i täten var oförändrad efter den fjärde omgången då det

blev snabba remier i partierna Poulton – Hellsten (15 drag) och Wikner – Antonsen (8 drag).

I femte ronden tog Antonsen och Hellsten remi efter 15 drag medan Wikner slog Poulton och gick upp jämsides med Hellsten. Det gjorde även Erik Malmstig som i ett av turneringens längsta partier – 93 drag – kämpade ner Nils-Johan Ohlzon efter mer än nio timmars spel.

Hellsten och Wikner har korsat sina klingor vid många tillfällen under årens lopp, inte minst i Skol-SM. I sjätte ronden var det dags igen, och den här gången vann Hellsten efter hård kamp och 61 drag.

Malmstig slog Poulton och tog därmed sin femte etta i följd. Han delade nu ledningen på 5 poäng tillsammans med Hellsten. En halv poäng efter följde Antonsen, Berzinž och Eriksson.

Sjunde ronden bjöd på tuffa uppgörelser på toppborden. Mot Malmstig offrade Hellsten kvalitet för bonde i mittspelet och höll sedan tämligen enkelt remi. Berzinž vann som svart ett spännande parti mot Wikner, medan Eriksson kämpade väl mot Antonsen:

KUNGSINDISKT FÖRSVAR (E 86)

Johan Eriksson Västerås ÖSK — **Mikkel Antonsen** Danmark

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 5. f3 0–0 6. Sge2 c6 7. Le3 e5 8. Dd2 Sbd7 9. d5 cxd5 10. cxd5

Här brukar vit slå med springaren. I huvudvarianten med 10. Sxd5 Sxd5 11. Dxd5 Sb6 12. Db5 Lh6 13. Lf2 Le6 14. Sc3 Dc7 15. b3 anses vit stå något bättre.

10. – a6 11. g4 h5 12. h3 Sh7 13. 0–0–0 h4 14. Tg1 b5 15. Kb1 Sb6 16. Dc2 Ld7 17. Db3 Sc4 18. Lf2 Lh6

19. f4!? exf4 20. Sd4 Se3 21. Lxe3 fxe3 22. Se6 De7

Det var knappast tillrådligt att slå springaren: 22. – fxe6 23. dxe6 och svart måste ge tillbaka pjäsen. Svart får dock bra kompensation för kvaliteten.

23. Sxf8 Txf8 24. Lg2 De5 25. Se2 Te8 26. Dc3 Dxc3 27. Sxc3 b4! 28. Se2 Lb5 29. Tge1 Sg5 30. Sd4

E-bonden gick inte att hålla. På 30. Td4 hade följt 30. – Sxe4! 31. Lxe4 Txe4 32. Txe4 Ld3† och om nu 33. Kc1 Lxe4 34. Sd4? e2†! med matt i nästa drag.

30. – Sxe4 31. Sxb5 axb5 32. Td4 Sg3 33. Kc2 e2 34. Kd3 Te3† 35. Kc2 Te7 36. Kd3 Te3† 37. Kc2 b3† 38. axb3 f5 39. gxf5 gxf5! 40. Txh4 Lg5 41. Td4 Sh5 42. h4 Lf6 43. Tb4 f4

Det är starkt gjort av Eriksson att reda upp denna kvistiga situation. 44. – Lxh4 ser otäckt ut och 44. Kd2 går inte på grund av 44. – Lxb2 med det hemska hotet 45. – Lc3†.

44. Te4! Tg3 45. T1xe2 f3 46. Lxf3 Txf3 47. Tb4 Sf4 48. Td2 Lxh4 49. Txb5 Le1 50. Td1 Lf2 51. Tb7 Se2 52. Ta1 Tf8 53. Kd3

En annan möjlighet var 53. Ta6. Nu hinner svart mobilisera springaren i försvaret.

53. – Sf4† 54. Ke4 Sg6 55. Ta6 Lc5 56. Kd3

Antagligen var 56. b4 förfelat på grund av 56. – Lxb4!? (57. Txb4? Tf4†; 57. Taa7 Tf4† 58. Kd3 Se5†).

56. – Tf3† 57. Kc2 Tf2† 58. Kb1 Tf1† 59. Ka2 Tf4 60. Ta4 Tf7 61. Txf7 Kxf7 62. b4 remi.

Med två ronder kvar såg toppen ut så här: Berzinž, Hellsten och Malmstig 5½, Antonsen och Eriksson 5, Jonsson och Poulton 4½.

Näst sista ronden bjöd på en ganska kort remi mellan Berzinž och Hellsten medan Antonsen vann oväntat enkelt mot Malmstig. Jonsson gav Wikner dennes tredje nolla i rad medan Poulton och Eriksson delade poängen. Det gav följande läge inför slutomgången: Berzinž, Hellsten och Antonsen 6, Malmstig, Eriksson och Jonsson 5½.

Antonsen och Berzinž räknade tydligen inte med att Hellsten skulle satsa på vinst mot Eriksson – i alla händelser tog de remi efter 15 drag och en dryg halvtimmes spel. En snabbremi noterades även mellan Engedal och Poulton medan Malmstig och Jonsson höll på i 71 drag och nära sex timmar innan det oavgjorda resultatet var ett faktum.

Samtidigt hade Hellsten skaffat sig en liten men tydlig fördel mot Eriksson. I ett svårskött damslutspel hade västeråsaren remichanser men felbedömde situationen och bytte ner till ett bondeslutspel. Detta visade sig mer eller mindre forcerat vara vunnet för Hellsten, som efter 69 drag kunde skriva 1–0 i protokollet.

Därmed nåddes följande slutställning:

1) Johan Hellsten, Limhamns SK 7 (av 9), 2) Mikkel Antonsen, Danmark 6½, 3) Rolands Berzinž, Lettland 6½, 4) Erik Malmstig, SK Rockaden, Umeå 6, 5) Mikael Jonsson, SK Rockaden, Stockholm 6, 6) Nikolai Engedal, Norge 5½, 7) Johan Eriksson, Västerås ÖSK 5½, 8) James Poulton, England 5½, 9) Priit Leito, Estland 5½, 10) Adrian Musat, Rumänien 5, 11) Grzegorz Protaziuk, Polen 5, 12) Simon Silseth, Karlstads ASS 5.

Sedan följde Arvid Wikner, SS Manhem, Erik Hedman, SK Rockaden, Stockholm, Eddy van Beers, Belgien, Peter Kühn, Tyskland, Anders Bäcklund, SS Manhem och Kristian Evertsson, Örebro SS 4½, Stefan Schneider, Limhamns SK, Daniel Carlsson, Limhamns SK och Daniel Ronneland, AK-77 4, Per Wikström, Finspångs SK 3½, Antti Niemelä, Finland och Ingela Eriksson, Schack 08 3, Christin Andersson, Limhamns SK, Nils-Johan Ohlzon, KH-Alliansen och G Sarakauskas, Lkitauen 2½ samt János Barát, Ungern 1 poäng.

SKÅNSKA SKOLMÄSTERSKAPET

❑ Årets upplaga av Skånska Skolmästerskapet, den nionde i ordningen, samlade 218 deltagare, en god siffra med tanke på influensans härjningar i november. Tävlingen, vars fortsatta existens ett tag var ifrågasatt, spelades i Kävlinge, där SS Springaren i samarbete med Malmö Schackförbund stod för goda arrangemang. Resultat:

Grupp A (födda 1973–77): 1) Jens Riis, Linnéskolan, Hässleholm 5 (av 6), 2) Peter Gunnarsson, Pildammsskolan, Malmö 5, 3) Tomas Degerhammar, Österängskolan, Kristianstad 4½, 4) Christin Andersson, Söderslättsgymnasiet, Trelleborg 4, 5) Mattias Haglund, Österängskolan, Kristianstad 4 (25 deltagare).

Grupp B (1978–79): 1) Kristian Glans, Ekenässkolan, Eslöv 5½, 2) Linus Nilsson, Hässleholms Tekniska Skola 5, 3) Jimmy Källström, Furutorpskolan, Vinslöv 5, 4) Ingemar Lind, Bjärehovskolan, Bjärred 4½, 5) Anna Lundgren, Ekenässkolan, Eslöv 4½ (33 delt).

Grupp C (1980): 1) Joel Eklund, Centralskolan, Svedala 5, 2) Björn Lundberg, Norrevångskolan, Eslöv 5, 3) Sven Törringer, Hagalidskolan, Staffanstorp 4½, 4) Lisa Modéer, Furutorpskolan, Vinslöv, 5) Ola Persson, Läredaskolan, Hässleholm 4 (17 delt).

Grupp D (1981): 1) Martin Persson, Ängaskolan, Ystad 5, 2) Konrad Andrzejczyk, Möllеskolan, Skivarp 4½, 3) Lars Hansen, Skeparslövs skola 4½, 4) Magnus Johansson, Västerskolan, Knislinge 4½, 5) Carl Johan Folkesson, Anderslövs skola 4½ (27 delt).

Grupp E (1982): 1) Johan Weidenståhl, Dammfriskolan, Malmö 5½, 2) Erik Larsson, Rönnowskolan, Åhus 5, 3) Martin Lundberg, Marieskolan, Marieholm 5, 4) Schass Innab, Holmaskolan, Malmö 4½, 5) Hampus Frank, Pilevallskolan, Trelleborg 4½ (37 delt).

Grupp F (1983): 1) Nissim Laksman, Möllеskolan, Skivarp 5½, 2) Sina Attaran, Svenshögsskolan, Lund 4½, 3) Leo Mulinari, Östra Tornskolan, Lund 4½, 4) Tomas Hofmann, Ölyckeskolan, Löberöd 4½, 5) Arash Mokhtari, Lindängens skola, Malmö 4½ (33 delt).

Grupp G (1984–): 1) Linus Olsson, Grönängsskolan, Hässleholm 6 (!), 2) Andreas Hofmann, Ölyckeskolan, Löberöd 5, 3) Adam Davy, Geijersskolan, Malmö 4½, 4) Karin Lundberg, Marieskolan, Marieholm 4½, 5) Douglas Hamilton, Mellanhedsskolan, Malmö 4½ (46 delt).

Västerskolan, Knislinge blev bästa skola.

1994 ska tävlingen enligt planerna arrangeras av Nordvästra Skånes SF, som den här gången hade endast tre deltagare.

EUROPACUPEN SLUTADE I MOLL FÖR ROCKADEN

■ Det började i dur men slutade i moll. Så skulle man kunna sammanfatta SK Rockadens äventyr i Europacupen för klubblag. Efter den smått sensationella delsegern i London slutade klubben på åttonde och sista plats i finalturneringen i Hilversum, Holland.

Tävlingarna ägde rum under en decemberhelg på ett motell utanför staden. Arrangemangen var, som man kunde vänta i Holland, perfekta. På papperet var Lyon storfavorit. Inte så konstigt när man tittade på laguppställningen: Joël Lautier, Viswanathan Anand, Vladimir Kramnik, Valerij Salov och först på femte bord Ulf Andersson...

Men även de andra lagen presenterade starka besättningar. Österrikiska Winterthur hade Anatolij Karpov på första bord, Sarajevo toppade med Predrag Nikolić och Ivan Sokolov, Clichy listade Boris Gelfand, Michail Gurevitj och Michael Adams, Hilversum två Polgársystrar plus Lev Polugajevskij osv. Väl på plats saknades några stjärnor, bland dem Ulf Andersson, men tillräckligt många hade mött upp för att göra turneringen till en stor begivenhet.

Om svenskarnas placering är inte mycket att säga. Rockadens lag var lägst rankat och skulle normalt inte kunna hävda sig mot proffsklubbarna på kontinenten. Ändå såg det bra ut i första omgångens viktiga match mot Honved, Budapest där man länge hade minst oavgjort inom räckhåll. Slutresultatet blev förlust med knappast möjliga siffror – och sedan gick Honved till final...

■ HONVED	■ ROCKADEN	
1. J Horváth	**– L Karlsson**	**1 – 0**
2. T Tolnai	**– R Ekström**	**½–½**
3. C Horváth	**– M Wiedenkeller**	**½–½**
4. Z Almási	**– M Sjöberg**	**1 – 0**
5. P Petrán	**– P Lyrberg**	**0 – 1**
6. I Mádl	**– R Bator**	**½–½**

Övriga resultat: HSG Hilversum – SCM Winterthur, Wien 4–2, Lyon Oyonnax – CS Clichy 4½–1½, Bosna Sarajevo – La Dame Blanche, Auxerre 4½–1½.

Här noterades bl a att Anand slog Adams och att Petar Popović i Karpovs frånvaro spelade remi mot Judit Polgár på första bord.

Rockaden orkade inte ladda om till andra omgångens match mot La Dame Blanche, Auxerre vars lag i varje fall på papperet inte verkade oslagbart. Det blev förlust med 2–4:

■ ROCKADEN	■ AUXERRE	
1. L Karlsson	**– J Murey**	**½–½**
2. R Ekström	**– A Kosten**	**0 – 1**
3. J Barkhagen	**– J-M Degraeve**	**0 –1**
4. C Hartman	**– C Barnard**	**½–½**
5. M Sjöberg	**– J-P Boudre**	**0 – 1**
6. P Lyrberg	**– N Giffard**	**1 – 0**

Övriga resultat: Lyon Oyonnax – HSG Hilversum 5–1, Bosna Sarajevo – Honved Budapest 3–3 (Honved vidare), CS Clichy – SCM Winterthur 3½–2½.

Joël Lautier slog Judit Polgár på toppbordet medan Polugajevskij knep en halva mot Anand. 18-årige Zoltán Almási avgjorde för Honved genom att besegra Emir Dizdarević på fjärde bord. Karpovs entré i Winterthur hjälpte inte – FIDE-världsmästaren erhöll blott remi mot Michail Gurevitj.

Rockaden hade länge goda utsikter mot Winterthur i matchen om sjunde/åttonde pris och efter tre timmars spel trodde lagledaren Lennart Örnmarker på seger. Men i tidsnöden vände vinden i några viktiga partier och siffrorna rusade i väg:

■ WINTERTHUR	■ ROCKADEN	
1. A Karpov	**– R Ekström**	**1 – 0**
2. K Mokrý	**– M Wiedenkeller**	**1 – 0**
3. E Brestian	**– C Hartman**	**1 – 0**
4. M Schlosser	**– C-M Björk**	**½–½**
5. N Stanić	**– P Lyrberg**	**1 – 0**
6. A Dückstein	**– R Bator**	**1 – 0**

Övriga resultat: Honved Budapest – Lyon Oyonnax 2–4, HSG Hilversum – Bosna Sarajevo ½–5½, La Dame Blanche, Auxerre – CS Clichy 3–3 (Auxerre femma).

I finalmatchen, som slutade med en säker seger för Lyon, avgjorde Anand och Salov genom att slå Tibor Tolnai respektive Csaba Horváth. Resten av partierna blev remi. I övrigt vann Predrag Nikolić mot Judit Polgár och Jacob Murey slog Michael Adams.

Slutställning: 1) Lyon Oyonnax, 2) Honved Budapest, 3) Bosna Sarajevo, 4) HSG Hilversum, 5) La Dame Blanche, Auxerre, 6) CS Clichy, 7) Winterthur Wien, 8) SK Rockaden.

Med två segrar blev Patrik Lyrberg överlägset Rockadens bäste poängplockare. Faktiskt var han den ende som lyckades vinna något parti. Men laget har ingen anledning att skämmas – att ta sig till final var en utomordentlig prestation!

Några partier från finalturneringen:

NIMZOINDISKT FÖRSVAR

Pál Petrán	**Patrik Lyrberg**
Honved Budapest	SK Rockaden

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. Dc2 d5 5. cxd5 exd5 6. Lg5 h6 7. Lxf6 Dxf6 8. e3 c5 9. Lb5† Ld7 10. Lxd7† Sxd7 11. a3 Lxc3† 12. Dxc3 Dg6!? 13. Sf3 Dxg2 14. Ke2 cxd4 15. Dxd4 Dg6 16. Thg1 Da6† 17. Ke1 Sf6 18. Txg7 Tc8 19. Tg4? (19. De5†!?) **Tc2! 20. De5† Kd8 21. Sd4**

21. – Txf2! 22. Tg1 Te8 23. Se6† (23. Dxe8† Kxe8 24. Kxf2 Se4†) **Txe6 24. Db8† Kd7 25. Kxf2 Se4† 26. Ke1 Sd6! 27. uppgivet.**

DAMGAMBIT (D 53)

Anatolij Karpov	**Roland Ekström**
Winterthur Wien	SK Rockaden

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Sc3 Le7 4. Sf3 Sf6 5. Lg5 Sbd7 6. cxd5 exd5 7. e3 0–0 8. Ld3 Te8 9. h3 c6 10. Lf4 Sf8 11. 0–0 Ld6 12. Lxd6 Dxd6 13. Dc2 Le6 14. Tfc1 De7 15. Tab1 Se4 16. Lxe4 dxe4 17. Dxe4 Tad8 18. Dh4 f6 19. b4 a6 20. Dg3 Kh8 21. a3 g5 22. Sa4 Sg6 23. Tc5 Tg8 24. Sb6 Tg7 25. Tbc1 Df7 26. a4 Tdg8 27. b5 axb5 28. axb5 Sh4 29. bxc6 Sxg2 30. Dxg2 g4 31. Sg5 Txg5 32. Txg5 Txg5 33. cxb7 Tg8 34. hxg4 Lxg4 35. Tc8 uppgivet.

TJIGORINS FÖRSVAR (D 02)

Robert Bator	**Andreas Dückstein**
SK Rockaden	Winterthur Wien

1. d4 d5 Sf3 Sc6 3. g3 Lg4 4. Lg2 Dd7 5. h3 Lf5 6. a3 h6 7. b4 a6 8. c4 e6 9. Sc3 Sge7 10. 0–0 g5 11. b5 axb5 12. cxb5 Sa5 13. Se5 Dd8 14. g4 Lh7 15. f4 f6 16. Sd3 Lg7 17. Sc5 Dd6 18. e4 b6

19. e5 fxe5 20. fxe5 Lxe5 21. Sxe6 Lh2† 22. Kh1 Dxe6 23. Sxd5 0–0–0 24. Te1 Dxe1† 25. Dxe1 Sxd5 26. De6† Kb8 27. Kxh2 Sb3 28. Lxd5 Lg8 29. Lxb3 Lxe6 30. Lxe6 Txd4 31. Lf5 Te8 32. Kg3 Td1 33. Kf2 (33. Lb2 Td2!) **Tee1 34. Ld2 Tf1† 35. uppgivet.**

ALLT I SCHACK

STOCKHOLMS SCHACKFÖRLAG

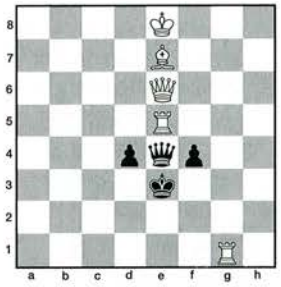
Henry Andersson
Brännkyrkagatan 71
118 23 STOCKHOLM
Telefon: 08/669 42 37

Postgiro: 55 08 86-6

Problem

Bidrag och lösningar till Lennart Larsson
Häradsvägen 10 B, S-443 31 Lerum

15212. Grigorij Gamza
Novosibirsk

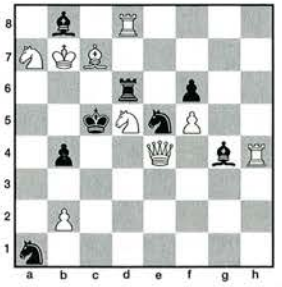
Matt i 2 drag

15213. A & B Byljevskij
Uljanovsk

Matt i 2 drag

15214. Aleksandr Cistakovam
Liepaja

Matt i 2 drag

15215. Vjatjeslav Kopajev
Moskva

Matt i 3 drag

15216. A Pankratiev & M Kwiatkowski
Karaganda/Torun

Matt i 3 drag

15217. Stefan Milewski
Gliwice

Matt i 3 drag

15218. Harald Pihlgren, Lerum (Göteborgs-Posten, oktober 1993). Vit: Kd6 Dh8 Tg2 Lf6 Bc3. Svart: Ke4. Matt i 2 drag.

15219. Ramutis Juozenas, Kaunas. Vit: Kd1 Tf7 Ld7 Bc3. Svart: Ke3 Bc4 e5. Matt i 3 drag.

15220. Einar Eriksson, Bandhagen. Vit: Ke1 Le5 Se4. Svart: Ke8 Ld7 Sd8. Hjälpmatt i 2 drag. 2 lösningar.

15221. Einar Eriksson, Bandhagen. Vit: Ke4 Le1 Le2. Svart: Ke7 Le5 Be6. Hjälpmatt i 2 drag. 2 lösningar.

15222. Christer Jonsson, Skärholmen. Vit: Kc4 Ld8 Be2. Svart: Kg6 Df5 Le5. Hjälpmatt i 4 drag.

Lösningsfrist 10 april. I hjälpmattsproblemen börjar svart varefter båda parter hjälps åt med mattsättningen. Problemen 15220 och 15221 bör jämföras med samme författares 15210 i TfS nr 1.

L Makaronez korrigerar sin olösliga tredragare 15161 i TfS 6/93 genom att sv Sd8 avlägsnas och sv Bb3 tillsättes. Lösning 1. Sb8 –d7 osv.

Korrekturet till Larsens uppgift 15090, TfS 9/92, infört i TfS 7/93, har dual efter 1. – Dg5 då vit kan matta med 2. De4 eller 2. Tf4. Påvisat av W V Sokolow.

Uppgift 15193 (Makaronez) i TfS 10/93 skall ha svart dam på h7, ej h6. Lösning välkommen tillsammans med lösningar till häfte nr 1 eller 2.

Lösningar till problemen 15165–15183, TfS 7 & 8/93

15165 (Nadezdin). 1. Lxg3 (2. Se6) Df6/Dd8/Dxe4/Dc4/Tc6 2. Dd5/Db4/Sxe4/Ld6/Txc6. 1. Kh5? gxf2!. Bonderovet till trots en utmärkt inledning, som frigör en stark svart försvarspjäs.

15166 (Lind) 1. Db6 (dragtvång). 1. Dd1? Ld2!. 1. Db4? Txb4!. Kanske inte så svårt men snyggt (K L). En rad trevliga och omväxlande varianter.

15167 (Larsen). 1. c4 (2. Sf4) bxc3 e p/dxc3 e p/Kxd3 2. Txe6/d4/c5. Ganska rolig men inte svår (S-A W). Lars Larsen skriver att problemet inspirerats av en dansk tematurnering från 1932 i vilken betingelsen var att en vit bonde, som gjort inledningsdraget, dels blev slagen genom e p-slag och dels själv svarade för en batterimatt.

15168 (Cuppini). 1. Dg7 (2. Txc5) Sf6 2. dxc3. 1. – Lf6 2. dxe3. 1. dxc3?, dxe3? e1D!. Inledningen ger nya möjligheter till varierande matter.

15169 (Ouellet). 1. Kc8 hot 2. Td4 Lxd4/Txd4 3. Td5/Dxf6. 1. – Dc3 2. Dg3 De5 3. Tb6. 1. – Le5 2. Sc5 3. Sb7, Se4. Försök: 1. Dg3? (2. Td4) Le5! 2. Tb6 Txb6!.

Intressant logiskt kombinationsspel kring skärningspunkten d4, men i varianten 1. – Dc3 går även 2. Te4. En dual som dess värre ödelägger problemet.

15170 (Ingre). 1. Ka2 (2. b3) Ld1 2. Sb7 d6 3. Lc6. 1. – Th2 2. Tc8 d5 3. Dc6. 1. Sb7? d6!. 1. Tc8? d5!. Svart tvingas uppge en dubbel gard. Intressant.

15171 (Sokolow). 1. Ke8 Kc7 2. d8D Kc6 3. Dc7. 1. – Kc6 2. d8T Kb6 3. Td6. 1. d8T? Kc7!. 1. d8D? Kc6!. Bannyj-temat, eller kontraväxling. Tack för tillägnan av denna trevliga tredragsminiatyr (*red*).

15172 (Sokolow). 1. Lh8 (2. Df6 Ke4 3. Df3) Ke6 2. Dg7 Kf5 3. Dg4. 1. – Kg6 2. Df6 Kh7 3. Dg7. 1. – Ke4 2. Dd4 Kf5 3. Dg4. Rexsolusproblem med Bristoltema och hela fyra modellmatter.

15173 (Sokolow). 1. Kh2 Sg2 2. fxg2 Sf3. Idealmatt.

15174 (Sokolow). 1. – Sd3 2. Kg6 Se6 3. Kf5 Kb3 4. Ke4 Kc4 5. f5 Sg5. Precis dragföljd, vilket för övrigt är ett måste. Även här idealmatt (med idealmatt förstås en modellmatt vari alla på brädet stående pjäser medverkar).

15175 (Makaronez). 1. Tf2 (dragtvång) Kd3/Ke3/Kd5/Ke5 2. De2/Df3/Dc6/Df5. Dragplikt med två tillagda matter.

15176 (A & B Byljevskij). 1. Db1 (2. Tc5) men olöslig efter 1. – Ld3!.

15177 (Hebelt). 1. Kb3 (2. Da1) Df4/Tg4 2. La3/Sf5. Förstklassigt.

15178 (Larsen). 1. Dd6 hot 2. D, Txc7. 1. – cxd6 2. Tb6 3. Tb8. 1. – Sb5 2. Txc7 Sxa7/Sxc7/Sxd6 3. Txa7/Dc6/Sb6. 1. Dxa5? Sd5!. 1. Db2? Sb4!. Fyra modellmatter och ingen vit schack i andra draget. Ej något stort verk men mycket tilltalande.

15179 (Koshakin). 1. Sf8 (2. Td7) Tf7 2. Te8 Kxe8 3. Tc8. 1. – Tb7 2. Tc8 Kxc8 3. Te8. 1. – Sxe6 2. Sxe6 Ke8 3. Te7. 1. – Txf8 2. Txd6. Torn och springare formar en vacker variantbukett.

15180 (Fröberg). 1. Db1 2. Dg6 och ej 1. Da2? Kh7 2. Df7 men 1. – g2! 2. Df7 g1D!. Diagonal asymmetri. Egendomligt nog kan jag inte hitta någon föregångare (förf).

15181 (Lind). 1. Te3 (2. Dxe4) Dxe3 2. Dxc4. 1. – Sxe3 2. Dxc6. 1. – dxe3 2. Dxe4. 1. – Dd3 2. Sxd3. 1. Td3? Sc3!.

Tre huvudvarianter med eleganta damoffer verkar uppiggande. Därtill på plussidan en god förförelse, på minussidan det brutala kortmattshotet.

15182 (Juozenas). 1. Kf6 (dragtvång) Sd3 2. Sxd3 Ka5 3. Sc5. 1. – Sa2 2. Sc6 e5 3. Kxe5. 1. – Ka5 2. Sc6 Ka6 3. b4. 1. Sc6? Sd3!. 1. Ke7? Sa2!. Ekovarianter och ett par fina förförelser.

15183 (Bedoni). 1. c1T Sab4 2. Ta1 Sc6 3. Ta3 Sc3/1. c1S Se3 2. Sd3 Sc4 3. Sb4 Sc3. Således två lösningar (vilket källan ej angav) med minorförvandling och modellmatt.

Bokpris går till P-G Högborg, Stockholm och Gustav Rohm, Angered.

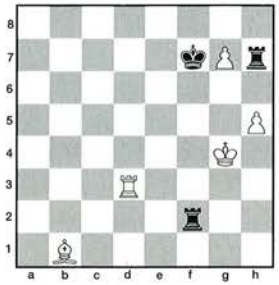
Med lösningarna till TfS nr 7 passerar Kent Larsson och Karl-Arne Staberg 200 poäng. Red gratulerar och önskar de två skickliga lösarna fortsatta framgångar.

Studier

Originalstudier till: A Hildebrand
Gröna gatan 31 B III, 754 36 Uppsala.

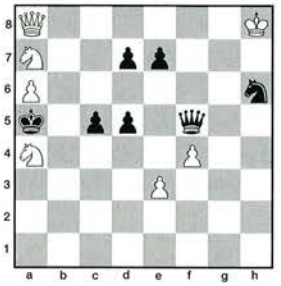
Start för jubileumsturneringen "TfS-100"

2685. G Kasparjan
Armenien

Vinst

2686. G Kasparjan
Armenien

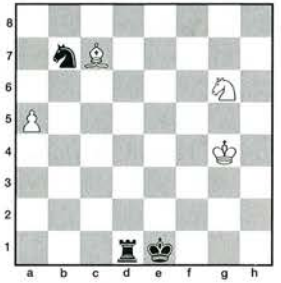
Vinst

2687. D Gurgenidze
Georgien

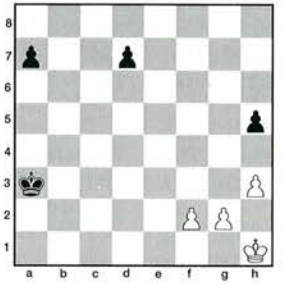
Vinst

2688. F Vrabec
Sverige

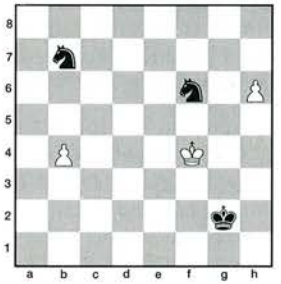
Vinst

2689. P V Byway
England

Vinst

2690. J Randviir
Estland

Vinst

❑ Årets studieturnering vill vi döpa till *TfS-100* med anledning av tidskriftens 100-årsjubileum. Ytterligare ett jubileum är i faggorna. År 1945, dvs för nästan 50 år sedan, startade Erik Lundin – själv en stor beundrare av problem- och speciellt studiekonsten – permanenta årsturneringar för originalstudier publicerade i Tidskrift för Schack.

Dessa turneringar har blivit till en tradition, som trots en del svårigheter och kriser lever kvar än idag. Runt om i världen har våra turneringar rönt stor uppmärksamhet och uppskattning. Därom vittnar dagens originalbidrag, som inleds av två av världens främsta studiekomponister:

Veteranen och inofficielle "studievärldsmästaren" (någon officiell titel finns inte) Genrich Kasparjan (för övrigt en på sin tid mycket stark spelare med IM-titel och deltagande i bl a Sovjetmästerskapets final) samt den andre IGM i komposition David Gurgenidze – kaukasier även han.

Franjo Vrabec från Bosnien vistas som flykting i vårt land och är för närvarande Sveriges främste studieförfattare. Engelsmannen Byway är en ung studiekomponist på väg upp, medan J Randviir är bäst på studieområdet inte bara i Estland utan i hela Baltikum.

Under de gångna decennierna har TfS' studieturneringar avdömts av världens skickligaste studieförfattare. Några av de mest prominenta: Kasparjan, Korolkov, Herbstman, Gorgiev, Nadarejsjvili, Fritz, Peckover, Lommer, Perkonoja och Nestorescu.

Lösningsfristen för dagens studier (insändningar till studiered) utlöper den **15 april 1994**. Två bokpriser utgår, ett för största antal rätta lösningar och ett som lottas ut bland lösare som har angett **minst** en rätt lösning.

TfS-100 – studieturnering 1994

Tidskrift för Schack utlyser härmed sin 47:e årsturnering för studier, TfS-100. Total prissumma: 1 500 SEK. Domare blir **Pauli Perkonoja**, Finland. Bidrag sändes till studieavdelningens redaktör.

Tidskrift för Schack announces an international tourney for original studies published in the magazine during 1994. The tournament is called TfS-100 to celebrate the 100th volume of the magazine. Prizes, in total: 1 500 SEK. Judge: Pauli Perkonoja, Finland. Entries to: A Hildebrand, Gröna gatan 31 B III, S-754 36 Uppsala, Sweden.

Lösningar till 2656–2661, TfS 8/93

2656 (Topko). Ka2 Lc8 Sh1 – Kc6 Tg7 Le2 Bb2. Remi. **1. Lf5** (inte 1. Kxb2? Lf3 2. Sf2 Tg2! eller 1. Lh3? Lf3 2. Sf2 Tb7) **b1D† 2. Kxb1** (2. Lxb1? Lf3) **Tg1† 3. Kc2 Lf3! 4. Sf2 Tg2 5. Kd3/d2 Txf2 6. Ke3 Tf1 7. Ld3!** (7. Lh3? Th1!) **Td1 8. Lc2! Tf1** (8. – Tc1 9. La4† och 10. Kxf3) **9. Ld3!** osv med positionell remi. Originaliteten måste kontrolleras. Liknande positionella remimekanismer är inte ovanliga.

2657 (Roslov). Kg3 Se3 Bb2 e6 – Ka7 Tb6 Bb3. Vinst. **1. e7 Tg6†!** (1. – Tb8? 2. Sc4 Te8 3. Sd6 Txe7 4. Sc8† ±) **2. Kf3!!** (se längre fram) **Te6 3. Sf5** (3. Sd5 Kb7 =) **Ka8!** (det hotade 4. Sd6; om 3. – Kb8? så 4. Sd4! Te1 5. Se2 ±) **4. Kf4!** (Därför 2. Kf3!!. Nu har vit uppnått en position med ömsesidigt dragtvång. Om vit varit vid draget i denna ställning och spelat 4. Kg4 (g5) så kan svart spela 4. – Kb8 och 4. Kf3 Te5. Genom tempoförlusten i andra draget tvingas svart till ogynnsamma drag. Sålunda besvaras 4. – Ka7 (b7) med 5. Sd6 och 4. – Te2 med 5. Se3. Analogt spel blir det efter 3. – Ka6) **Kb8 5. Sd4! Te1 6. Sc6† Kc7 7. Se5!** med vinst. Dylika tempospelsstudier har alltid sin tjusning.

2658 (Gurgenidze). Kf7 Tc8 Tf3 Lh3 – Kb1 De5 Lg1 Bg2. Vinst. Det tunga materialet är typiskt för Gurgenidze. Här gäller det alltså att gå hårdhänt fram: **1. Lf5† Ka1 2. Tc1† Kb2 3. Tc2† Ka1 4. Ta3† Kb1 5. Tc5†** (först nu kan den svarta damen avge ett livstecken) **Dxf5†** (men så var det också hennes sista suck…) **6. Txf5** (här avslutas inledningsspelet så att studiens idé kan uppenbara sig) **Lf2!** (inte 6. – Lh2? 7. Tb5† Kc2 8. Ta2† ±) **7. Ta2!!** (pudelns kärna; på 7. Taf3? följer 7. – Lh4! =) **g1D 8. Taxf2 Dg4 9. T2f4! Dg3/Dh3/De2/Dd1**, men allt för till förlust efter **10. Tf1†**. Inte illa, även om studien inte tillhör författarens bästa.

2659 (Kasparjan). Ka1 Da7 Sd6 – Kd8 Tb3 La3 Sc1. Vinst. Hur ska man parera hotet Lb2† samt Ld4†? **1. Sb7† Kc8** (1. – Ke8 2. Sc5 Lb2† 3. Kb1 Ld4† 4. Kxc1 Tc3† 5. Kd2 Txc5 6. Da4† ±) **2. Sc5 Tb2** (om nu 2. – Lb2† så 3. Kb1 Ld4† 4. Kxc1 Tc3† 5. Kd2 Txc5 6. Kd3! Lg1 [6. – Lf2 7. Df7 Lg1 8. Dg8†] 7. Da8† Kd7 8. Dg2 Tc1 9. Kd2 Tb1 10. Dg7† Kc8 11. Dg8† K- 12. Dh7† ±) och svart hoppas kunna rädda sig i en ställning med ömsesidigt dragtvång, men … **3. Dd7† Kb8 4. Dd8† Ka7 5. Dc7† Ka8 6. Dc8† Ka7 7. Da6† Kb8 8. Da5!** (nu är det i stället svart som ställs i dragtvång) **Kc8 9. Da7!** och svart som är i dragtvång förlorar.

2660 (Dobrescu). Ka4 Lg1 Be4 e6 – Kh4 Tg2 Sh6. Remi. Häftets fjärde miniatyr. **1. e7** (1. Le3? är för långsamt och strandar på 1. – Sg8 osv) **Tg8** (1. – Tb2† med Tb8 förlorar bara tid och låter vK närma sig fribonden) **2. Kc5!** (inte 2. Lb6? Te8 3. Ld8/Kc5 Sf7 4. Kc5/Ld8 Sxd8 5. Kd6 Sc6 6. Kxc6 Txe7 7. Kd5 Kg5) **Te8** (2. – Sf7 3. Kc6 Se5† 4. Kd6 Sg6 5. Kd7 Tg7 6. Lc5 =) **3. Kd6 Sg8 4. Lb6!** (4. Ld4? Kg5 5. Lb6 Kg6 6. Ld8 Kf7 7. e5 Sxe7 8. e6† [8. Kd7 Sg6] Kf8 9. Kd7 Sf5 10. Lf6 Ta8 och vinner) **Kh5 5. Ld8 Kg6 6. e5!** (inte 6. Ke6? Sf6 7. e5 Se4 8. Lc7 Sg5† 9. Kd7 Kf7 10. Ld8 Se6 11. Kc8 Sc5 12. Kc7 Ke6) **Kg7 7. Ke6!** (7. Kd7? Kf7! 8. Kd6 [8. e6† Kg7] Sxe7 9. e6† Kf8 10. Kd7 Sf5 och svart vinner) **Kg6 8. Kd6 Kf7 9. Kd7!! Sxe7 10. e6† Kf8 11. Lb6** (11. Lc7/a5?

■ Rolf Lundquist deltog i november i Veteran-VM i Bad Wildbad, Tyskland. Här skriver han om sina erfarenheter:

TAJMANOV TOG VM-TITELN

I november 1992 jobbade jag en vecka i Frankfurt. Ungefär samtidigt började Veteran-VM nummer två i Bad Wörishofen i Sydtyskland så jag reste dit över ett veckoslut och följde första ronden. Jag läste dessutom Bo Aurells rapport i TfS 2/93 och bestämde mig för att vara med i VM nummer tre.

Antalet deltagare i herrklassen hade ökat från 125 till 153. Högst rankad var förre VM-kandidaten Mark Tajmanov som också vann. Han spelade mycket försiktigt och hade sex vinster, fem remier och ingen förlust. Damturneringen med 23 deltagare vanns överlägset av Tatjana Zatulovskaja med 10/11.

Tävlingarna hölls den här gången i Bad Wildbad i Schwarzwald. Tyskarna har nu fått samtliga tre VM som hittills har spelats. Det märkliga är att de är officiella och sanktionerade av FIDE.

Jag tror att organisatören Reinhold Hoffmann med sin firma Chess Org har hittat en liten guldgruva bland alla sina schackarrangemang. Folk över 60 har det i regel gott ställt – speciellt det hundratal tyskar som deltar. Man bor på bra hotell, äter och dricker gott samt spenderar en hel del i de dyra kurorterna som har lågsäsong i november.

Man kan dela upp deltagarlistan i tre delar: 1) 10–12 som kämpar om titeln och prispengarna, 2) 50–60 med ungefär samma spelstyrka och 3) resten som liksom kämpar för sig själva.

Arrangemangen i Bad Wildbad var enligt dem som kunde jämföra inte lika bra som vid de två första tävlingarna i Bad Wörishofen. Men det var samma pompa vid invigning och avslutning med klassisk musik, många tal och gudstjänst före första ronden. Tempot var behagligt lågt med spelstart kl 14 samt en rond per dag plus två fridagar. Utflykter anordnades på de spelfria dagarna, en bussresa till Heidelberg och en till Baden Baden.

Någon klagade i en insändare om SM i Lindesberg över den sena starten. Jag håller med. Jag tycker man ska börja kl 10 eller senast kl 11. Det ger chans till en lång trevlig eftermiddag och kväll, speciellt om man har sin familj med sig.

Vad som drog ner betyget i Bad Wildbad var beslutet att arrangera det tyska mästerskapet och en öppen turnering samtidigt med Veteran-VM. Spellokalen var för liten, det fanns t ex ingen plats för analyser och blixt. De tyska elitspelarna som kom några dagar senare än vi andra klagade en hel del över trängsel och störningar.

Personligen trivdes jag dock som fisken i vattnet. Jag bodde fem år i Düsseldorf på 1960-talet och har flera vänner sedan den tiden. Vi var fem gamla polare som höll ihop, intog våra måltider tillsammans, provade områdets vin samt spelade bridge, skat (utan mig) och hundratals blixtpartier. Hotellet var utmärkt och jag har nu fått klart för mig att det inte är vattnet och annan kurortsbehandling som ger resultat.

Sanningen är att man tvingas till ansträngande promenader då hotellen ligger högt uppe på bergssluttningarna och staden, med spellokal, nere i dalen. Jag tappade tre kilo (till 115) på detta evinnerliga klättrande. Varenda hotell och restaurang har dessutom toaletterna en trappa ned eller upp.

Det var också trevligt att träffa två klubbkamrater från Chatswood Chess Club i Sydney, Australien. Min familj och jag bodde nio år i Melbourne och tio i Sydney innan vi flyttade tillbaka till Sverige för ett par år sedan.

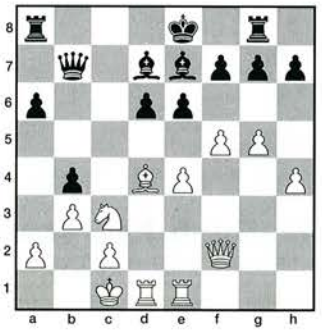
Jag fick dessutom en ny vän i Anatolij Darskij från Moldavien. Min enda förlust fick jag mot honom. När han vunnit hoppade han upp ur stolen, gjorde korstecknet, sprang runt bordet och omfamnade mig! Han såg ut som en karikatyr av en ryss, kraftig som en björn och med Leninorden på bröstet. Han kunde varken engelska eller tyska så vi fick använda teckenspråk. På avslutningen kom han och satte sig bredvid mig och vi konverserade – han på ryska och jag på svenska.

I rond 7 fick jag till ett riktigt skapligt parti med pjäs- och kvalitetsoffer:

SICILIANSKT PARTI (B 80)

Rolf Lundquist Sverige — **Bernhard Dorawa** Tyskland

1. e4 c5 2. Sc3 Sc6 3. Sf3 d6 4. d4 cxd4 5. Sxd4 e6 6. Le3 Sf6 7. f3 Le7 8. Dd2 a6 9. g4 Dc7 10. g5 Sd7 11. h4 Sxd4 12. Lxd4 Se5 13. Df2 Ld7 14. Tg1 Tg8 15. f4 Sc4 16. 0–0–0 b5 17. Lxc4 Dxc4 18. b3 Dc6 19. Tge1 Db7 20. f5 b4

21. Sd5 exd5 22. f6 dxe4

På 22. – gxf6 följer 23. exd5 Kd8 24. Txe7 Kxe7 25. Dxf6† osv.

23. fxe7 Le6 24. Df4 Kxe7 25. Txe4 Tac8 26. Lf6† gxf6 27. Txe6† fxe6 28. Dxf6† Kd7 29. Df7† Kc6 30. Txd6† Kxd6 31. Dxb7 a5 32. Dxh7 Th8 33. Dd3† Ke7 34. Dd4 Tcd8 35. Df6† Kd7 36. g6 Thf8 37. De5 Kc6 38. De4† Kd6 39. h5 Tf1† 40. Kb2 Tf5 41. h6 Te5 42. Df4 uppgivet.

Vid lunchen före partiet deltog en tysk vid namn Wolfgang Schmidt. Han berättade att han blev arresterad för spioneri i Östberlin på 1950-talet. Polisen som arresterade honom var Dorawa! Schmidt lyckades dock fly till Västtyskland. När de nu träffades, efter Tysklands återförening, tackade Schmidt Dorawa för att han tvingats fly – han (Schmidt) hade fått ett fint liv i väst!

Vid turneringens slut blev jag värvad av min gamle vän Gergs att spela i Bundesliga för veteraner för hans klubb Schachgemeinschaft Ruder-Club Favorite Hammonia (!) i Hamburg. Han har redan skrivit och bett mig hålla tiden 30/10–7/11 1994 fri. Därefter blir det väl att åka direkt till Veteran-VM nummer fyra.

Det vore dags att skapa klara regler överallt för veteraner. I Sverige är åldersgränsen 65 år, i Tyskland och FIDE 60. I Holland spelades strax före jul ett s k Europamästerskap för veteraner för spelare födda 1939 och tidigare. Tyskarna tar veteranschacket på allvar med flera turneringar, lagmästerskap (Bundesliga) och mer än 100 deltagare i tyska mästerskapet.

Resultat: 1) Mark Tajmanov, Ryssland 8½ (av 11), 2) Buchuti Gurgenidze, Georgien 8½, 3) Boris Archangelskij, Ryssland 8½, 4) Anatoly Lein, USA 8½, 5) Nikolaj Krogius, Ryssland 8½, 6) Abram Chasin, Ryssland 8, 7) Jevgenij Vasjukov, Ryssland 8, 8) Károly Honfi, Ungern 8, 9) Iosif Vatnikov, USA 7½, 10) Ilhan Onat, Turkiet 7½, 11) K Semasov, Lettland 7½, 12) A Bodisko, Ryssland 7½, 13) Aleksej Suetin, Ryssland 7, 14) Mark Usatchij, Ukraina 7, 15) Wolfgang Unzicker, Tyskland 7, 17) Sigfred From, Danmark 7, 27) Rolf Lundquist, Sverige 7.

Damer: 1) Tatjana Zatulovskaja, Ryssland 10, 2) Merike Rötova, Estland 8½, 3) Ruth Donnelly, USA 8, 4) Eva Karakas, Ungern 7, 5) M Schneider, Tyskland 7, 6) Greta Olsson, USA 6½.

Rolf Lundquist

Sf5/Tb8) **Tb8** (11. – S- 12. Lc5† Se7 13. Ld6 eller 11. – Tc8 12. Le3 följt av 13. Lh6†) **12. Lc5 Tb7† 13. Kd8 Tb8† 14. Kd7** med dragupprepning, dvs positionell remi.

Inte precis publikfriande men, som så ofta i Dobrescus studier, ett exakt och komplicerat spel, här med tempodueller.

2661 (Pervakov). Kh1 Da4 Lb4 Le8 Ba7 b2 d2 h6 – Ke1 Dc2 Ta6 Lg6 Ba5 b3 c7 g4. Vinst. Även här kräver materialet en kraftfull inledning. **1. Da1†** (1. Lc3? Dd1! eller 1. d3†? Kf2 2. Lc5† Kg3) **Db1!** (allt annat är dåligt, t ex 1. – Dd1 2. Dxd1† Kxd1 3. Lxg6 eller 1. – Ke2 2. Kg1!) **2. Dxb1†!** (vit går inte i fällan med 2. d3†? Kf2†! 3. Dxb1 Le4†! 4. dxe4 Txh6† 5. Lh5 Txh5† matt) **Lxb1 3. d3†!** (3. Lc5? Txh6† och 4. – Le4) **Kf1! 4. Kh2 Txh6** (sämre är 4. – Lxd3 5. h7 Lxh7 6. Lb5†) **5. Kg3 Ta6 6. Lb5!** (för tidigt vore 6. d4 Ld3! 7. Lc5 a4 8. Lc6 a3 liksom 6. Lc5? Lxd3 7. Lc6 Ke1 8. a8D Txa8 9. Lxa8 Kd2 10. Lc6 Kc1 11. Ld4 /a3 Le2 =) **Txa7 7. d4†!** (nu spelar det andra L/B-batteriet) **Kg1 8. Lc5 Ta8!** (8. – a4 9. Lxa7 a3 10. d5† Kh1 11. d6 Le4 12. d7) **9. d5†** (så det tredje L/B-batteriet) **Kh1 10. Lc6!** (dock ej direkt 10. d6? Le4! 11. dxc7 Lb7 = eller 11. d7 c6 =) **Ta6 11. d6†!** (för fjärde gången ett L/B-batterispel, men ej 11. Lb7? Td6! =) **Txc6 12. d7 Txc5 13. d8D** och vinner.

Temat med de "glidande batterierna" härstammar mig veterligen från Nestorescu. Här bjuder författaren på ett fyrfaldigt L/B-batterispel samt den vita bondens excelsiormarsch. Storslaget!

SNABBSCHACK

Spelplats: K.S.K. Köpmansgat 2 Malmö (vid lärarhögskolan).

Spelform: 9 ronder snabbschack monrad, med betänketiden 20 minuter per spelare och parti.

PROGRAM: Söndag 10 april:
Rond 1 10.00–10.40, Rond 2 10.50–11.30, Rond 3 11.40–12.20, Rond 4 12.30–13.10, Rond 5 14.00–14.40, Rond 6 14.50–15.30, Rond 7 15.40–16.20, Rond 8 16.30–17.10, Rond 9 17.20–18.00.

Priser: 1:a pris 1 500:–, 2:a pris 750:–, 3:e pris 500:–, 4:e pris 250:–. Ratingpriser på 500 kr per 10 deltagare.
OBS! Tävlingsledningen förbehåller sig rätten att justera prissumman vid mindre än 50 deltagare. Prisutdelning: Söndag 18.15.

Startavgift: 100:– seniorer, 50:– juniorer före 10 april. Efteranmälan 120:– seniorer och 60:– junior.

Anmälan: Sker genom att startavgift insättes på postgiro 63 15 72-5, **K.S.K.** Rating, klubb, namn, adress och födelseår anges vid anmälan. Personlig anmälan i spellokalen den 10 april senast kl 9.30.

Information: K.S.K 040-806 51, M.S.F. 040-15 03 88, L. Rosqvist 040-98 20 07.

K.S.K. Snabbschacksturneringar 1994
19 juni och 18 september
K.S.K. Grand Open 6–8 januari 1995

SIAB Open

1–4 april
Västerås Östra SK inbjuder till
Öppet Mälardalsmästerskap (M)
+
Sanktionerade klass I, II och III

Priser: Första pris 4 000 kr klass M
Ratingpriser klass M
Minnespriser I, II, III
Spelform: 30 drag 1,5 tim + 1 tim, 7 ronder schweizer (M), 7 ronder Berger (I, II, III).
Anmälan: Startavg 220 kr (sen), 110 (jun) insättes före den 24 mars på VÖSK:s pg 68 86 84-0. Ange namn, klubb, rating, önskad klass och tel. IM fri start o logi.
Info: Jan Eriksson tel 021-33 68 50.
Spelplats: Rudbeckianska skolan, Västerås.
Program: Personlig anmälan 10.00–10.30, 1 april.

NYINKOMMEN LITTERATUR

Konikowski: Eröffnungen-richtig gespielt	184 s	h	173:–
Lutes: Sicilian Defense. O'Kelly Variation	238	h	157:–
" : Scandinavian Defense	134	h	157:–
Silman: Winning with the Caro-Kann Defense	176	h	173:–
Smith/Hall: Winning with the Blackmar-Diemer Gambit	113	h	163:–
" : Winning with the Réti Opening	147	h	173:–
Soltis: Beating the Kings Indian and Benoni	107	h	141:–
" : The Fighting French	98	h	163:–
Dworetski: Geheimnisse gezielten Schachtrainings	256	h	209:–
Federau m fl: Dame gegen zwei Türme (Mittel-Endspiel)	136	i	174:–
Tischbierek: Sternstunden des Schachs. 30 x Olympia London 1927–Manila 1992	205	i	239:–
Mednis: Practical Knight Endings	188	h	136:–
Jonasson: Örebro 1935 1. Aljechin	88	h	120:–
Keene: Kasparov-Short 1993	145	h	126:–
New in Chess Magazine 1985	766	i	195:–(!)

SCHACKDATORER OCH PROGRAMVAROR:
Vi är den detaljist som har det största urvalet. Ring eller skriv till oss och begär upplysningar.
Snabba leveranser. Begär prislista!

SKÅNES SCHACKFÖRLAG AB (Sven Klerstam)
Linnégatan 65, 216 16 Malmö. Ordertelefon 040-16 28 61. Postgiro 63 19 45-3

Riltonfonden

söker

STIPENDIATER

Dr. Tore Riltons fond delar ut medaljer och stipendier för mångåriga och för svenskt ungdomsschack synnerligen välförtjänta insatser. Det finns fem olika valörer på medaljerna; två på riksnivå, en på distriktsnivå och två på klubbnivå.

Runt om i Sverige finns det många ungdomsledare som gjort sig förtjänta av en extra uppmuntran. Det är i praktiken omöjligt för Riltonfonden att få överblick över ungdomsledarna i landet. Sveriges Schackförbunds Ungdomskommitté har vissa möjligheter att få det. Framöver kommer därför arbetsordningen för medalj- och stipendieutdelning att vara följande:

- Riltonfonden *beslutar* i ärendet
- Riltonfonden *annonserar* regelbundet i TfS om möjligheten för distrikt och klubbar att för sina ungdomsledare ansöka om medaljer och stipendier ur Riltonfonden
- Sveriges Schackförbunds Ungdomskommitté *nominerar* kandidater till medaljer och stipendier.

Med anledning av ovanstående uppmanas härmed distrikt och klubbar att ansöka om medaljer och stipendier för ungdomsledare.

Ansökningarna sändes snarast till

Sveriges Schackförbund
Ungdomskommittén
Box 2246
600 02 NORRKÖPING

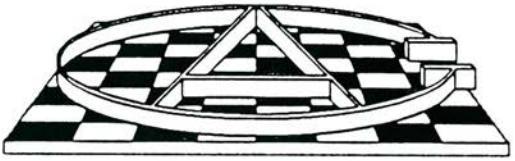
I sammanhanget kan nämnas att Sveriges Schackförbunds Ungdomskommitté också delar ut ungdomsledarstipendier och att det är hög tid för distrikt och klubbar att ansöka om dessa för sina ungdomsledare.

POSTTIDNING

B POST

Avsändare:
Tidskrift för
Schack
Gethornskroken 21
281 49 Hässleholm

ISSN 0040-6848

Nu i Sverige
CHESS ASSISTANT 1.3

Schackdatabasen för DOS där det mesta går och ingår. Konvertering från ChessBase och NicBase ingår. Trädfunktion som hjälper dig se möjligheterna, vad som har spelats och vinstprocent för de olika dragen. Du kan snabbt gå omkring i variantträdet.

Chess Assistant 1.3 har integrerade funktioner som motsvarar ChessBase med Alpha, Motiv, Finale, DBedit, Cbfresh, Nunn's utility, CBtree, ECO och ChessSet.

Priset är 1 995 kronor. Moms ingår. Porto ingår vid förskottsbetalning.
Drygt femtusen utvalda partier ingår.

För ytterligare 495 kronor kan du få ett paket med drygt 30 000 partier.
Fråga gärna om något är oklart.

Urban Koistinen c/o Barta
Kungsgatan 72B 3 tr
111 22 STOCKHOLM
Telefon: 08-10 25 03. Postgiro: 833 03 54-5.